

31755 వత్రిదినము ప్రకటింపబడును

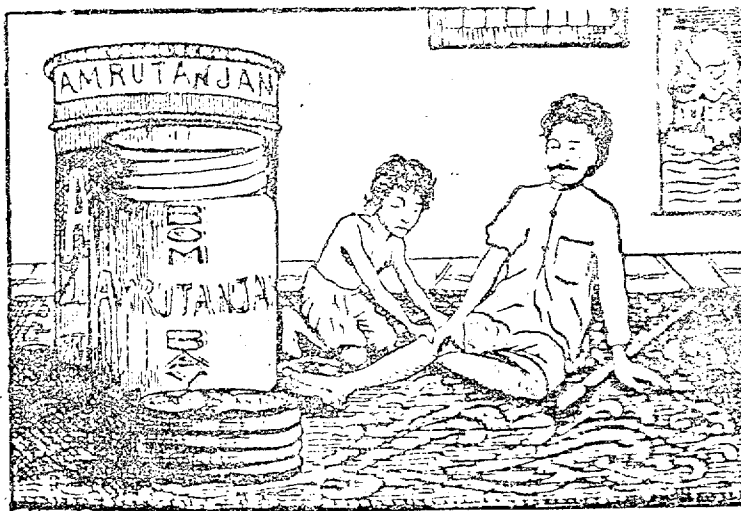
Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

Vol. 15 } చెన్నపట్టణము 1927-వ సం॥ జూన్ నెల 15-వ తేది బుధవారము } No. 64
నంపుటము ౧౫ } శ్రీ ప్రభవనామసంవత్సర జ్యేష్ఠమాస శుద్ధ పౌర్ణమి. } సంచిక ౬౪

అమృతాంజనము అన్ని నోవ్వులకు మంచిమందు

గొప్పగొప్పవారిచే వేలవేలు
యోగ్యతావత్రిములు పొందియున్నది
తలనోవ్వులమాన్యును, వాయుపోట్ల
బాపును, పార్శ్వపునోవ్వుల బారదోలును,
పోట్లబోగొట్టును, జెగుతుల భేదించును,
వాపుల రూపుమాపును, దగ్గును తగ్గించును,
దురదను తొలగించును.
ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నోవ్వులు తగ్గించును. విదేశము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

అమృతాంజనము అన్ని నిధములగు
నోవ్వులకు సంచేపింపబడింది.
పంచభాష చీటీ చూచి కొనిన
మోసము గలుగదు.
చక్కని డబ్బితో నహా సిసా 1-కి 0-10-0
డబ్బా 1-కి రు 6-4-0 లు.
ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండదగినది.
అమృతాంజనం డిపో
6, 7 తంబు శెట్టిపేటి, మద్రాసు
శక
249, క్రేరిరోడ్డు, భోర్లు, బాంబాయి.

మహర్షిదేవేంద్రనాథ తామూర్ గారి స్వీయచరిత్రము

(గ్రంథకర్త: మొక్కపాటి రామమూర్తి గారు)

ప్రతివ్యక్తియు ముఖ్యముగా చదువ దగినది. 214 పేజీలు } ధర రు 2 8
నిందుక్యాలికోబైందు ఫెదర్ వైటు కాగితములు } పోస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకము.
పోస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకము } ఆంధ్రప్రదేశ్ కాకాకార్యాలయము, 7, తంబు శెట్టిపేటి, మద్రాసు.

కత్తికిమించినమందు.

చామరాజుపేట బెంగుళూరు సిటీ.

ఆర్యా!

8 వ ఏప్రిల్: 1927.

శస్త్రచికిత్స అవశ్యకమైన వ్యాధి "లోగ్ర" వలన వదిలివంగును, వాయు
భవము ప్రజలకుదెలుపుట కర్తవ్యము బెంగళూరులో గొప్పకుటుంబమునకు జేరిన 55 సంవత్సరముల వయసుగల
యొక యవతి రక్తప్రసవ రోగముచే అపుడపుడు బాధనొందుచుండెను, గొప్పవైద్యులు రోగినినర్తికై నూదులలో
మందులనింపి రక్తవాలములోకి చిమ్మిరి. (యింజెక్షన్లు చేసిరి) అందువలన తాత్కాలికశాశమున వయ్యేనేగాని వ్యాధి
పూర్తిగ నుపశమించెను, ఈడాక్టరు ఒక వైద్యురాలచే రోగిని పరీక్షింపజేసి, ఆపెయొక్క అభిప్రాయమును కనుగొ
నవలయునని చెప్పిరి (అడర్తీరి, బెంగళూరు నందుండు ప్రసవ వైద్యురాలయొక్క ప్రభవవైద్యురాలచేతను, విక్టోరియా
ఆసుపత్రి డాక్టరుగారిచేతను పరీక్షింపగా వారు, రోగిగర్భశయమున యొక మాంసపుగడ్డ యున్నట్లును దానినికోసి
వేసినగాని, వ్యాధియు నీరసము పొడనిన్ని నడిచిరి. రోగి ఆచారనంతు రాలకుటచే కత్తికోతికు సమ్యుతింపదాయె.
ఇట్లు కొంతకాలము గడువగా, రోగి అనాదిమను జీవించుచుండెను. ఇట్టి సంవత్సరమున కే సరికుటిరం వైద్యురాల
యొక్క ప్రతిగించిన వైద్యులను పిలిపించి, ఆలోచించగ, వారు, లోగ్ర వాదనట్లు సంజాయిషి నిచ్చిరి. ఈజీవర
త్నమును చెందువారములు వాడగనే, మాంసపుగడ్డ మాయమై వ్యాధి సుఖపూర్తిగ కుదలెను. గనుక ఎట్టి గర్భశయ
రోగములచే నయినను బాధ నొందువారు, శస్త్రచికిత్సకు ప్రయత్నించుటకు ముందు లోగ్ర మవయోగించ వలెనని
నేను దృఢముగ చెప్పుచున్నాను,

ఇట్లు

ఎమ్. చెంగయ్య శ్రేష్ఠి.

రిటైర్డ్ డెప్యూటీ కమిషనర్, మైసూరు.

లోగ్ర అన్నిమందుల పావులలో దొరుకును.

WANTED

3108

Candidates for Telegraph and Station
Master's Classes. Full Particulars and Railway
Fare Certificate on 2 annas stamp.
Apply to:—IMPERIAL TELEGRAPH COLLEGE.
DELHI.

ఆమకమునకు

ఎ లీసుకార్డిజ్డ్ కేఫులు. 250 గల పెట్టె 1-కి
ధర రు 1-4-0. 3760

Spencer & Co Ltd, Madras.

ప్రశ్న

2598

భవిష్యత్తును గురించిన 5 ప్రశ్నలకు బదులువ్రాయుటకు
రు. 1-0-0. ప్రతి ప్రశ్నకు 0-4-0. వి. పి. ఖర్చులు 0-4-0
అవును. ప్రశ్న వ్రాయకాలమును తెలుపవలెను. 1278
హనుమాన్ జ్యోతిషాలయము, తిరుత్తణి.

ఆయుర్వేదాపధ రత్నాకరము

చరక చికిత్సాస్థానము రు. 6

ఆంధ్రవైద్యరత్నావళి రు. 2, భన్మహాశివ రు. 1
2048) డాక్టరు శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి, శివవా
కి

మహాసూర్యావర్తి

ప్రశస్తమైన యోగము. ప్రతివారికి అవసరమయినది
తలతిరుగుట, నోటగీరుగుట, కాళ్ళుతలు మంటలు, నోటి
పుత, గండెలలోమంట, మొదలగు వైద్యవికారమునకు వజ్ర
యోగము. శ్రీ ముక్త్యాలరాజావారి సంస్థానమున తయారయి
నది-వల తు 1-కి రు 5/- 2128
ఆర్థరసాయనశాల, ముక్త్యాల(కృష్ణా).

దంతచూరము

డబ్బీ 1-కి వెల 0-2-0; 12-కి 1-4-0

ఈ దంతచూరముతో పండ్లనోములవలన చిగుళ్ళు గట్టి
పడును. చిగుళ్ళనుండి రక్తముకావకుండును. నోటదుర్గంధము
లేకయుండును. పండ్లు ముత్యములవలె తెల్లగా నుండును.
అమృతాంజనం డిపో, మద్రాసు శక బాంబాయి

పట్టు వస్త్రములు

మా పనిశాలలో వేస్తు సిల్కు కుబ్బుల కండువాలు, పెద్దపన్నాలో పొత్తుపంచలు, ఆడ కట్టుపంచలు, లక్కశాయి ఆర్డుపట్టు తాస్తాలు మంచి నాణ్యమయిన రకములు తయారు అవుచున్నవి. ధరల్కు వివరములకు వ్రాసిన పంపబడును.

కస్తూరి బ్రదర్స్ పాలగుమ్మి, రాజ్ జోలుపోష్టు.

(1)

చంటిపిల్లలకు
బిడ్డలకు అల్లిక
సంబంధమైన
అన్ని వ్యాధులకు
చక్కని
నివారణమైన
నందు.

పుష్కర్తున్
గారి వైపు
వాటరు అను
మందు వ్రత
ఇంట నుండి
రవలెను.

"Fifteen Points for Mothers."

That is the name of the invaluable booklet given free with every bottle of Woodward's "Gripe Water," the one safe remedy for all digestive ailments in babies and young children. Here is one of the points:—"Never put baby to sleep by using so-called remedies which contain narcotics." Woodward's "Gripe Water" is free from all dangerous drugs.

WOODWARD'S "GRIPE WATER"

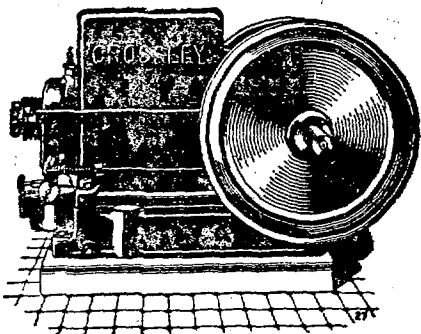
KEEPS BABY WELL.

W. WOODWARD (1920) LTD., Manufacturing Chemists,
79-87, Forester Road, London, N. W. 5.

యీమందు
తో తల్లులు పిల్లలను పెంచు విధము తెలుపుచున్న పుస్తకములనుగ నిర్వహించు

శ్రీపాద వరసింహం బ్రదర్స్
వారివద్ద కాకినాడలో
కూడ దొరుకును

Sripadha Narasimham Brothers, Post Box 17, "Cocanada."

క్రాస్లీ

క్రి రో సిన్ ఆ యిల్ ఎంజిను
సాండర్లు సైజులు.

2, 3, 6 బ్రేకు హెచ్. వి.

(ఈ పటమునం దున్న మాదిరి మూయబడిన రకము)

పోర్టు బుల్, స్టేషనరీ టైపులు, హాఫర్ కూలింగు, టాంకుకు లేక రేడియేటరుకు కన్ వర్టు బుల్.

ప్రత్యేక సదుపాయములు చేసినవి:— నాలుగు సైకిల్ ఎంజిను, మూయబడిన క్రాంకు కేసు, మూయబడిన గియరులు, హెచ్. టి. రోటరీమాగ్నెటో, కొత్త వాల్వ్యుగియరు, మెకానికల్ ఇన్ లెట్ వాల్వ్యు, ఆటోమాటిక్ ల్యూబ్రికేషన్, త్రాటల్ గవర్నింగు, తక్కువ ఖర్చుగములు, సాపుగాను, చమురు లేకు పనిచేయుట.

అతి సరసమైనది

మిక్సిలిమి తవ్వయము గలది

విడువని నమ్మకము గలది

పూర్తివివరములకు ఈదిగువ విలాసమునకు వ్రాయుడు:—

క్రాస్లీ బ్రదర్స్, లిమిటెడ్.

తండ్రి విలాసము:

"కంబస్సియన్"

14, బ్రాడ్వే
మద్రాసు.

హాస్టుబాక్సు
నెం 1249.

నోటీసు

మద్రాసునందున్న మార్షల్ నన్ను అండుకో (ఇండియా) లిమిటెడ్, ఎంజినీర్లు సంవత్సరాంతము నకు నిల్వయున్న సరుకులెక్కలను పూర్తి చేయుటకుగాను 30-6-27 తేది గురువారమునుండి 2-7-1927 తేది శనివారమువరకు ఎట్టి సామానులును పంపబడదనియు, ఇందులో మొదటి, కడపటి దినములు చేరినవని యిందుమూలముగా అందరికిని తెలియ జేయుచున్నాము.

అమితమైన సువాసన

విడువక ఈటాయిలెట్ సబ్బును వాడుటచే మీవర్చయనందుగల శెల్ వెల్ వంటి వ్యుత్పన్నము అట్లనేయుండును

Made by GOODWIN'S, Manchester

Agents: P. HOLT & Co., Ltd.

P. O. Box 237

343

MADRAS

346

The

'Allenburys' Foods.

బిడ్డలను పెంచుటకు

క్రమమైన పద్ధతి.

భూలోకమున దంతయు, కృతజ్ఞత గల తల్లి తండ్రులనుండి వేలవలె యోగ్యతాపత్రములు వచ్చినవి.

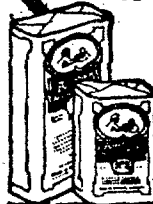
ప్రతివారమును ఇండియాకు కొత్త సరకు వచ్చును.

అన్ని ఉగ్రాణములలోను, మందు లమ్మవారికడనుకొరకును.

Allen & Hanburys Ltd., London

Special Representative for India:
A. H. P. JENNINGS,

Block E,
2nd Floor,
Clive
Buildings,
Calcutta.

'బిడ్డలను పెంచుట, విచారణ' అను మా ఇంగ్లీషు పుస్తకమునకు వ్రాయుడు ఈ చిత్రము.

రాజమహేంద్రవరపు ఆర్జును కాలేజీ ప్రస్తుత కర్తవ్యము

(భావరాజు వేంకటకృష్ణరావు, బి. ఎ., బి. ఎల్.,)

జాలయనెల గిర్రున తిరిగి వచ్చింది. మళ్ళీ కాలేజీలో తిరిగి విద్యార్థులకు సీట్లు సంపాదించవలసినవిక్కు. తలసరిప నున్నది అందువిషయమై పిల్లల తండ్రులు, సంరక్షకులు ఆదు ర్హపడవలసిన కోజిల్లా వచ్చాయి. గవర్నమెంటువారు యేదో కమిటీ అంటూ ఒకటి నియమించి వారిసలహాచేర్చిన కాలేజీ లో పిల్లలకు సీట్లుఇవ్వడ ముననని తెలియపరుస్తారు. తమపిల్ల లకు మార్కులు ఎలావచ్చినా సరే, సీట్లు సంపాదించడానికి మాత్రం తండ్రులు సంరక్షకులు కమిటీమెంబర్లని ఆశ్రయించ దానికి బయలుదేరుతారు. ప్రిన్సిపాలు, కాస్త డిప్యూటీవైస్ యింటయితే, కమిటీవారు తమస్వాభిమానము నిలపబెట్టుకోవ దానికి, తలాఒకరు తమకు సన్నిహితులు, అవులు అయినవారికి ఒకరిద్దరికి సీట్లు ఇప్పించడానికి పెనగులాడుతారు. ఇక మిగిలిన వారికి ఆం తే. ప్రిన్సిపాలుకూడా పెద్దమనుష్యులయిన కమిటీ వారిమాట తీసివేయలేక ఏదో 'జూ' అని మెల్లగా ఎట్లాగో వారిని సమాధానము చేసుకుంటాడు. బాగామార్కులు వచ్చిన వాళ్ళనే తీసుకుంటామని మాట మాత్రమేగాని చివరకు కొంత మందికి యెట్లాగూ సిఫారసుమీద సీట్లు యిస్తారు. అంత మొగ మాటంతో పనిజరుగుతుంది. పలుకుబడి లేనివారు ఆకాశంగం తో ఇవ్వలేక వస్తారు.

ఈ ఊళ్లో మూడు హైస్కూళ్లు ఉన్నవి. ఈజిల్లాలో ను, పశ్చిమగోదావరిజిల్లాలోను కలిసి యింపుమింపుగా పాఠిక హైస్కూళ్లు ఉంటాయి. వీటిలో మూడుమంతులు విద్యార్థులు రాజమండ్రికాలేజీలోనే సీట్లు సంపాదించాలి ఉంటారు. దానికి చాలాకారణములున్నవి. అందులో చివరకాలంనుంచి యికాలేజీకి ఉన్న గౌరవప్రతిష్ఠలు ముఖ్యమైనవి. ఈ ఊళ్లోది కాక కాకినాడలో కూడా ఒక కాలేజీ వున్నది. ఈరెండు కాలేజీలలో యాపాఠిక హైస్కూళ్లు విద్యార్థులు సర్దుకోవాలి. సీట్లకోసం వచ్చేవాళ్లలో నూటికి ఒకపాఠికమం దికింపె యెక్కువమందికి యికాలేజీలో సీట్లు దొరకవు. ఉన్న సీట్లసంఖ్య హెచ్చించేయాలని ప్రభుత్వమువారికి తోచ దు దానికై అందోళన నడిపించాలని మనవాళ్లకి తోచదు. ఈ వూళ్లోకాపురంగావున్న తండ్రుల పిల్లలకు అందరికీ ఆర్జునకాలే జీలో సీట్ల దొరకక పోవచ్చును. ఉన్న ఊళ్లో కాలేజీవుండగా పాఠశాలగారి కాలేజీకి పిల్లలకు ఛదువుకొరకు పంపించడమంటే ఇతరవిషయాలు అన్ని ఎలావున్నా-డబ్బుచాలని వాళ్ల ఇక్కట్లు చెప్పవలసికాదు. తీరా సీట్లురాకపోయినతరువాత, యీ సంవత్సరం కూడా, క్రిందటియేడులాగే పిల్లల తండ్రులు పోష కులు పెట్టేగోల యిత అంత గాదు. ఈ గోల అంతా, నోరు లేని పశువులు అరచినట్లే అయిపోతుంది గాని యేమీ కార్యం వుండదు జాతిపుట్టి ఎవడైనా రక్షించాలి-అంటే - అట్టివాడెవ డూ ఈదినాలలో కనుపించడు.

ఈఫలిసితులు ఒకవారంకోజాలు ఉంటాయి. అవి దాటి కీపోయినతరువాత మళ్ళీ కాలేజీ యేమూలవున్నదో, ఎవరి అక్కరలేదు. తమపిల్లల చదువు ఏలాగున వెలుగుతున్నదో అస లే అక్కరలేదు. ఇంతకు చదువుసంగతి తెలిసినవాళ్లు కొద్ది మందే వుంటారు. వాళ్ళైనా ఏదైనా మొఱపెట్టితే మనకెం దుకురా యీవెధవనాడవ అని బొదాసీన్యము వహించేవారు నూటికి తొంభయింపుండ్రుగురు. ఇట్టివారి యువేత్త,మీదు మిక్కిలి రిధుత్సాహపరిచే తెలివితక్కువవెలితిమాటలు, ఉత్సా హంగలవాళ్లను, కాస్త దాని సంగతేమిటో కనుక్కుందామనే వాళ్లను, క్రిందకు దిగిదిస్తాయి. అంటే ప్రజాహిత్యుద్ధి మన వూళ్లో, మనవాళ్లలోనూ యేమీ లేదన్నమాట. ఇక ప్రజా హితజీవనం మొదలేలేదు. ఎంతవలకు ప్రతివాడికి స్వార్థం- ఆస్వార్థం కూడా పూర్తిగా ఉండినా మంచిదే-త్తమించిరానిది కడుసీచినదిన్ని యీస్వార్థాపేక్ష. ఏమి ప్రజానమ! ఏమి మాధ్యమ!-మనవాళ్ల కీపికాచాలు వదలాలి. చివరకు ఏవిషయం గునైనా మనవాళ్లు ఇంటే అనిపిస్తున్నాడు.

ఇప్పుడు ప్రస్తుతస్థితి మాడండి - ఈవూళ్లోకాలేజీపుట్టి న్నియేళ్లో అయింది. ఈమధ్య కొంతకాలము క్రిందట హా దొరగారు ప్రిన్సిపాలుగా వున్నప్పుడు, యికాలేజీలో ఎం. క్లాసుకూడా ఉండేది. అదివారూ వెల్లిపోవడంతోనే అం తర్హనమైంది. తెలుగుదేశంపేరు చెప్పి, ఎం. ఏ. క్లాసు ఒక సబ్జెక్టులోనైనా ఉన్నకాలేజీ ఒక్కటిలేదు. కావలసిన అడ్డ దానికి ఆంధ్రుడికి ఒక్కడికి నోరుపెగలదు. దానిసంగతి అలా గించండి. హంటరుదొర వెల్లిపోయినతరువాత కూర్చోదొర

వచ్చాడు. మళ్ళీ, ఎం. ఏ. క్లాసుపెట్టమ అని దొరతనమువారు అడిగినారు. ఉన్న బాధతోపాటు ఆబాధకూడా యెందుకు అన వసరంగా పడడం. తెలుగు బి.యే.లకు, ఎం. ఏ. కూడా ఎందుకు అనవసరం అని యెంచి కూర్చోదొరగారు అక్కరలేదన్నారు. దానితో ఆ అవకాశంకాస్తా దాటిపోయింది. దానివిషయమై అప్పటికి యిప్పటికి యెవరూ నోరుమొదపలేదు. ఎంతటి ఉపే ఊభావమో చూడండి. ఎవరికి వారు తమసంగతి కాదనుకొ న్నారు. ఇప్పటికి కాలదోషం గడువుకూడా దాటిపోయింది. అడుగక అస్సుయినా పెట్టదని ఉండి కాదూ తెలుగుసామెత.

ఈనాటికి ఒక యూనివర్సిటీ అంటూ ఒకదానిని మన మొహాన్ని పారేశారు. దానికి చూస్తే డబ్బులేదు. ఒకకాలేజీ లేదు. ఒకగ్రంథాలయం లేదు. ఒకపరిశోధనాగారము. ఒక లేబరటరీ యేమీలేవు. యూనివర్సిటీవచ్చి యేడాది అయిం ది. రాజమండ్రికాలేజీస్థితి యేమయినా మారిందా?

అనంతపురంకాలేజీ అలాగే వుండనుకొండి. ఒక్క-సబ్జెక్టు లోనయినా పోస్టుగ్రాడ్యుయేటు కోర్సు, అనర్నకోర్సు పెట్టించిందా? ఎందుకు పెట్టలేదో, ఎవరికై నా కావాలా? కారణం ఎవరై నా అడిగారా? పోనీ, అన్నిసైన్సు సబ్జెక్టులన్నీ బి.యే. క్లాసుయినా రాజమండ్రిలో పెట్టినారా? ఎందుకు పెట్ట లేదు? ఫలం చాలమా? ఎందుకు భవనములు కట్టరు? ఫలం సం పాదించారే! భవనములకు ప్లానులు, యెస్టిమేట్లు తయారు అ యినవే! ఎవరి డిలోషం ఇట్టి ఉపేక్షకు? పోనీ ఈవళంగా యికాలేజీలో కమిస్ట్రీగ్రూపు బియేక్లాసుకు పెట్టవచ్చునే. యెందుకు పెట్టలేదు? ఎవడైనా కుర్రవాడు బి.యే.లో కమి స్ట్రీ పుచ్చుకోవాలంటే విజయనగరం అయినా చెన్నపట్నం అయినా వెళ్లాల్సి-మద్రాసువెళ్లితే ఆంధ్రవిద్యాపరిషత్తు సీమ లలోవారు మీరు. ఇక్కడ మీకు సీట్లు దొరకవంటారు. విజయ నగరంలోనూ పర్యవసానం అంటే-అక్కడమాత్రం అందరికీ సీట్లు దొరుకుతవా? మనకాలేజీలో కావలసినంత లేబరటరీ వున్నది. సౌకర్యములు తలచుకుంటే ఇట్లే చేయవచ్చును. కాని గట్టిగే అడిగే నాడుడేడి?

ఇవన్నీ ఇట్లావుంచినప్పటికీ, కాలేజీలో ప్రతిసబ్జెక్టులో మంచిమంచి పండితులు ఉపాధ్యాయులు వుంటారే. ఎందుచేత నండి పరిక్షాఫలితములు బాగులేవు యీయేడు? అని డైరెక్టరు గారు అడిగినట్లుయితే, కాలేజీకి మంచివిద్యార్థులు లభించడం లేదు. ఆందుచేత ఫలితములు ఇలావుంటున్నాయి, అనియే టేటా ప్రిన్సిపాలుగారు జవాబిస్తుంటారు. అది కొంతవరకు నిజ మని ఒప్పుకోవచ్చును. కాని సరిగా పాఠాలుచెప్పే మేష్టర్లు కూడా వుంటే యీలోషం కొంతకాట తీరవచ్చునుగాదా అని బుద్ధిమంతులు కొందరు అడుగవచ్చును. ఈకాలేజీలో మంచి పండితులను ఉంచాలని గవర్నమెంటువారికి తోచదు. అట్టి వారు లేకపోతే ఆందోళనచేసి అడ్డగాలని మనవాళ్లకు అంతకు ముందే తోచదు. ఈకాలేజీలో ఉండవలసినవాళ్లను (ట్రెయి నింగు కాలేజీలోనో, లేకపోతే యేరేంజీ డిప్యూటీయిస్సెన్సి క్టరుగానో పారేస్తారు. లేదా, తెలుగుదేశపు సీమలలో లేకుం డా తీసుకొనిపోతారు. ఏ ట్రెయినింగుకాలేజీలోనో, ఏ యిన్సూల్టయిస్సెన్సిక్టరుగా వుండవలసినవాళ్లనో యిక్కడ ఎప్పటికీ కదల్చకుండా ఉంచుతారు. పాఠాలు హితవుగా చెప్ప లేని మేష్టర్లను చూస్తే పిల్లలకు రోతపుట్టుతుంది. ఎందుకు వచ్చిం దిరా యీపాడుక్లాసు అని విసుగుకుంటూ హాజరుపట్టి కాస్తా వేసిందాకావుండి చల్లగా క్లాసులోనుండి అవతలకుదాటుతారు. క్లాసులోవుంటే అల్లరిచేస్తారేమోయని వాళ్లుపోలే చాలని మేష్టర్లకు వుంటుంది. వీళ్లచదువు ఏలావీడుస్తూ వున్నదో అని ఒక మారైనా తలితండ్రులు ఇంటివద్ద కనుక్కోరు. మనజీతంరాళ్లు మనకొస్తాయిగదా మనకెందుకీ రవ్వరొప్పు పిల్లలకు చదువువస్తే నేమి రాకపోతే నేమి అని మేష్టర్లు తలసంగావుండి కాలంబు చ్చుతు వుంటారు. కష్టపడకుండా కాలంవెల్లిపోతుంది. దీనికి తోడువచ్చే ఉపాధ్యాయులు కూడా విద్యార్థులంటే సాను భూతి, ప్రేమ, దయాదాక్షిణ్యము ఉన్నవాళ్లు కాదు.

చిన్నక్లాసులు చదువుతున్నప్పుడే మనము పిల్లలవిషయ మై మేష్టర్లు కనపడవుదు, మావాడికి బాగా చదువురావడం లేదండి, కాస్త శ్రద్ధగా కనుక్కోవడం లేదు గాబోలు అని అడిగేవాళ్లము. ఇప్పుడది శూన్యము అయిపోయింది.

ఇవన్నీ యిట్లుండగా పిట్టపిడుగులాగ యింకొక చిక్కు తలసించింది. ఇప్పటిరోజులలో కేవలం విద్యకోసమే విద్య అభ్యసించేవాళ్లు నూటికి ఒకరిద్దరుకంటే యెక్కువమంది ఉం డరు. అందుచేత యూనివర్సిటీ విద్య అంతా ఏదో ఒకవిధము పొట్టకూటికొరకే అని అనుకోవాలి. ఆంధ్రవిద్యాపరిషత్తు వచ్చిన తరువాత మన తెలుగువారికి ఉన్నపరపతికూడా ఊడింది. కొత్తసీరువచ్చి పాతసీరును కొట్టివేస్తూపోయినట్లు ఉంది మనబ్రతుకు. ఇండియాగవర్నమెంటులో ఉన్నరోద్యో

గముల సంపాదించుటకు కొన్ని పోటీపరీక్షలున్నాయి. బి సి. యస్, బి. పి. యస్, బి. యస్. యస్, బి. ఎ. యస్. మున్నగునవి. ఈపోటీపరీక్షలకు చదవడానికి నెగ్గడానికి ఎం.ఏ గానీ, కనీసము. బి. ఏ. పరీక్ష అయినావ్యాసయి ఉండాలి అభ్యర్థులు. మన యూనివర్సిటీలో ఎం. ఏ. యెక్కడవెదకినా లేదు. బియే అయితే ఉన్నది కానీ, ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ పట్టభద్రులు ఈపోటీపరీక్షలకు చాలా పిలుకేనట్లు గవర్నమెంటు వారు ప్రకటించారు. అంటే మన యూనివర్సిటీ పేరు వదిలారు గనుక ఇకముందు గతియేమి 1980 సంవత్సరము నుంచి ఉన్నతవిద్య అంతా తెలుగునే నేర్పుతారట. ఇక మనపిల్లలంతా తెలుగు బి.యే. లభ్యతారు! తెలుగు బి.యే.లకు గవర్నమెంటులో పరపతి లేకపోతే మనూకాదుగమాస్తాఅ క్రింద ప్రవేశించాలిసినదే! కానియ్యండి చూద్దాము. ముందేమి కానున్నదో?

ఇన్నివిషయపరిశీతులమధ్య మన విద్యార్థులు, మనము మెలగవలసి వస్తుంది. ఇప్పటికై నా మనపెద్దలు కనులువిప్పి పరి కింపవలసినసమయం వచ్చింది. చూస్తే బాగుండును. ఇంతటి యాదాసీన్యము దేశమునకు అనర్థదాయకము. విద్యార్థుల భవిష్యత్తునుగూర్చి యోచింపవలసిన బాధ్యత ముఖ్యముగా తల్లి తండ్రులది. ఒక్క తల్లి తండ్రులదే గాదు ప్రతిగృహస్థునిది కూడా అని చెప్పవలసినవస్తుంది ఈవళ విద్యార్థులు టేపటిదినమున పారజీవితమును బ్రవేశింప నున్నారు. భవిష్యత్తుతయను వాచేతిలోనున్నది. వారికి మనము సరియైనశిక్షణ మొసగకున్నచో వారు త్వరలో తాము పాల్గొనవలసియున్న ప్రజాహితజీవితముయొక్క బాధ్యతను గ్రహించి, దక్షతతో, సమర్థతతో, తమధర్మమును నిర్వర్తింప జాలరు. నేటి యువతీయువకులకు సరియైనశిక్షణ నీయ కున్న టేపటిపారజీవితము పాడువారిపోవును. మనదేశస్థితి, నగరస్థితి, పూర్వమువలెనే సాగుచుండును. ఈరహస్యమును మనము తెలుసుకొనవలయును. విద్యార్థులకు మన బాలర యొక్క భవిష్యత్తునుగూర్చి యోచించుటకును, అధికారులు, మనము కోరినపుడు మేలుచేయుటలో ఏమరియుండుటకును, పురపెద్దలు, విద్యార్థుల తండ్రులు, సంరక్షకులు పాటుపడవ లేను. దీనికై నొకసంఘము నెలకొల్పి, నియమములు కొన్ని గా వింపుకొని, ఏమరక కర్తవ్యమును ఎప్పటికప్పుడు గ్రహించియు మనబాలర విద్యాభివృద్ధికై, మనకళికాల యుచ్చతరస్థితికై, కృషిపలుపవలయును.

అకస్మాత్తుగా గలుగుఆపదలు
కాలినగాయములు - వేడినీళ్ళచే
గలుగుపుండ్లు - చెబ్బలు - నరుకులు!
మొదలుగువాటికి "వేస్లైను" జెల్లిని
తక్షణమే వేయుదు. (తిన్న గా గా
యమువైన రుద్దుడు) "వేస్లైను"
జెల్లితక్షణమే పనిచేయును - ఉపస
మనమును గలిగించి త్వరలో గాయ
ములను కుదుర్చును. ఇది ఎంతకాల
మునుండి యింటియం దున్నను దీని
యందుగల కుదుర్చునట్టి గుణముపో
దు. ఇది ఎప్పుడును నూతనముగాను
గుణకరముగా నుండును.

Vaseline
TRADE PETROLEUM JELLY MARK
దీనికి బదులు దేనిని వాడకుము
247

జరుగుగా ఉత్తయోగించుటకు ఆంధ్రపత్రిక

కృష్ణాజిల్లాలో దానిపరిపాలనము

పెంట్లాండు ప్రభువు కాలములో బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణ తర భేదభావము బయలుదేరినపుడు మావాండ్రప్పటికి కన్నులు తెరిచిరి మిక్కిలి సంతసించిరి. నేను జన్మింపకు పక్షపాతి నని చెప్పుకొనుట గొప్పగా కనపడెను. కాని యిప్పుటికి దాని తత్వము బాగుగా తెలిసి పశ్చాత్తాపమును దానినలన గేశమునకు గలిగిన కీడున కెంతో చింతిల్లుచున్నాను. కొందఱి కధికారము లభించినమాట వాస్తవమే కాని దేశములో వికమ త్వము చెడగొట్టిరది. తీరినిగివాదలు కల్పించెను. ఆధికముగా ప్రజలకు మేలుచేయ లేకపోయెను. రాజకీయముగా ప్రజలకు మేలుకలుగకపోవుట అటుండ ప్రాంతపుపన్ను, రిజిస్ట్రేషన్ పన్ను, వ్యాజ్యములవ్వయము అధికమయ్యె. దేశమును చూడ లేదు. బ్రాహ్మణమాషా అధికమయ్యె. తుదకు బ్రాహ్మణే తరవర్తననుబట్టకు మూలమయ్యెను. ఈ విధేషమే బోధ్యమ హారములో దూరి మావారి యనవర్తత, యనర్హత బయట పడినది.

ఈ రాజధానిలో కృష్ణాజిల్లాలో నలుగురినొక్కలో పడినట్లు పేపర్లలో ఎక్కినట్లు మరియేబోధకు ఇంత దుస్థితి వుండదు. జిల్లాకలెక్టర్ వద్దనుండి మొట్టమొదట బోధ్య అధికారము లాగిరినవారు ది. బి. మోచర్ల రామచంద్రరావు పంతులుగారు. వీరి హయాము పూర్తిగా సాగనిచ్చినారు కాదు. వీరి హయాములో దొరలపాలనవలె సాగకుండా నడిచినది. బోధ్య సభలు చేపట్టబడ్డ కా లేదు. అప్పటి మొదట్ల నోరులేనివారు ను, ఆప్త ఎరుగనివారు గనుక రామచంద్రరావుగారి పాలన సెన్సెటివ్ గా సాగెనని మనవా రిప్పుడు చెప్పుచుండుట విని సిగ్గు పడవలసివచ్చును. వారి గొంతున కేసి తిరిగిరాగానే వారియధికారము వారికియక పానుగల్గు రాజాగారు మారుత్రోవ త్రొక్కుట వారికి సంతసమేమో కాని పెక్కురు జన్మింప పక్షపాతి పేరు విరిచివారు. కాననసభలలో ప్రశ్నలడిగిరి. పాను గల్గువారి జబాబులువిని వారియెడల భేషానిన వారేచాటున నవ్వుకొనిరి.

తరువాత ది. బి. తిక్కాని బాలాజీరావు నాయకు గారి హయాము మూడునాలుగేండ్లు సాగినది. వీరు రిటయిర్డు డిప్యూటీ కలెక్టరు. న్యవహారము బాగుగా తెలియును. పరులకు మేలుచేయుటయం భావ క్తికలవారు. వీరు జన్మింపకు పక్షపాతి లే యైనను పెక్కింటి భేషాది చూపలేదు. కాని కాలకర్తవ్యమున మోటారు లారీలు కొనుబట్టి కొన్ని యనకతలను జరిగి వల్లడియకుట తలపించెను. బోధ్యలో పార్టీ పడినది. మిడింగులో మొదట్ల ఆప్త ఎరిగినవారు నోరుకలవారు గనుక మీటింగులు చేపట్టబడ్డ యిది. బ్రాహ్మణేతర గుమాస్తాలకు అన్యాయములు. వీరిక గొప్పసారపాటుచేరి. బోధ్య పాడ్ కార్డు పాలన రీతివరావు పంతులుగారు. వీరు దైర్ఘ్య కల వారు. మంచిక్షితులు. చేతనసంతకరకు మేలుమాత్రమే చేయ నిచ్చగలవారు. మంచినవర్ధకు- మోటారులారీవ్యవహారము వీరి మూలమున బయలుపడెనని అపోహపడి శివరావుగారిని పాడ్ కార్డు పదమండి తప్పించి మేడదంపి యింకనీర ఆఫీసు మేనేజరుగా మార్చినారు. ఈమార్పు బాలాజీరావు నాయకుగారి పరిపాలనమును అంతమునకు తెచ్చినది. కక్షలు పరిగినవి. మీటింగులు సాగలేదు. పాడుపాలనయని పాటలు బయలుదేరినవి. కాననసభలో బ్రాహ్మణేతరవయన శీతయ్య గారే వీరిది అధ్యాన్న పాలనమని పలికిరి. ఇంతలోనిపోరు ఇంతింతగాదయా యనినట్లు బోధ్యలో తగవులు మొదలయ్యె. తుదకు పోరుపడలేక పదవికి రాజీనామా పెట్టిరి.

కావూరు కోడండరామయ్యగారు వైస్ ప్రసిడెంటు. మిక్కిలూర్ రాజాగారు రాకముందు కొన్ని వారములు వీరి హయాము సాగినది. పార్టీ బయటకు కమ్మవారు. న్యాయదృష్టి కలవారు. పట్టుదలకల జన్మింప పార్టీ వారు కారు. వీరికి సర్వాధికారము రాగానే బాలాజీరావు నాయకు గారు చేసినతప్పు సవరించేసిరి. శివరావు పంతులుగారిని తిరిగి డి. బి. పాడ్ గుమాస్తాగా మార్చిరి. బాలాజీరావు నాయకుగారికి వచ్చినయల్లరికి ఈ బ్రాహ్మణుడు కారమడు కాడనియు, మనవారే కారకులనియు గ్రహించలేక చేసిన న్యాయము కోపించరామయ్యగారు తీర్పుట జరిగినంతలో చేపట్టిన ప్రయత్నము మరిపించినట్లు జిల్లాలో బ్రాహ్మణుల మాటకేమి మనవారే శకాబాన్ శకాబాన్. అను అభిప్రాయ వాక్యములు పలుకవారలించిరి. శివరావుగారు తిరిగి అధికారం కినిరాగానే అదివరకు ఆకాశముమాత్రమే మూచిన

బ్రాహ్మణేతరగుమాస్తాలు కలమామట అలవాటు చేసికొనిరి. ఇంతలో మిక్కిలూర్ జమీందారు లక్ష్మణులయిరి. వీరు స్వతహాగా ననమునిలవున్న జమీందారులు. భత్తముకొరకు తంటాలుపడేవారుకారు. మేనేజరులు కాన క్తికలవారు. మంచి యా దా గ్య సా హ స ము లు కలవారు. జన్మింపకు పక్షపాతియినను బ్రాహ్మణుల సవర్ధతనమ్మి తమదేవాదుగా బ్రాహ్మణుని నియమించుకొనినవారు. పోషితవర్ధము వృద్ధిచేయబాదువారు. పట్టుదలవచ్చినచో ఆరోగ్యము ధనము లెక్కిచేయని సాహసుడు. తమకార్యము సాధించుకొనుటకు చాటుకుని మించినవారు భూమిని ఆకాశముగాను ఆకాశమును భూమిగాను మార్చగల దైగ్యశాలి. పానుగల్గు రాజాగారి అండ చూడుకొని బ్రహ్మిని తిమ్మి, తిమ్మిని బ్రహ్మినిగా మార్చగలవేర్వ రి. ఇట్టి రాజాగారు నలుగురినొక్కలో పడిరి. కారణము లేక పోలేదు. నిజముగ పరిపాలనకై అంతగా లేనివారు. దర్శిం చువారికో 'ఎషెక్' సీ' అని అందురు. వారు మనకు మేలుకలుగు నని యున్నాంగురు. కాని అమాటకొని కార్యమునీటిమాట' అని ఆయన నిఘంటువులోగల యర్థము వారికి తెలియదు. వీరు పులకు చంపినదీరు లేకాని గుమాస్తాలకు మూచిన భయ పడును. గుమాస్తా కాకితము నెలలతరబడిని పాతివేసిన ఇదేమి యని అడుగుటభయము అంగుచేత రాజాగారి అభిప్రాయము నకు భిన్నముగా మేనేజరు అభిప్రాయపడినా, పెక్కింటిలో మేనేజరుమాట నెక్కును.

వీరు హయామునకు రాగానే వీరినిన్ని క ర్దునిమి త్రము దావావచ్చినది. దావాకు సంతోషించినట్లు శివరావుగారు వాడిపేర వ్రాసినట్లు ఒక ఉత్తరము రాజాగారికి అందించిరి. అందుమీద దాని నివాసిజములు హిందూకానలేక శివరావు గారే వ్రాసినందున అనుమానపడినపుడు పెద్దిరాజాగారు శీతయ్యగారు భీమవరము మకాములో రెండరూములు శివ రావుగారి ఘనత యోగ్యతనురించి చెప్పవలసివచ్చినది. వీరు శివరావుగారిని బాలాజీరావు నాయకుగారు చేసినట్లు చేయక వీరియొద్దనుండి అధికారము లన్నిటిని క్రిందివారికినర్పి తుకు బంట్లోతయినా వీరిని చూడ నక్కరలేని సీతికి తెచ్చిరి. వీరియెన్నికకు మూలాధారమయిన కమ్మవారిపార్టీ సక్రియంపుచేసి తమ శాఖవారిని బోధ్య కెక్కించిరి. బోధ్యులు బద్ధమకొట్టి తమ యిష్టముచచ్చినవారిని నియమించుమండిరి. కాననసభకు వచ్చిన మంత్రిత్రయము లభించునని పెద్దనారాశ పెట్టగానే సభ్యత్వము నకై వీరుచేసిన యఖండోపి సరమాత్రము చేయలేదు. నిద్ర, హారము, భోగము, సౌఖ్యము నాలిగింటిని విరిగించి బోధ్యులవ హారములు మూల పెట్టి హిందూకరిగిరి. వీరికి జత కాజవెంకట రామయ్యగారు. శివరావుగారు పరమపదించిన తరువాత డి. బి. బోధ్యనకు మేనేజరుపదవి సృష్టించి వారిద్వారా తమకు వోట్లు వచ్చునని ఆర్థా వెంకటకృష్ణరావు నాయకుగారిని మేనేజరుగా ఖాయముచేసిరి. కాజ వెంకటరామయ్యగారితో జత యు, ఈ నాయకుగారి యువోగ్యము శ్రీరాజావారిపాలన నగు బాట్లకు వచ్చినదని లోకు లనుకొనసాగిరి. ఈ నాయకుగారు స్వల్పకాలమే యిందున్నాను, అదియేమిపాపమో గాని వీరివిషయమై మంచిగా చెప్పుకొనువారికంటె వీరినలన గోలపెట్టిన వారిసంఖ్య యెక్కువ అయినది. వీరు దైర్ఘ్య అధికారములో మేకలవంటి మేష్టరు. శ్రీ రాజాగారు మంచి నేర్పులపెట్టి మేష్టర్లకు న్యాయము మేలుచేయ నెంచి కొన్ని నెలలు ఆలోచించి ఆలోచించి పాడ్ మాన్యుర్రసభచేసి జీతాలస్కెలు అమలులో పెట్టి ప్రతివానిజీతము వృద్ధిచేసినారు. కాని ప్రతిపాతకాలలో కొద్దిగనో గొప్పగనో గోలపుట్టినది. ఎలక్షన్ రోజులలో వీరికి జరిగిన అన్యాయము వినుటకు నాయకుగారే దిక్కు. రాజా గారి కర్యము దుర్లభమయ్యె. వారెక్కడనుండిరో తెలియదు. కాకితాలు కడలవు. జబాబులు రావు. బోధ్యుల ఆవాబాలు బాడ్డీ అయినవి. పార్టీలు బయలుదేరినవి కక్షలు వృద్ధిపొంది నవి. గుమాస్తాలకు న్యాయము అన్యాయము తెలియని సీతివచ్చి నది. అదుపు ఆజ్ఞలులేవు. మేనేజరుగారి దయవచ్చినవారికి సర్వములాభమే. ఏకైక మేనేజరులో చేసిన రెండుమీటింగు లలో మేష్టర్ల సబ్బులే శరపరంపరలు. రాజాగారు స్వయముగా కనిపెట్ట లేనపుడు మేనేజరు తనపదవికి తగినట్లు సంచరించుట లోకములో గలదు. ఇంతలో రాజాగారి అధికారము ఘనమ లయినది.

క్రొత్తబోధ్యకను జరానడ్డిక్ సాహెబుగారు బెంపా గరీప్రసిడెంటు. వీరు మేనేజరుగారికిగల శక్తిసాధ్యములు నివిషములో గ్రహించిరి. చార్జియిచ్చుటకవచ్చి రాజాగారు చేసిన వండుకొలది బ్రాహ్మణుల సాహెబుగారి చేతికిచ్చిట. వారేమికారణముననో కాకనో చేసినారు. కృష్ణారావు నా

యకుగారిని బోధ్య యింకనీయర ఆఫీసు మేనేజరుగా మార్చి వారు. జరానడ్డిక్ సాహెబుగారు మిక్కిలి యుక్తమున పనిచేసినారని నేను విన్నంతవరకు సంతోషించినారు. అందా శ్చిర్యములేదు. నాయకుగారు నెలపు పెట్టివారు. కొద్దికాల ములో శ్రీ రాజావారు వత్తురుగదాయని యాశయము. తాము జమీందారులై యుండి తమ గుమ్ముల రముతుల సీతిగతుల చూచి వారికి మేలుచేయక తమజమీందారీ దివాన్ గారిమీద వదిలి యాపగవికి ప్రాకులాడుట అంత బాగుగాలేదు. వారి పాలనమువల్ల ఆయనకు ప్రజలకు తీరికదగదా. ఇంకానా? కాబట్టి మొదట్ల ఎన్నికలో దేశపుకోర్కె న్యాయము చూడ వలెనేగాని మొగమోటుమి, స్వభావములు యోచింపరాదు. రామచంద్రరావుగారు న్యాయవేత్తలు. విద్యావంతుడు గనుక మొదట్ల మంచినపుత్ర మాపురుగుగాక.

(ఒక చొదరి)

వేగుళికలరా

ఔషధములు

స్లేగు, హైమాదీపానకము (రిజిస్టర్డు)

స్లేగు జ్వరములను అన్నివిధములైన జ్వరములను రామబాణమునందిది.

శీతధాతపుత్రము (స్లేగు) బొబ్బలకు కెట్టు 1 కి యా 2-2-0

వాంతిభేది సహారీని

కర్పూరాద్యరిప్తము విషాది సంతిని కెట్టు 1 కి ,, 1-2-0

అమృతమలరత్నము విద్యార్థులకు యోచనాపరము, కున్న మిక్కిలి ఉపయోగకారి. మరయు చర్మమునకును మెదడునకును మంచిబుయ్యును, నేత్రములకు చలనను, వెండ్రుకలకు కాంతిని కలుగజేయును. దీనివలన తలపోట్లు, మంటలు, ఒంటితలనోప్పులు, కన్నీరుకారుట, పురులుకట్టు, శరీరతాపము, నివారణును. దీనిరూము అమృతమలరత్నము చెలియును.

బుడ్డి 1 కి. యా 1-0-0

1045

క్యాటలాగు కోరువారికి ఉచితముగా పంపబడును

ఆయుర్వేదాశ్రమం

151, గోవిందప్పనాయుని వీధి, మద్రాసు.

తెలుగువారుందు ఏజంట్లు:-

సి. వెంకటేశాశ్రమి, ఆచార్యుగోష్ఠ.

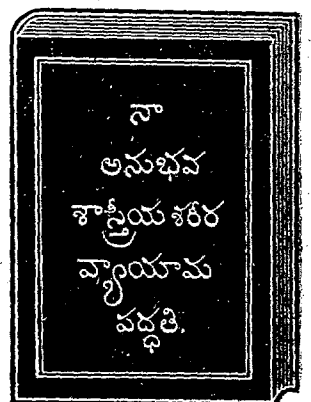
ఉచితము.

8298

ఉచితము.

అందఱకు నుచితముగా బంపబడును

ఈ గ్రంథమునందు శరీరవ్యాధులను విషయములపూర్తిగా చర్చింపబడినవి. ఇందునాయొక్కయు, నాశిష్యుల యొక్కయు, పెక్కుపద్ధతులను నూచించుఛాయాపటములుగూడ కలవు. దీనిని సమగ్రముగ పఠించితేని నావ్యాధులనుపదతి మిగులబాగుగ బోధపడ గల

దు. ప్రతిభారతీయునకును దీని జదివిన మాత్రమున నాశ్రమోత్సాహమును శరీర వ్యాధులనుపక్షియు కలిగి తీరును. ఈపాటాఖర్చుకు మాత్రము రు 0-2-0 రెండబాలు పంపితిరేని యా గ్రంథము వెంటనే పంపబడును. దీని మీదిన గూత్రయందు నిస్సంశయముగ మార్చగలిగి తీరును. ఈసమయము పోగొట్టుకొనకుడి. ఈవిషయము మీచిత్రమునందుండగనే లేఖన వ్రాయుడు. దీనిజదివి ఆయురారోగ్య బలములనుభవించురు గాక.

(ప్రాఫెసర్ యం. వి. కృష్ణారావు అఖిల భారతీయ శరీర వ్యాధులమార్గదర్శి పోస్టు బనవకానుడి, తెలుగువారు. (సిటి)

పెర్రె నెంటు సెటిల్మెంటు

సుమారు 1౯0 సంవత్సరముల క్రిందట, వనవిదేశ ప్రభువులు తాము నూతనముగా సంపాదించిన రాష్ట్రములలోని రయితులను దైత్యుగా శిక్షలు విధించుచు వీలవలెకొందరు పలుకుబడిగలవారితో ఒకటివడిక లేవనెత్తుకొని శాశ్వతమైన పేష్కమును వాణిజ్యమున తీసికొని నేర్పడు ప్రదేశములను వారివశముచేసినారు. ఇట్లు 1798-వ సంవత్సరమునుండియు బంగాళా రాష్ట్రములోని యాదవారీలు (జమీందారులు) తమ రయితులను పీడించి శిక్షలు వృద్ధిచేసి బాధించుచు అపహరణము సర్కారువారు కొన్ని చట్టములను, వీరిమధ్యనుండు వివాదములను పరిష్కరించుటకు చెయ్యమిడిరి. మన చెన్నై రాజధానిలో కూడ మనవిదేశ ప్రభువులు 1802-వ సంవత్సరములో కొందరు జమీందార్లతో శాశ్వత సెటిల్మెంటు చేసికొన్నాడు గాని మొత్తముమీద రాజధానియందంతటను, రయితులవారితోనే యవలంబించిరి. ఈపద్ధతిలో రయితులను శాశ్వత సెటిల్మెంటు చేర్చినచో, ముప్పది సంవత్సరముల కొకసారి శిక్షలను వృద్ధిచేయుటకు కొన్ని నిబంధనలను కావించిరి. మనజమీందారులు, పెర్రె నెంటు సెటిల్మెంటు మూలమున (బ్రిటిష్ గవర్నమెంటుకు, స్వదేశ ప్రభువులవలెనే, కుడిభుజమై యెల్లప్పుడు వారికి సహాయపడుచుండును. వారి యనుగ్రహమును సంపాదించుకొని, ప్రజల స్వాతంత్ర్యవ్యవస్థాపనకు సాధారణముగా పీఠింపబడుచున్న యందునని భావించబడియున్నది. వీరికి సామాన్య ప్రజలతో కంటె యెక్కువ మానసిక బాంధవ్యము నుండితిరును.

ఈ పెర్రె నెంటు సెటిల్మెంటువలన, యాజమీందారి మృదంగారీలు, స్వకాయకమమయము లేక తమయూదాయమును, యితరులయూలమున నృద్ధిగలుగుకొనవచ్చును. నేర్పడు చెయ్యమన్న రయితులకే శాశ్వతమైనలాభము యేర్పరచినయెడల, వారు తమయూదాయమును బాంధవ్యమున, యెక్కువభలమును తీయగలరు. ఈ జమీందారులు శాశ్వత పేష్కము నిచ్చుకొనుచు రయితులు చేసికొన్న యభివృద్ధిలను, కాలమానము వలనను, సర్కారు నీ చుట్టువలనను, వృద్ధిగలుగుచున్న అమిత లాభమును గ్రహించుట న్యాయముకాదు. ఈ ఆదాయమును సర్కారువారివలె వీరు ప్రజల కుపయోగపడుచుండుట లేదు. ఇట్లు సుమారు పదునైదుకోట్ల రూపాయలు ప్రతిసంవత్సరము వీరిభేదమునంపి, వీరి యాదంబరములను, వ్యాసములను, స్వలాభమునకును వినియోగపడుచున్నదిగాని, యీ పెర్రె నెంటు సెటిల్మెంటువలన సర్కారుగాని, ప్రజలుగాని యెంతమాత్రము లాభమును పొందుచుండుటలేదు. నిర్ణయము, వివిధపుస్తకములు, పరిశ్రమలు మొదలగువానిమీద పెద్దపుత్రుల యపు పన్నులవేయము, యెట్టి పన్నులవేయక, దీనిని ముప్పది చేసికొని భూమిపన్నును వసలివేయటం యెంతమాత్రము న్యాయముకాదు. వీరి శాశ్వతమైనలాభము ప్రభావమును విచి నపుడుగాని రిద్దుపడదు. బ్రిటిష్ గవర్నమెంటు, మొదట తమ స్వీకృతముకొరకును, వీలకొరకును యేర్పడుకొన్న యీకంట్లాక్టర్లను తొలగించబారరు. కాని, యిప్పుడైనను, దేశము యొక్క ఆర్థిక తిగతులను బాగుపరచుటకు యీ జమీందారులకు సాగుకవిచ్చు నికరాదాయముమీద, మెచ్చుగా ఆదాయపుపన్ను విధించుటకు తక్షణము ఒకశాసనము నేర్పడుచేయవలెను. ఈపన్నును ఆచారాప్రభుత్వముల కిచ్చివేయుట ధర్మము.

మద్రాసు యెట్టిలాడు ఆక్షుగో, వీరికింకను లాభకరమైన సవరణలు కావలెనట! మనదేశవర్తనకే, భూమియందుగాక, దానిమీదవచ్చు ఆదాయములో అనివంతు పాలు కంటె యెక్కువ మొత్తమునకు హక్కులేవనియు, భూమి యొక్క హక్కు దానిలో ప్రవేశించి నేర్పడుచేయుచున్న రయితులవలెయు, అనాది నుండియును శాశ్వతముగా యీదేశములో వ్యాపించియున్న రాక్షసులముత్రమును యీ విదేశీయ ప్రభువులు గమనించనంతవరకు యిట్టి అన్యాయపు చట్టములు నిలువదుమనె యుండును. జమీందారులు, అగ్రహారముదారులు మొఖాసాదారులు, మైనరు, యీసాముదారులు మొదలగు మధ్యవర్తిల క్రిందమన్నరయితులకందరకు శాశ్వత జిరాయితిహక్కులు కలిగియుండుటయేగాక, శాశ్వతముగానే శిక్షలను యేర్పడుచేయవలెనట. తునుకు మెంటు జిరాయితిరయితులకూడ, నిర్దిష్టకాలపు గడువుల, తమభూమిలను స్వయముగా నెవ్వరుచేయకుండ, రయితులకు పురోక్షవేసినయెడల, యీ రెండవవారికీ జిరాయితి హక్కులున్నట్లు యెంచవలెను. నేర్పడుచు యెనను విగల్పని యాభూమి భావించుటన్నదేమి?

యూరప్ నేమి? ఈదేశముల పెద్దబల్లకంటె సహకారసంఘములను, రయితులలో నృద్ధిగలుగుటకు, భూమిలను బాగుపరచుటకు మనదేశములో భూమిమీదనే గాక భారతదేశమున యిరువది కోట్లకంటె యెక్కువగు మన్నాను. చేతిపనులు మొదలగు వానివలన జీవింపవచ్చు సుమారు ఆరులక్షలకంటె యెక్కువ

నుండినను. కాబట్టి ప్రస్తుతమున్నట్లు, నేర్పడుచులతో సంపూర్ణ శాశ్వత జిరాయితిహక్కును, పెర్రె నెంటు సెటిల్మెంటు చేర్చి రిచ్చుచు, జమీందారులు మొదలగు మధ్యవర్తిలమీద పెద్దపు ఆదాయపుపన్నును విధించవలయును. వల్లూరి సూర్యనారాయణరావు.

వీటియొక్క సుగుణములను గుఱించి యిదివర కే. అందరికిని బాగుగా ఎల్లచోట్లయందును తెలిసియున్నది

అట్లు తెలియనివారు ఆలసింపక తక్షణమే

మా లోక మయమార కస్తూరిమాత్రలను

Regd TradeMark

తెచ్చించి, ఒకడఱా వాడైన మీరు విక్రీణి తృప్తిచెందరని మా నల్లి తాళిప్రాయము. ప్రతిదినము అడుగకయే మాకు వచ్చుచున్న ప్రశంసాపత్రములే ఇందుకు ప్రబల నిదర్శనము.

ఇవి మేలైన కస్తూరి, వంకపూవులవలె, అపూర్వమైన ఓషధులు మొదలగునవి చేర్చి, శాస్త్రోక్తముగా తయారు చేయబడినది. తాబూలముతోగాని, విడిగాగాని ఉపయోగించవచ్చును. పలువిధవ్యాధులు, దగ్గులు, శీతలము, అశిగ్గము, క్షేగ, కడుపుబిబ్బ, కడపునొప్పి, కిల్లల పడితము, ప్రక్కల ఈడ్పు, అగ్నిమాంద్యము, మలబద్ధము బడినవారికి మొదలగువాటికి విజయోధమవలె పనిచేయును. స్త్రీలు, పక్షిల్లలు ముసలివారు మొదలగువారికి అవ్యతిరేకము. 250 800 మాత్రలు గర బాడి 1 కి ధర రు 0-4-0 పొద్దుపురు 0-4-0 6 జి. పొద్దుపురు తో సహా రు 1-8-0, 12 కి రు 2-8-0, 25 కి రు 5-8-0.

భీష్మ రత్న చాళ్యపు వెంకటాచల పండితులు, ప్రావైటిరు.

శ్రీ సీతారాఘవ వైద్యశాల, మైసూరు.

ఇన్ డస్ట్రియల్ అండ్ పూడెస్షియల్ అస్యూరన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్.

(స్థాపితము 1913)

ప్రధాన కార్యాలయము: బొంబాయి

స్థిరముగా వృద్ధిగలుగుచున్న ఇండియన్ లైఫ్ ఆఫీసు బోర్డు ఆఫ్ డైరెక్టరులు

సర్ లల్లుభాయి కావత్ దాస్, కెటి. సి. ఐ. ఇ (చేర్మన్)
సర్ చనన్ లాల్ మోచ్, సెక్రటరీ కె. సి. ఐ. ఇ.
సర్ హుమానుద్దీన్ సహాబ్ వాద్, కెటి.
వెస్ట్ లిక్విడ్ ఎస్టేట్ బి. ఏ. ఎల్. ఎల్. బి.
మోతీలాల్ సి. సెక్రటరీ ఎస్టేట్, అడ్మినిస్ట్రేటర్, బొంబాయి
లాల్ నారాయణ్ కి ఎస్టేట్, జి. బి. ఎల్. యజమానులు
(ఎక్కు ఆఫీసు ఆఫ్ మెంబర్స్ మాన్డ్ డైరెక్టర్స్ ఆఫ్ ఆంధ్రా కో.)
సర్ ఫిరోజ్ సా ఎమ్. వే హాం ఎం. ఏ., ఎల్. ఎల్. డి., కె. సి. ఐ. ఇ, కేట్ నర్ మెమోరి బ్రోచర్, కెటి.
వారిరువురు ప్రప్రథమన ఒకరినొకరు నోకరు చేర్చుకలుగా నుండిరి.

చెల్లించబడిన మూలధనము	...	రు. 2,21,592-0-0
పిలువబడిన మూలధనము	...	రు. 16,25,000 0-0

కొన్ని ప్రత్యేక సదుపాయములు

1. ఆటోమాట్ కోగా (దత్తము దండగ కావట్టి సదుపాయములు గలవు.
2. నియమించబడిన వద్దకు డైరెక్టుగా పోషకహోల్డరులకుండియే యెన్నుకొనబడుటచే, వారిస్వంతస్వాధీనంబే కలరు.
3. మిత్రవ్యయము. 4. హక్కులను స్వయంగా నరిష్కారముచేయుట.

ధారాల్లైన వర్గములైన పనిచేయుటకు ప్రతిబోధము ఏజంట్లు కావలెను. ఈదిగవ విలాసమునకు ప్రాయము.

NARAYANADAS GIRDHARDAS

LOCAL MANAGER

No. 10, McLean Street, MADRAS.

ఇది ఆమోఘమైన సబ్బు

PEERLESS ERASMIC

The Dainty SOAP

2089 2

కేంద్రశాసనసభల
కార్యక్రమము

ఆగస్టునమా వేళము

సంస్కరణములు, హిందూమహమ్మదీయసమన్వయ
రాజకీయ ఖైదీలవిడుదల, అంతర్జాతీయసభకు

ప్రాతినిధ్యము మున్నగు విషయములపై
తీర్మానములు తీసుకొనిరాబడును

సిన్హ, జూన్ 14:—కేంద్రశాసనసభ నీనూరు తిరిగి
సరిగా యెన్నడు సమావేశమగునో తెలియదుగాని సుమారు
ఆగస్టు 22 వ తేదీ ప్రాంతములలో సమావేశమగునని లోమయ
న్నది. సభలంతకాలముజరుగునో అదికూడా పరిగా తెలియదు.
కాని మామూలుగానే కొద్దికాలమే జరిగి పెప్టెంబరు 20 వ
తేదీతో సమాప్తి జెందును.

అధికారవ్యవహారములలో ముఖ్యముగా ప్రతిరోజున బం
గానూపాండ్యు రిజర్వ్ బాంకులను జాయింట్ మేనేజ్మెంట్ క్రి
ష్టియన్నగు వారి విచారణ ముందుజరుగును. కాని అధికార
తీర్మానములవర్గముగూడ కొన్ని దినములు ప్రక్షేపించబడును. ఈ
మారుసమావేశము డిల్లీ సమావేశములో కడపటి భాగముగాని ప్ర
త్యేకసమావేశముకాదు; గావున అప్పుడు నోటిఫికేషన్లను అంది
కారసభ్యులతిర్మానములపైయు బ్యాల్టుబాక్స్ మొక్కితీనను
సరించి వరుసగా విచారింపబడును. ఇవిగాక రూపు నమరిం
చి కోటిను యొసంగబడిన యితర తీర్మానములగూడ విచారిం
పబడును. అట్లు మొదటిసమావేశములోని పి యంచబడిన వా
టిలో భారతశాసనసభలో అప్పుడు ముఖ్యముగా రైల్వేబడ్జెట్
టు జెనరలుబడ్జెట్టు పైవాన్న టిల్లులతోనే సరిపొయినది గా
వున అధ్యక్షు డంగీకరించినను ఉపపాదించబడిన తీర్మానము
లు 80 తీర్మానములకలవు. ఈ 80లో కొన్ని బడ్జెట్టునూచన
లను ప్రభుత్వమువారు ప్రకటింపకముందే పంపబడెను. ఇప్పు
డు కేంద్రశాసనసభవారి తీర్మానము ననుసరించి నచ్చేసమావేశ
ములో నివి విచారణమగును. కాని పైవాన్నగు గిరిమూర్తు
గాని సంబంధించినట్టియు కొంతవరకు రాజకీయసంబంధమైనట్టి
యు తీర్మానములు 50 కలవు. వీనిని చర్చకు తీసుకొని ఎప్పు
టకై ప్రయత్నముజరుగును. సంస్కరణములపై నేషనలు డి
మాండు, హిందూ మహమ్మదీయ సమన్వయ రాజకీయ కై డిలను
నిర్బంధముననుమట అంతర్జాతీయ మహాసభావ్యవస్థ ప్రాతినిధ్య
ము మున్నగువిషయములు చర్చకు తీసుకొనిరాబడును.

సంస్కరణములు-నేషనలుడిమొందు

సంస్కరణములపై భిన్నాభిప్రాయములు కలవు. నేష
నల్ డిమాండుకు ప్రభుత్వమువారు రిస్కాను జూపనందులకు
భారతశాసనసభవారు అసమ్మతిని జెల్పవలెనని యం. కె. ఆ
చార్యగారు కోరుతుండగా మరియొక స్వరాజ్యవాదియగు సి.
యన్. రంగయ్యగారు హిందూదేశమునకిదివరకే సంపూర్ణ స్వా
తంత్ర్యమునకు యోగ్యతలేదనియు అందువలన సంస్కరణముల
పైప్రతిపక్షముతో కమిషనును నియమించినను హిందూదేశమునకు
గల స్వరాజ్యార్హతకు తార్కాణమని యెంచుచు ఇప్పుడు
జరుగవలసినది రౌండుటేబులు సమావేశమనియు, ఈ సమావేశ
ములో సగముమంది సభ్యులు భారతశాసనసభచేతను తక్కిన
సగము హైందవ జాతీయ మహాసభచేతను యెన్నుకొనబడిన
వారై వీరందరూ కలిసి సార్వభౌమని ప్రభుత్వప్రతినిధులు
ను లండనులోగాని ఢిల్లీలోగాని కలుసుకొని స్వరాజ్యసమన్వయ
ను చర్చించి పరిష్కారము చేయవలెనని తలంచుచున్నారు. వీ
రిట్లుకొనుచుండ కాంగ్రెసుపార్టీ సభ్యులైన కుమార గంగా
నందనీంహగారును మరియొకరు రౌండుటేబులు సమావేశములో
సంస్కరణములు మరికొంత యెక్కువగా ప్రసాదించబడునట్లు
యేర్పాటుచేసి దానిని స్థాపకసభకు కమిషనువారికి నివేదించు
నట్లుగా సి. యన్. రంగయ్యగారి తీర్మానమును మార్పు
చున్నారు.

ప్రస్తుతాంశమునకు సంబంధించినదిగా నున్నది జాతీయ
పక్షమునకు చెందిన బి. దాసుగారి తీర్మానముకట్టియే.
అధికార దృక్పథమునుబట్టి వీరి తీర్మానమును అందరికిని సు
బోధమై యెట్టి తగాదాలనులేనిది. ఏలన 1925 పెప్టెంబరు
లో కోరిన నేషనల్ డిమాండునే (ఈ డిమాండును కాన్పురు
కాంగ్రెసువారుగూడ అసంవత్సర మనుసరించిరి.) భారతశాసన
సభవారు మరీయొకమారు ఖాసుపరచి దానిని వెంటనే అను
బంధపరచినదని ప్రభుత్వమువారిని కోరవలసినదని వీరు చెప్పు
చున్నారు.

హిందూ మహమ్మదీయసమన్వయ

అఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘమువారు మొన్న బొంబాయిలో
సమావేశమైనప్పుడు మార్చి నెలలో ఢిల్లీయందు మహమ్మదీ
యములూసంగిన ఒడంబడికవరకుల నామోదించియుండిరిగా
వున హిందూమహమ్మదీయ సమన్వయగూర్చి ఢిల్లీ సమావేశముం
డు నోటిసు ఒసంగబడినట్టి తీర్మానములను సభ్యులు తీసుకొని
వచ్చెననో లేదో తెలియదుకాని తీసుకొనిన వైమాత్రము వివి
త్రాణములను విచారింపవలసినవస్తువు.

రాజా రఘునందన ప్రసాదసింగుగారు తమ తీర్మానము
నుపాదించియేడెడల, ఇప్పుడు భుజునపంపుములకుగల వైష
మ్యకారణములను విచారించి వాటిని తొలగించుటకుగల మార్గము
లను నూచించుటకై కేంద్రశాసనసభలయందున్న అధికారులను
అధికారులను రౌండుటేబులు సమావేశము జరుపవలెనని వీరు
కోరుదురు.

కాని గాంధీమహాత్ముని మూడువారములు ఉపవాసము
కాగానే ఢిల్లీ యూనిటీసభయందు 1924 సంవత్సరములో గా
విచిన తీర్మానములను ప్రభుత్వమువారు రమలాజరుపవలసినదని
అమరవాదవత్తుగారు కోరెదరు. వీరిరువురికిని మరికొన్ని తీర్మా
నములకలవుగాని వాని నుపాదించినయేడెడల వికమత్వమును
వెంపొందించు వాతావరణ మభివృద్ధి జెందజాలదు.

కేవలము మతవిషయములకు తప్పమతస్పృహను ఆవులను
గాని ఆవురూడలనుగాని చంపరాదని రాజా రఘునందన
ప్రసాదుసింగుగారు కోరుచున్నారు.

అమరవాదవత్తుగారు మహమ్మదీయేతరనియోజక వర్గ
ముల పేర్లను జనరలు నియోజకవర్గములుగా మార్చవలెనని
కోరుచున్నారు.

రాజకీయ ఖైదీలు

రాజకీయ ఖైదీలవిషయములో వారిని విడుదల చేయ
వలెననియే అందరును కోరుచున్నను అధికారసభ్యులు మాత్ర
ముందర నేకవిధములుగా నూచించుచున్నారు.

బహిరంగముగా విచారింపబడి దోషాలోపణ చేయబడ
నట్టియు, డౌర్ట్ న్యమను నేరమును మోపబడనట్టి
యు ఖైదీలందరిని లాకోర్టులో విచారింప నుద్దేశములేని రాజ
కీయ నిర్బంధితులందరిని విడుదలచేయవలెనని డాక్టరు భూపేం
ద్ర చంద్రరాయగారు కోరుచున్నారు. మరియు దోషాలో
పణచేయబడినట్టిగాని విచారణలోనున్నట్టిగాని రాజకీయ ఖైదీ
లందరిని ఎక్స్ మ్యూట్ చేయకొన్నింటిని భారతీయసభ్యుని అధ్యక్షుని
గాగల కమిటీవారు నిర్దోషులని చెప్పినట్లయిన అట్టివారిందరిని
విడుదలచేయవలెనని వీరి రెండవనూచన విప్లవోద్యమములతో
సంబంధము కలదను విషయమై విదేశీయులందు
ప్రవాసము ననుభవించుచున్నట్టివారిందరిని ప్రభుత్వమువారు
విధించునట్టి సహేతుకమైన గౌరవమైనట్టి వరకులవిడ యిం
డ్లకు రానియవలెనని అమరవాద వత్తుగారు చంద్రరాయగారి
తీర్మానమును కొకసవరగా దిద్దుచున్నారు.

కాని రాజా రఘునందనప్రసాదు సింగుగారిసందర్భము
ని యొకమంచి నూచనను గావించుచున్నారు. ప్రభుత్వమువారు
మహాత్మా గాంధీని పండిత మధవమోహన మాలవ్యాను అంత
రంగిక మిత్రులనుగానెంచి, ఎప్పుడెప్పు డెవ్వరెవ్వరిని, తెంగా
లు ఖైదీలను, 1925 బెంగాలు క్రిమినలు లా అమెండుమెంటు
అర్డినెన్సు క్రిందను 1818 రిగ్యులేషనుక్రిందను, అరెస్టుచేసి ని
ర్బంధముననుంచుకో ఆ తేదీలన్ని వారికి తెలిపి అట్లు అరెస్టుచేసి
నిర్బంధమున నుంచుటకు కలిగిన అనవసరమునో అనవసరమునో

ప్రజలకు తెలియనట్లుగాచేసి సంతృప్తిపరచవలెనని వీరు ప్రభు
త్వమువారిని కోరుచున్నారు.

నానాజాతీయమితిసభ - హైందవప్రాతినిధ్యము

నానాజాతీయ హిందూదేశమునండి పంపవలసినవారి
నెన్నుకొను సమయము సమీపించుచున్నది. సికోజు సెత్తా
గారి తీర్మానముపైన స్టేటుకౌన్సిలువారిదివరకే భారతీయుడే
రాయబారము నడిపింపవలెనని శిఫారసు చేసియున్నారు.

కాని నానాజాతీయమితికి ఇంగ్లీషులు కాన్పురెస్సు
మొదలగు వానికి పంపబడు భారతీయులలో సభికసంఖ్యాకులు
కేంద్రశాసనసభలచే యెన్నుకొనబడినవారుగా నుండవలెనని
సర్ హారిసింగుగారి తీర్మానముకట్టికలదు. సిద్ధేశ్వర సింగుగారు
ను ఆసంస్థలో వేరువేరు పక్షములలోనున్న 16 గురు సభ్యులు
ను నానాజాతీయమితిసభకుబోవు భారతీయ ప్రతినిధులందరు
ను భారత శాసనసభచేతనే యెన్నుకొన బడవలెనని చెప్పుచు
న్నారు. కాని ఆనే లాల్ లజపతిరాయగార్లును జాతీయపక్ష
ములో మరికొందరును ఆరాయబారసభ్యులలో మూడింట
రెండునంతులు భారత శాసనసభచే యెన్నుకొన బడవలెనని
మార్పుచున్నారు. మణ్సుగం చెట్టిగారు రందరును భారతీయులే
యిండువలె ననుచున్నారు.

భారతదేశ పరిపాలనయందంతటను కార్యనిర్వాహక
శాఖనుండి న్యాయశాఖను విడదీయవలెనను ప్రశ్నను గయాప్ర
సాదసింగు లాలారంగవిహారిలాలు డాక్టరు మాంజీమన్నగువారు
యెత్తెదరు. గయాప్రసాదసింగు, శివచంద్రదత్తు, బి. దాసు
గార్లునున్న గు మరికొందరు కేంద్రశాసన సభలందొకమారు
సభ్యులుగానున్నవారికి ఆయుధ శాసనము వర్తింపకుండ య
వలెనని అడుగుదురు.

రైల్వేబోర్డు

రైల్వేబోర్డులో కనీసము ఇద్దరైన భారతీయులుగానుం
డునట్లుగా నిర్మాపదధిని మార్చవలసినదని ఒక తీర్మానము
కలదు. దానిని జయకరుగారు వారియొదుగురిలో నొకరు ప్రతి
పాదించెదరు. కాని మణ్సుఖం చెట్టిగారు వారిలో నొక్కరైన
భారతీయులుగా నుండవలెనని పట్టుబట్టెదరు.

సుప్రీముకోర్టు

హిందూదేశములో వేరువేరు హక్కులందు ప్రయాణికు
లను దింపుకొని యొక్కందుకొను పరిస్థితులనుగూర్చి విచారించి
నివేదికను పంపుటకొక కమిటీని నియమింపవలెననియు
హిందూదేశమున కొక ప్రీవీ కౌన్సిలును సుప్రీము కోర్టున
సాపింపవలెననియు కోరుచు సర్ హారిసింగు గౌరుగారిొక
తీర్మానమును ప్రతిపాదించెదరు. సముద్రతీరవ్యాపారమున
చేయుచున్నట్టి ఒడ యజమానులు ఇండియన్ అప్రెంటిసులకు
తిక్కుగర పెదమనియు అట్టి ఒడ యజమానులు వారిని చేర్చుకొన
వలెననియు నాకావాణిజ్యసంఘమువారు గావించిన శిఫారసు
నములు జరుపవలెనని యన్. యన్. హాజీగారు ప్రభుత్వమువారి
ని కోరెదరు.

ఇన్ కంటాక్సు నిబంధనలను మార్పుచేయుచు సర్ నే
సిత్ బ్లాక్టుగారి అధికార తీర్మానముండగలదు.

మరియు అధ్యక్షుని అధికారముక్రింద ఆసెంబ్లీకి ప్రత్యే
క సిబ్బందియొండవలెనని సర్ హారిసింగు గౌరుగారు కోరినని
యు, నిమ్న జాత్యుద్ధరణకై గావించుచున్న పనులవలన పనియెం
తవరకు జరిగినదో విచారించి తెలుపుటకు ఒక సంఘమును నియ
మింపవలెనని యం. సి. రాజాగారు కోరిననియు, భారతీయ
బాలురకు ఆకాశయానమును గూర్చి నేర్పుటకై
ఒకసంస్థను స్థాపింపవలసినదని 80 మంది సభ్యులుకలసి జాయిం
టుగా శిఫారసు చేసినదియు, 16—25 సంవత్సరముల వయ
స్సుగల బాలురకందరికిని నిర్బంధముగా మిలిటరీశిక్షను గర
పుట కొకసంస్థను స్థాపించు విషయమును గలవని చెప్పినగాని
అనధికార తీర్మానముల సంగతిపూరికాదు.

కలకత్తాలో మే 27 వ తేదీన హైకోర్టు వకీలు పరీష
చంద్రవేనుగారినిచంపిన జ్ఞానేంద్రనాథ కుంజ్రాను మాజీస్ట్రేటు
ను నెడునకు కమిటుచేసిరి.

మీరు తప్పక గవ:నించవలసిన ముఖ్యవిషయ మేమన?

మాదుకొణమందు లావాదేవిచేసినవారిలో నూటికి నూరుగురు సంతృప్తిచెంది రనుటయే.

బంగారు వెండి నగలయందు ఏ రకములో ఏకొలతయందు కావలసినను సిద్ధముగా నున్నవి. సనరం బంగారుకు నీమ వెండికి పూచీ నివ్వబడును. అక్కరలేనివి వాఫసు తీసుకొనబడును. ఒక బేరముచేసిన అన్నియు విశద మగును.

తంజివిలాసము } ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి గురుస్వామిశెట్టి కంపెనీ, } టెలిఫోన్ నెం 2802

"ఉమ్మడియార్" } (1842-5) నగల వర్తకులు, 25, చైనాబజారుకోడ్డు, మద్రాసు.

దయము.

నుండివలెనన్న పరిశుభ్ర
దయము. సాటివారలలో
గొర్రుమును, బలకరమును
లే కొకవేళ మరణించి నప్ప
ప్రపంచమున మారు మోగు

అయియుండువలెను. ఎందు
నై. అయిదు రాజకుటుంబ

ములలో నుపయోగింపబడి కర్తవ్యమైనది. దీని నుపయోగించ మీ
బిడ్డమొక్క దేహము అభివృద్ధి జేసి, లేజోవంతమై, ఆరోగ్యమును
ప్రసాదించి యువరాజువలె శోభాయమానమై యుండును.

గ్లాకోస్,
బలకరమైన టీరాహారము.

Glaxo

ఆల్ ఫ్రెడ్ యంగు లిండు కో, లిమిటెడ్.

(ఇంగ్లాండులో ఇంకార్పొరేటు చేయబడినది)

తపాలపెట్ట నెం. 49, మదరాసు.

3706

నెత్తివయింపుటకు ప్రయత్నములు గావించుచుండిరి శింగార
వేలుచెట్టిగారు తానెప్పుడును దౌర్జన్యమును ప్రేరేపింపజేసి
వాగ్దాన మొనర్చుచు వాఙ్మూలమొసకటకును పోలీసు
కమిషనరు కేసు నెత్తివేసికొనుటకు
నుపన్యతించిరి. కాని శింగారవేలు చెట్టిగారిని వాఙ్మూ
లములందుపయోగింపవలసిన పదమునగురించి మాత్రము చాల
వరకు సమాధానము కుదురలేదు. 12 X 15 ని|| లకు కేసునుపిలి
చినప్పటి కింకను రాయబారములు జరుగుచుండెను. అందుచే
మేజిస్ట్రేటుగారు తమ విక్రాంతిగృహమునకు జనుచు సిద్ధమైన
వెంటనే తనను పిలువ వలసినదని చెప్పి వెళ్లిరి. ఘమారు 1 గం||
కు ఇరుపక్షములకు సమాధానము కుదిరినపిమ్మట మేజిస్ట్రేటు
గారు కోర్టులోనికి వచ్చి విచారణను ప్రారంభించిరి.

మొట్టమొదట శింగారవేలు చెట్టిగారి తరపున ఎన్. రాజ
గోపాలన్ గారు హాజరై కేసుసందర్భమున ముద్దాయియొకవాక్కు
లమును గావించునని చెలిపిరి అందుపైనే శింగారవేలుచెట్టిగారు
బోనులో నెక్కి ప్రమాణమొనర్చి తా నొకమరతునకు లోబడి
ఈవాగ్దాన మొనర్చుచున్నానని నుడివిరి.

మేజిస్ట్రేటు—ఏమిటా మరతు?

శిం. చెట్టిగారు:—పోలీసు కమిషనరు, నావైతినుకొని
ప్రాసిక్యూషను చర్యల నుపసంహరించుకొను నను మరతుపై
నే నీక్రిందివాఙ్మూల మొసగుచున్నాను. (పకపక నవ్వు)

మేజిస్ట్రేటు:—స్తేటుమెంటు నొసగుటకు పూర్వము మీ
కొక విషయము స్పష్టముగ చెల్లవలసి యున్నది. కేసు
కోర్టువారియెదుట నున్నది అందుచే కోర్టువారే దానిని పరి
ష్కరింపవలెను. కాని పోలీసువా రుపసంహరించుకొనుటకు
వీలులేదు. ఏమిచేసినను కోర్టువారే చేయవలెను అందుచే
మీ రా మరతును వదులుకొ నుట మంచిది.

శింగారవేలు చెట్టిగారు:—అట్లే కానిండని చెప్పి ఈ
క్రింది వాఙ్మూలమును చదివిరి. “ఎప్పుడుగాని దౌర్జన్యమును
ప్రేరేపింపనని చెప్పుచున్నాను.”

మేజిస్ట్రేటుగారు:—మీ రీ కేసుసందర్భమున నీవాగ్దా
న మొనర్చుచున్నారు. కనుక, ఇప్పుడు మీపై నాలోపింప
బడిన యుపన్యాసముల మాదిరి యుపన్యాసముల గావించ
మని చెప్పుట మీ యర్హమై యుండవలెను. ఆవిషయమును
స్పష్టముగ చెల్లవలసింది. మాటకొరకు
పెనగులాడుటవలన లాభిమేమి? (నవ్వు)

శింగారవేలుచెట్టిగారు ప్రత్యుత్తరమొసగుచు తనపై ఆ
లోపింపబడిన మాదిరియుపన్యాసముల గావించనని తనవాఙ్మూ
లమునకు జేర్చిరి.

మేజిస్ట్రేటు:— ఈకేసువిచారణసందర్భమున ఇకమీ
ద తీసుకొను చర్యలను మీ రిప్పుడు గావించినవాఙ్మూలమును
దృష్టియందుంచుకొని ఆలోచింపవలెనని మీయభిప్రాయమా?

శింగారవేలు చెట్టిగారు:— అవును నే నీ
విషయమున నొకవిషయమును స్పష్ట
పరుపగోరుచున్నాను. పోలీసువారు నావైనాలోపించిన యు

పన్యాసముల నేనుగావించ లేదు. నా ప్రసంగమునం దెచ్చటను
దౌర్జన్యప్రేరేపణ లేదు. నే నింతకుముందుగూడ దౌర్జన్యమును
ప్రేరేపింపలేదు. ఇకముందెప్పుడును ప్రేరేపింపను నాయుప
న్యాసములందు—దౌర్జన్యమునకు ప్రేరేపించు అర్హమెచ్చటనులేదు
నా కట్టియుద్దేశము లేదు.

మేజిస్ట్రేటు:—నే నీయుపన్యాసముల నింకను చదువ
లేదు. వానిని చదివిననేగాని ముందుఏమిచేయవలసినదియు నిర్ణ
యించుకొనవీలులేదు ఆయుపన్యాసములందు పోలీసువారాలో
చించు అర్హము లేదని యు ముద్దాయి చెప్పు
చున్నాడు. ఉపన్యాసముల చదివిననేగాని ఈవిషయము చెలి
యదు. మం నావిషయమును చెలిసికొని, పిమ్మట ముద్దా
యిని వదలివేయదగినది లేక, జామీను పుచ్చుకొనవలసినది
నిర్ణయించుకొనవలసియున్నది.

ఎన్. రాజగోపాలనుగారు:—ప్రాసిక్యూషనువా రీకేసు
నుపసంహరించుకొనుటకు అంగీకరించుచున్నారు.

పోలీసు కమిషనరు:—ఇందువలన, న్యాయధర్మములకు
భంగముగలుగదని కోర్టువారెంచునెడల చెట్టిగారి వాగ్దానమును
అంగీకరించుటకు నే సిద్ధముగనున్నాను.

మేజిస్ట్రేటుగారు శుక్రవారము 12 గంటలకు తీర్పు
చెప్పెదనని వాయిదావేసిరి.

టారిఫువిల్లు

కలకత్తా, జూన్ 18:—టారిఫువిల్లు అక్టోబరు 1 లేదీ
నుండి అమలులోనికి రావలసి యున్నదిగావున వెంటనే కేంద్ర
శాసనసభలో ఆమోదింపబడవలసి యున్నది. అందువలన నది
పెజెటులో ప్రకటింపబడి ఆసెంబ్లీలో మొట్టమొదటి సారి
మామూలుగా ప్రతిపాదించబడును. ఈ విల్లువలన యంత్రముల
ములపై కర్షణముపన్ను విధింపబడు. (ప్రీ ప్రెసు.)

ఇండియా వైమానిక పయనము

ఆగిపోవుట

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతరి)

లండన్, జూన్ 14:—క్యాన్వెయిలర్లగారి ప్రతి
కూలముగనుండుటచేతను, యూరపులో వాతావరణము ప్రతికూ
లముగ నుండుటచేతను కారు వైమానికుడు పయనమును నిన్న
మానుకొనెను.

గోదావరినభలో ఖద్దరు విక్రయం

సుమారు 1500 చెల్లుట

తూ. గో. నల్ల కట్టకు ప్రదర్శనమునకువచ్చిన నీతా
నగరం అమలాపురం, దీక్షితు ఖద్దరు స్టోర్సులో ఒక్క నీతా
నగరం స్టోర్సులోనే కెండుగోజులతో రూ 1100 చెల్లినది.
తక్కినవాటిలో సుమారు 4 లేక 5 వర్గదలు చెల్లియుండును.
మొత్తము 1500 చెల్లినది. దీక్షితులుగారు చెప్పినవన్నియు
పొందూరు సన్న బట్ట విక్రయ మెక్కువలేక పోయినను ప్రచార
కార్యమునకు ఉపయోగపడెను.

అసెంబ్లీకర్ష మరమ్మత్తుజేయుట- ఆతిరహస్యము

కలకత్తా, జూన్ 14:— నూతన డిల్లీనగరమున అసం
ఖ్య భవనముయొక్క పైకప్పును మరమ్మత్తు చేయుచున్నారని
సిన్హా విలేఖరి తెలుపుచున్నాడు. కాని పనియంతయు రహస్య
ముగా జరుగుచున్నది. ఏసంగతి బయటికి రానిచ్చుటలేదు. త
నియెంతవరకు జరిగినదో తెలుసుకొనుటకై ఫోటోగ్రాఫరును
గూడ తీయనిచ్చుటలేదు. (ప్రీ ప్రెసు.)

గోదావరి మండలసభ

బి జి హామీ మానుగారి సమాఖ్య
అధ్యక్ష పత్రము

ఆహ్వానపత్రము 'ప్రతిగురు' ఇతర మిత్రులారా!
ఇట్టి ముఖ్యమైనమహాసభను నన్ను అన్యక్షుడుగా నుండుటకు కోరి నన్ను ఎక్కువగా సహాయముచేసి గౌరవము నొసంగినగుటకు ప్రభువును నేను తమకందరకును వందనములర్పించుచున్నాను. ఇది సామాన్యముగా చేయుచున్నదిగా నేను చేయుటలేదు. నాయొక్క హృదయమునందు గల్గిన సంతోషమును తమకు వెల్లడించుటకు మాటలు సరిపడవు. ఈ మహాసభకు అన్యక్షుడు పాల్గొనవలసివచ్చితిని. ఏమనగా, బహుశచన జాతీయోత్సాహమునకు ప్రసిద్ధిగాంచుచున్న ఆంధ్రదేశములో, అట్టి ఆ ప్రత్యేకము బలముగానున్నట్లు ప్రశస్తిపరుచుచున్న యీ జిల్లాలో జనుగుమహాసభను నన్ను అన్యక్షుడుగా నుండగోరుట నేను గొప్పగౌరవముగా భావించుచున్నాడను. నన్ను అన్యక్షుడుగా నుండుచుని కోరినప్పుడు అనేక ముఖ్యమైన తొందర పనులలో నుండుటచేత బాంబాయినుండి ఆంధ్రదేశమున కింతవరము రాగల్గుట కష్టమని తోచినది. కాని ప్రస్తుత దేశరీతిలనుబట్టి జాతీయోత్సవమునందుగల ప్రస్తుతప్రశ్నల క్లిష్టమిదిబట్టి, అట్టి సీతిలో శ్రీ సాంబయ్య గారిగారునచ్చి అంగీకరింపక తప్పదని చెప్పినప్పుడు అన్యక్షుడవని నంగీకరింపనియెడల నావిధి బాధ్యతను నేను వెంటేర్చునివాడననునది అంశాశ్చర్యమిది. తమను అంగీకారమునిచ్చితిరి. అంతేకాక, నాజీవితములో ఆంధ్రదేశమునకువచ్చుట యిదియే మొదటిసారి అని నేనుగ చెప్పవచ్చునట్లు. భారతదేశము నాకు పెంపుకుత్సాహ నేనెప్పుడును భావించును. (వినుచు, వినుచు, హృదయము) నేను నా జీవితములో భారతభూమి నంతయు గల్పించుభాగ్యము గల్గెనట్లు నని పెద్ద ఆశగలిగియున్నాను. గత 18 మాసములలో 23 కేల మైళ్లు యీ దేశములో తిరిగితిరి. అందుచు ఎక్కువవిజ్ఞానమును సంపాదించగలిగితిని. భారతదేశమునందలి యీ ప్రాంతమున కిప్పుడు రాగల్గినందున నా ప్రయాణము అభివృద్ధిచెందుటయే గాక యీ దేశప్రజలను గురించియు ఈ ఆంధ్రదేశమునందలి యీ ముఖ్య భాగమును గురించియు ఎక్కువ తెలిసికొని ఉన్నట్లు నాభివృద్ధి నధికముచేసికొను భాగ్యములభించుచున్నందులకు మిగలసంతోషభరితుడననునది నన్ను. నాకు మీ భావ తెలియకపోవుటయు, మీ నా భావ తెలియకపోవుటయు, అట్టిపరిస్థితులలో నేను మహాసభకు అన్యక్షుడుగనుండి నడిపించుటయు కొందరిదృష్టిలో పెద్ద అసమర్థతగ గన్పించుటకు సంభావము లేదు. కావుననే యిట్టి జాతీయమహాసభలలో నానంటిక్రొత్తవాడు యిక్కడిరాష్ట్రభావ తెలియనివాడు ఇచ్చినప్పుడు తెలిసికొనుటకు దేశమునంతటను ఒక్క భావ ఉండవలెననియు తత్ప్రయత్నము జరుపచుండుటయు మాకు తెలియను. నేను మీ భావలో చూట్టాడతేకపోయి వచ్చితిని నాస్వభావలో చూట్టాడు ఒకవిధము. ఆ యసమర్థతకుట ఎట్లున్నప్పటికిని నేను పరభాషలో చూట్టాడు మీకు సున్నతేకపోవుట ఎంతగా కలిగినప్పటికిని మీరందరూ నాచెప్పుచున్నయమలమీద నాదరముంది నానుభూతిగల్గి విందుచు నేను నమ్ముచున్నాను. మరియు నాయపన్యాసములో నొక్కొక్క భాగమునే చెప్పినపిదప సాంబయ్య గారు తెలుగున చెప్పెదరు.

అప్పుడును ఈ ఆంధ్రదేశమున జాతీయదేశము దృఢముగానున్నదిని యిప్పుడేతమకు తెలిపియుంటిరి. మీరాష్ట్రమున సహాయనిరాకరణ తత్త్వము జాతీయోద్యమములో పాదుకొని యున్నదనికూడ చెప్పవచ్చును. అట్లే ఎల్లప్పుడునుగూడ ఉండునని నేను ఆశించుచున్నాను. ఎందుచేతననగా, సహాయనిరాకరణపదతిలని ప్రయోజనమును కాంగ్రెసులోనున్న మనమిత్రులకొందలు సందేహింపమొదలుపెట్టుచున్నట్టి సీతికి మనమువచ్చి వట్లున్నది. అందులకారణములు ఘనః ఆలోచించుచున్నట్లున్నది. భవిష్యత్తుకు మనముగొక ఉద్దేశమును మార్చుచేయుచున్నట్టి సీతికి వచ్చునట్లున్నది. ఆలాగున అనకుండు యీ విధముగా కష్టపరయడల బాగావుంటుందేమో. కొందలు చాని నాస్వభావ మనరాలోచనముచేయుచు కాంగ్రెసులోని చాలామందితో సహా ములకొండ యీ ఓడముగొగిని మార్పులను చేర్చుచున్నారని నేను యీ ముఖ్యవిషయమును గురించి నా యపన్యాసమున చెప్పినందుకొన్నాను. ఏమనగా, ప్రస్తుతములో దేశమునందు, అసహాయవాదులందరి ఘనః అప్పులలోను అంధుల విశ్వాసపాత్రులయినవారి హృదయములందు,

దు, కాంగ్రెసు ధ్యము కాంగ్రెసు ఆజ్ఞ నిర్ణయించుట మామచున్నాము.

సహాయనిరాకరణ మనగా నేమో ప్రపథమున యోచితము. మీరందలును ఎత్తియున్నట్లుగా, భారతదేశప్రజలు ఒకరికి లాభపడజాలిగానున్నారు. రాజకీయ ఆధిపత్యము యందున్నారు. దాస్యమునందుగాని లాభపడజాలికి గల్గితిని చిన్ననంతులకు జవాబుగా సహకారముచేయుచున్నప్పుడునున్నట్లు యున్నారు. అంటే ఏమనగా, మీ యాత్మగౌరవమునకు భంగకరముగా నున్న ప్రభుత్వవిధానమునకు, జన్మహక్కు అయిన జాతీయమును అపహరించుచున్నట్టి ప్రభుత్వవిధానమునకు, అంతేకాకుండా అనేక దుర్మతలందు కష్టములందు ప్రమాదములందు అపాయములందు భయంకరహత్యలందు కాలానుసరముగా ప్రజలముందున్నట్టి విధానమునకు ఎన్నిగమునకు సహకారము చేయుచున్నాము. ఎప్పుడైనా ఒకదేశము మరియొకదేశముపై అధికారమును చలాయించుచున్నదో ఎప్పుడైనా ఒకదేశప్రభుత్వము మరియొకదేశముపై సాధికారము గలిగి పన్నులను తీసికొని వ్యవహరించుచున్నదో అప్పుడు నీట్టి దుస్థితి గలుగుచున్నది. అధికారము చలాయించుచున్న పరదేశప్రభుత్వము తమదేశప్రజలపడుపాపములు సౌకర్యములన్నియు తమలో బడినదేశమును పాలించుచుండును. ప్రపంచములో నీట్టి నింద్యస్థితియందుండి మామనారి దృష్టియందు యేహ్యముగానుండుటతో తృప్తిపడియుండలేనా, లేక తమబలహీనత్వముచేత తృప్తిపడియుండవలసినదేనా? కాలముచెలవడిని ప్రజలకు హానులు హత్యలుకలుగజేయుచుండగా మామచు నూరకుండలసినదేనా, లేక స్వాతంత్ర్యమును పొందుటకు బలహీనత యున్నప్పటికిని పైకి అసమర్థతయొక్కట్లున్నప్పటికిని, తమ ఆత్మగౌరవమును నిలువబెట్టుకొనుట కలుమాత్రమైన జ్ఞప్తియందుండుకొనకుండురా, మనపై నెక్కినూర్పున్న విధానమునకు, మనదేశములో ప్రభుత్వము తమైన పరప్రభుత్వమునకు ఏవిధముగా వైనను సహకారము చేయుదుమా, సహాయముచేయుదుమా, తోడ్పడుదుమా? ఎన్నికష్టములు అపాయములు ఎదుర్కొనవలసినను తిరస్కారపద్ధతిని నిరోధపద్ధతిని నిరంతరమును అవలంబించినట్లుంటే అందు విషయమై మీరుఆతురతగల్గి దీక్షనహించినట్లుంటే దొరతనము లొంగుబాటునకు వచ్చుసమయము కలుగును. తమదేశప్రజాభ్యుదయమునకు అనుకూలముగా పరిపాలించుకొన తరుణము కలుగును.

ఈరాజకీయఆధిపత్యనిస్థితియందు ప్రస్తుత మున్నట్లుగా యిష్టపడియుండురా? లేక, 1920 సంవత్సరములో మహాత్మాగాంధీగారి నాయకత్వమున దేశము నిర్ణయించినస్వతంత్రతపై సాధారణమిష్టమండ నిష్టపడుదురా? అనుసారాంతము నెదుర్కొనవలసినవిషయము హిందూదేశ ప్రస్తుతస్థితి గౌరవము ఆలోచింపుడని కోరుచున్నాను. 1౯0 సంవత్సరముల పరప్రభుత్వమువలన ఇండియాయొక్క దశ యేమి? శిష్టకాలములో నో దూరముగానో యీపరదేశపు గాడికొయ్యను త్రోసివే

యుటకు ఏదొకటి వాన ములంబించ వలెనా? మనదేశముస్థితిని తొలగించుకొనునార్థ మేద? ఈ 150 సం॥ విదేశప్రభుత్వము వలన 'కొరిన'మీరన ఈనాడు నాగరికప్రపంచములోని ప్రతిదేశములోని ప్రజలకున్న యీదేశప్రజలు రాజకీయముగను ఆధిక్యముగను శారీరకముగను తక్కువపడి దిగనాడిపోయి యున్నాడు. ఈదేశప్రజల బీదతను ఎంతఘోరముగా నున్నదనగా ఇతరదేశప్రజలతో యీతత్త్వము పరిచయవారితో మున్నటించినప్పుడు చూచునప్పుడంతగా నున్నది. ఆ! యీలాగున ఉంటుందాఅని నమ్మకు. దేశప్రజలు ఇంతకుదీర్ఘస్థితికి దైన్యముననువచ్చుటకు ముఖ్యముగకన్పించునట్టి కారణము ఈ దేశమునందున్న బడువున్న పన్నులు ఈదేశప్రజాభివృద్ధిగాక విదేశప్రభుత్వ ప్రజల యభివృద్ధికి వినియోగింపబడుచుండుటయే. ఇది స్పష్టముగా నిరభ్యంతరముగా చెప్పవచ్చును. మీ వర్తక ఉద్యమముల పారిశ్రామిక విషయములు మీ స్వాధీనమునందుండుకొన లేకపోవుటయే. విదేశమార్కెట్టు స్వేచ్ఛగా ఇక్కడ వర్తకముచేసుకొని లాభము పొందుటకు ఈప్రభుత్వవిధాన మేర్పడియున్నది. జాతీయపరిశ్రమల అభివృద్ధి నిమిత్తమై దేశమంతయు తిరిగి మహాత్మాజీ పాటుబడుచున్నాడు. దేశపరిశ్రమలన్నియు కడుదెన్నెస్థితికి వచ్చి మిఁజలునండి అపహరింపబడినవి. ఇందుకు కారణము మీదేశము పరదేశముయొక్క స్వాధీనములో నుండుటయే. ప్రభుత్వమువారు పరిశ్రమలపైన ఎక్కువతి దిగుమతి పదార్థములమీదను సుంకమును యీదేశప్రజల కనుగుణముగా గాక 7000 మైళ్ల దూరములో నున్న ఒక చిన్న దేశముయొక్క మార్కెట్టును అనుకూలముగా నుండునట్లు విధింపగల్గుచుండుటయే యీదేశ పరిశ్రమలమీద తమ గారణము. ఇందుములమున ఒక దేశమునుండి రక్తము పీల్చుచిధము, ప్రజలను దరిద్రులుగా జేయుటయు గల్గుచున్నది. ఒకప్పుడు భాగ్యముతో నోలూనుచున్న దేశము ఇతరప్రపంచమునకు అమ్మతమును గొల్పుచుండెడిది, యీ నిందాపదముగా నున్నది. ఇంకను అనేక విషయములు యీ ప్రజల దుస్థితిని తెలియబరచునది పరప్రభుత్వమువారి దుర్బద్ధతలు ఫలితములు కలవు. దైవానుగ్రహమువలన బ్రిటిషువారి హస్తగతమై ఈ దేశాభివృద్ధికి కారణమైనదనియు నవీన నాగరికత ప్రభుత్వము వల్ల హిందూదేశమునకు అనేక మేళ్లు కలిగిననియు చెప్పుచుండురు. ప్రపంచములో నాగరికతగల యేదేశమునకైనను కల్గిన యెడల ప్రజలు విద్యను ఆభ్యసించిన వారేనా? పాఠశుద్ధము సరిగా నున్నదా? నాగరికత దేశముందు అభివృద్ధిదాయకముగా సౌకర్యములు కలవా అని చూచినప్పుడు నాగరికతకులలో మీదేశము ఎట్టిస్థితి నాక్రమించియున్నదో కనుగొనినప్పుడు మరి నూరు సంవత్సరములకైన మీదేశము తలయెత్తగలుగునేమో తెలిసికొన గల్గుచును. ఎందుచేత మీదేశప్రజలు ఆక్రమణపాపబడిరి? వారివిద్యనుగరించి పారిశుద్ధ్యము నుగరించి ఎందుచేత నిర్లక్ష్యముగా చూడబడుచున్నది? దేశములో నూటికి 90 మందికి చదువురాకపోవుచేమి? ఈదేశముల విద్యాభివృద్ధిని పారిశుద్ధ్యమునకును సామ్య వినియోగింపబడక

మిలిటరీసిబ్బందియభివృద్ధికి ఖర్చుపడుచున్నది ఈ ఖర్చు భారత దేశప్రజలలాభమునకు కాదు. 7000 మైళ్లదూరమున పెక్కు సముద్రములదాటియున్న సామ్రాజ్యదేశముయొక్క స్వాధీనమునకు అహంభావాభివృద్ధికి పూర్తిగా యాఖర్చు అని భావించవలెను.

ప్రజలదైన్యస్థితి పోవుటకు, ఎంతకాలమైతే యీ విదేశ పరిపాలనముండి నిరంకుశముగానుండునో అంతవరకును ప్రజలు తమకు లాభకరముగానుండులాగున తాము పన్నులుఁ ధించుకొని తమసౌకర్యముల నిమిత్తము ఖర్చుపరచుకొనునధికారము పొందగలరని ఏమిప్రాత్యాహము కునకుగలదు? కొన్ని సంవత్సరముల క్రిందట యూరపునందు మహాసంగ్రామము జరిగినప్పుడు ఈ విదేశదోరతనమువారు చెప్పినలాల్సివులకు మితములేదు. సందిగ్ధస్థితివచ్చినప్పుడు తమకు ధనసహాయము మనుష్యసహాయము చేయుమని వేడిరి. స్వయంనిర్ణయనూత్రమును యీ దేశమునకు వర్తింపజేసెదమనిరి. తక్కినజాతులతో సమానస్వాతంత్ర్యము గలుగునట్లు చేసెదమనిరి. ఆవాగ్దానములు ఏమైన నేరవేర్చబడినవా? "స్వయంనిర్ణయము"ను దానికి బదులు ఏమి ప్రసాదించబడెను. భారతదేశమునకు రౌలటు చట్టము నిచ్చినారు. పిమ్మట కృత్రిమపురాజ్యాంగ విధానము నొసంగిరి. ఈ ద్వంద్వ ప్రభుత్వమునే ఒకదయ్యపు (ఫ్రాంటాస్టిక్) ప్రజానికగల యాకారము నహించినది. ఇందులకు ప్రజలు తమ యసమ్ముతని తెలియపరచిరి. ఆగౌరవము సిగ్గుబాటు కలిగించునట్లుగా పంజాబులో మార్షల్ లాపెట్టుట, బాలియకాలాబాగ్ హత్య గావించుట జేసిరి దీనికి ప్రత్యుత్తరముగా, తమపై నాధారపడి యుండవలె ననియు నిట్టి సిగ్గుచేటు నిట్టిఅధోగతి తిరుగపట్టుకుండునట్లు ఇట్టి ప్రభుత్వముతో తోడ్పడక పోవుటయే అని మహాత్మాగాంధీగారు సహాయనిరాకరణ ధర్మమును పదతిని సృష్టింపజేసినారు.

1920 సం॥ లో, 7 సం॥ క్రిందట సహాయనిరాకరణ సిద్ధాంతము పవతి దేశముమహాజనసభలో అంగీకరింపబడెను.

ఆ సహాయనిరాకరణ సిద్ధాంతము తత్త్వము 1920 సం॥ లో 7 సం॥ల క్రిందట దేశీయ మహాజనసభవారు అంగీకరించిరి. అనగా ఈ దేశప్రజలచే అంగీకరింపబడెను. ఆ సిద్ధాంతమునుగాని అందులో నొకభాగమునుగాని ఏ విధముగానైనను లోబరు పజేసినందువల్లగాని మార్చినందువల్లగాని ఏచ్చే ప్రయోజన మేమైననున్నదా? సహాయనిరాకరణ కార్యక్రమముయొక్క ముఖ్యోద్దేశము పోయినదని మనకు తెలియును. మనము ఒప్పుకొనకతీరదు. అది పోవుటకు కారణము ప్రజలలో అనేకము తగ్గి కాదు. అప్పుడు ఆ ఉద్యమనాయకుడు పెట్టిన కష్టమైన మరతువల్ల పోయినది. అయితే సహాయనిరాకరణముయొక్క ఫలితములు పూర్తిగా వ్యతిరేకమని మన మనగలమా? అట్లుగాదని మన మెఱుంగుదుము. సహాయనిరాకరణతత్త్వము దేశప్రజల కక్షలను మేధను ఎంతవరకు హెచ్చుచేసినదంటే స్వల్ప సంఖ్యాకులవారి భైక్కుకత్తమునుండి స్వంతప్రయత్నములతోనే ఏకమృతానమునకు చేరవలెనని నిలుపబడినానో అట్టిభావికి దేశప్రజలందరి వికమత్వముతోగూడిన కోరికకు జాతీయోద్యమ ముతయు సంపూర్ణముగా మారిపోయేటంతవరకు హెచ్చినది ఏడు సంవత్సరములనుండియు అదే తత్త్వమని నేడుమాడ ప్రజలది అదే తత్త్వమని నా నమ్మకము. అదే యిప్పుడు నిలువబడవలెనా, వారు పోవచేయబోవు తీర్మానములు (నర్సింగుకమిటీ అని అర్థమౌతుంది) ప్రజల తత్త్వమని భావించవలెనా అని నే నీ సభవారి నడుగుచున్నాను.

దేశీయ మహాజనసభవారి పాలిసీని నిరుక్తన సహాయనిరాకరణమునుండి రిస్పాన్సిబ్ కో-ఆపరేషనుకు (ఈ మాటకు నాకు అర్థముతెలియదని ఒప్పుకొందును) — యథోచిత సహకారమునకు మార్చించుటకు తీవ్రమైన బలమైన ప్రయత్నము ఈ మధ్య జరుగుచున్నది. ఆ ప్రయత్నము నిష్ఫలమైనదని మనకు తెలియును. సహాయనిరాకర సిద్ధాంతమునుండి కదలమనినా ఆచరణలో పెట్టుటయందు కార్యక్రమములోగాని పద్ధతులలోగాని మార్పులబొందియుండవచ్చును. దానికేమి — దేశీయమహాజనసభ దాని విషయనిర్ణయసంఘములోను బహిరంగసభలోను గత ఏడు సంవత్సరములనుండియు ఎప్పుడును నిరాకరించెను. ఇక గౌహతీలో సమావేశమైన దేశీయమహాజనసభగూడ నిర్విప్లముగా రెండవమాటలేకుండ రాజీలేకుండ సహాయనిరాకరణ సిద్ధాంతములను నిలువబెట్టుటకుగాను దానితీర్మానములో వక్కాణించియుండెను. ఇప్పుడిది గతకొన్నివారములలో మిక్కిలిదురుదృష్టపు వాదప్రతివాదములు బయల్పరినవి. ఇందులకుగారణము కాంగ్రెసుమీద పరింగుకమిటీ చేసినతీర్మానములు కాంగ్రెసుయొక్క అజ్ఞలను భంగపరచినవి, మితిమీరినదని అను

కొన్నారు. నిజముగా అంటే కాంగ్రెసుచెప్పే సహాయనిరాకరణ సిద్ధాంతమును వ్యతిరేకించినవి. కాబట్టి ఆవాదప్రతివాదములయొక్క మంచిని (పెరిట్టును) యీ సమయమున చర్చించి మిక్కిలిజాగ్రత్తగా పరిశోధించవలెను.

బొంబాయిలో ఆఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘము యీ మధ్యసమావేశమై కొన్ని తీర్మానములను సభాకార్యక్రమపట్టిక యందు చేర్చినప్పుడు నిర్దుష్టముగా బయల్పరిన సారాంశము లేమనిన కాంగ్రెసు తీర్మానములు నిలబడగలవా? శాసనసభలు సహకారము కొంతయైనను అంగీకరించునను నర్థమును ఇవ్వగలవా? లేక రాష్ట్రీయశాసనసభలలోను ఆస్సంబ్లీలోను నున్న కాంగ్రెసుప్రతినిధులు ఆసభలలోనుండి బయటికివచ్చి స్థాన

ములను కాళిచేయవలెనను నాజ్ఞాయా? ఒకప్రక్కను యథోచిత సహకార నాయకుడైన కేల్కారుగారు తనతీర్మానమును పెట్టినారు. రెండవది సాంబమూర్తిగారు నితరులు పెట్టినతీర్మానము ఉన్నది. నేనింతవివరముగా చెప్పవలసినకారణం నేమనగా పెక్కుసందేహములు గందరగోళములు బయల్పరినది. గనుక నావిధిగా భావించితిని. శాసనసభలను ఖాళీచేయవలసినదను తీర్మానములు అన్వేషించే త్రోసివేయబడినవి. అందులకాయన చెప్పినకారణం నేమనగా, గౌహతీ తీర్మానమునకు విరుద్ధముగా నున్నచి. అన్వేషించి కోరికపైన కేల్కారుగారు యథోచితసహకారమును పెట్టవలసినదను తీర్మానమును ఉపసంహరించుకొనిరి. (సతేమము)

నీవు 'కొలినాసు'ను వాడిచూడవలెను

అది నీ దంతముల నంత అందముగను, తెల్ల గను వుంచును. 'కొలినాసు' దంతముల కుభ్రపరచుటయే కాక, నోటియందలి సన్న ఆహారసంబంధములను నలుసులను, అపాయకరములగు విషవీజములను త్రోసివేసి, నోటిని పరిశుభ్రముగను, ఆహ్లాదకరముగను వుంచును.

'కొలినాసు' గొట్టము నొక దానిని కొనుము. ప్రతిదినమును క్రమము తప్పక ఉపయోగింపుము. అందలి ఫలములవలన నీవు సంతోషింతువు.

KOLYNOS

డెంటల్ క్రిము.

Representatives: DAYTON PRICE & Co., Ltd
Calcutta Bombay Madras Karachi
Delhi Lahore Rangoon

3366

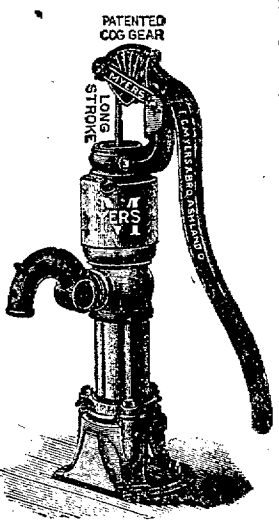
453

బావులతో నిమిత్తము లేకుండ

బెంగాలు మైద ర్గుసంపులతో మీ యిష్టము వచ్చినచోట పరిశుభ్రముగ జలమును పొందవచ్చును. ఇంకను, ఆకుమల్లకు తోటలకు, వ్యవసాయమునకు పనికివచ్చు చేతి పంపులు, మరపంపులు మావద్ద అనేకములు గలవు. ఎలయువారు:—

దీ లిమాయి బుదర్పు లిమిటెడ్

మైదర్గుసంపులకు సోలుయేజెట్టు,
1/173 బ్రాడ్వే, మద్రాసు.
లేక
2454
ఫ్రెండు అందు కో,
కృష్ణా, గోదావరి, గుంటూరు జిల్లాలకు యేజెట్టు, బెజవాడ, అని వ్రాయవలయును.

వనాపధిశబ్దార్థనిఘంటువు.

మూలకలయొక్క 85000 సంస్కృతశబ్దములకు తెలుగు అర్థములు కలవు. క్యాలికోరైండు వెల రూ. 8-4-0 లు. ఇందు సమస్తఖజములు కుడిచేతి భస్మములచేయు యానాని ఆయుర్వేదవిధానములుగలవు. రూ. 1-కి రు. 500 కిన్నుకుగల భస్మములు కూడ గలవు. క్యాలికోరైండు వెల రు. 2-0-0
"భస్మప్రదీపిక" రు. 1-కి రు. 500 కిన్నుకుగల భస్మములు కూడ గలవు. క్యాలికోరైండు వెల రు. 2-0-0
2454-1323 రు. 1-కి రు. 500 కిన్నుకుగల భస్మములు కూడ గలవు. క్యాలికోరైండు వెల రు. 2-0-0
రెడ్డి సోదరులు, రాయవరము. గోదావరి.

ప్రపంచశాంతి

జ్ఞానీవాలో నానారాష్ట్ర సంఘసమావేశము లెన్ని మార్లుగూడినను, ప్రపంచశాంతి కలలో ని వార్తయైనది. తరుచు సభలవలన ప్రయోజనములేదని గ్రహించి, కాబోలు, నానారాష్ట్ర సంఘ సభలను నాల్గింటినుండి మూడింటికి తగ్గించవలయునని సర్వ ఛేదనలేదుగదా కోరిరి. సభలు కేవలము ప్రదర్శనములక్రింద పరిణమించినవి. పరస్పరాభివృద్ధి వందనములతో సభలు ముగియుచున్నవి. ప్రపంచ శాంతిని కాపాడుటకీసభలు జేయుచున్న ప్రయత్నము లత్యున్నములు. నానారాష్ట్ర సంఘమనిన ఏజాతి వారికిని సమ్యక్ము కనుపించదు. ఇటీవల యుగోస్లావియాకును, ఆల్బేనియా ఇటలీలకును మధ్య గలిగిన మనఃస్పర్ధలవలన, నానారాష్ట్ర సంఘపుజోక్య మవసరమని తలంపబడెను. కాని, యుగోస్లావియా, నానారాష్ట్ర సంఘపు మాధ్యస్థము తనక్కర్లేదని స్పష్టముగ దెలిపెను. ఇందు ఆశ్చర్యములేదు. పెద్ద జాతులే తమవలకు నానారాష్ట్ర సంఘసహాయమును నిరాకరించుచుండ, చిన్నజాతులు పైవారి ఘోరము ననుసరించుట సహజమేగదా! ఇట్టిస్థితిలో నానారాష్ట్ర సంఘమునకై ఇంతసొమ్ము ఖర్చుపెట్టటం వలనో తెలియకున్నది. హిందూదేశమున కీసంఘమువలన ఎట్టి ప్రయోజనము లేకున్నను, హెచ్చు ధన వ్యయముమాత్రము తప్పకున్నది. సిబ్బందియంతయు యూరపియనులతో నిండియున్నది. భారతీయులక్కడ ప్రవేశము దొరక కున్నది. ఇటీవల ఇంగ్లాండుకును రుష్యాకును మధ్యబెరిగిన యెడబాటు చదువరులకు దెలిసియే యున్నది. ఆర్థానుభవనమును బ్రీటిషు ప్రభుత్వమువారు సోదాచేసి, రుష్యాతో రాజకీయ వాణిజ్యసంబంధమును త్రెంపుకొనిరి.

ఆఫ్ఘనిస్తాన్యు ఇంగ్లాండు రుష్యాలు పరస్పరముగ నిందించుకొనుచున్నవి. ఇంగ్లాండుపై రుష్యా వ్యతిరేకముగ ప్రచారము జరుపుచున్నదని, బ్రీటిషు వారు నిందింపగ, ఇంగ్లాండ్ రుష్యాపట్ల ప్రతికూల ప్రచారము నలుపుచున్నదని సోవియటు ప్రభుత్వమువారు దోషమారోపించుచున్నారు. ఇటీవల పోలెండులో రుష్యాప్రముఖుడు పదించబడెను. ఇందుకు రుష్యా పోలెండును నిందించుటయగాక, ఇంగ్లాండును బాధ్యురాలుగ జేయుచున్నది. బ్రీటిషు ప్రోత్సాహముగలదని దూషించుచున్నది. ఇంగ్లాండు కనుకూలముగ ప్రచారము చేయుచున్నటుల అనుమానింపబడిన రుష్యనులను డిరిజియూచు, ప్రజలను భీతచేతస్కుల గావించుచున్నారు. ఇంగ్లాండు రుష్యా కలహములు ప్రపంచ శాంతి కేంత భంగకరములో యూహించవచ్చును. ఇట్టి

సమయమున నానారాష్ట్రసంఘ మేమి చేయగలదని విచారింపవలయును. చీనాసమస్య విషయమున, యూసంఘమెట్టి బలహీనత జూపెనో యిప్పుడును అటులనే ప్రవర్తించుచున్నది. ప్రపంచశాంతి కీసంస్థ తోడ్పడుననుట భ్రమతప్ప వేరుగాదు. పోలెండుకు రుష్యా అంత్యసం దేశమంపినది. పోలెండు యిచ్చు జవాబు ఎటులుండునో పోలిషు ప్రతికలే దెలుపుచున్నవి. రుష్యా విధించిన పరతులను పోలెండు చెల్లించదని తలంపవచ్చును. ఆసిమ్మట నేమి జరుగునో జెప్ప వీలులేదు. పర్యవసానము, పోలెండు రుష్యలతో మాత్రమే నాగక, ఇతర దేశములను గూడ కలహరంగమున కీడ్చవచ్చును.

నానారాష్ట్రసంఘ మీ విషయములను విచారించునని దోచదు. ఈమారు నిర్ణయించిన కార్యక్రమము అంత ముఖ్యమయినదిగ కనుపించక పోయినను, తెరవెనుక ఛేదనలేదు, బ్రయండు, స్ట్రెస్సుమెనుగార్ల మధ్య జరిగెడి రహస్య ప్రసంగములు చాల ముఖ్యములని, వార్తలు దెలుపుచున్నవి. దీని యర్థమేమి? ఛేదనలేదు ప్రభుత్వాలకు రహస్యమంత్రాంగము పట్ల గల ప్రేమ బహిరంగ చర్చలపట్ల లేదని స్పష్టము గాగలదు. ప్రాతమంత్రాంగ పద్ధతులే వీరి కధికముగ రుచించుచున్నవి. ప్రపంచ సమస్యలను నానారాష్ట్ర సంఘమునందు స్పష్టముగ చర్చించుటకు వీరికిష్టములేదని విదితమగుచున్నది ఇంకను రహస్యపు బాడంబడికలు, తగ్గలేదు. నానారాష్ట్ర సంఘమువారితో బనిలేకుండ, ప్రత్యేకపు బాడంబడికలను పెద్దజాతులు చేసికొనుచున్నవి. ఛేదనలేదుగారు ఇటలీకిబోయి ముసులోసిగారితో ఆల్బేనియా జుగోస్లావియాల వివాదము విషయమై చర్చించినటుల, కొందరు తెలుపుచుండిరి. ఫ్రెంచి అధ్యక్షుడు ఇంగ్లాండు కీసమయమున నేలవచ్చెనో తెలియదు. వీనికన్నిటికిని రాజకీయ ప్రాముఖ్యమేమియులేదని, ప్రకటింపబడుచున్నను కొంత కాలమునకు దీని ప్రాముఖ్యము బయల్పడకమానదు. ఈరితిని రహస్యపు చర్యలును, పరస్పరానుమానములును ప్రబలుచుండునంతవరకు, ప్రపంచశాంతి కుపద్రవ మేర్పడుచుండును.

ఇటీవల యుద్ధనౌకలను సైన్యములను తగ్గించుటకై యుపాయముల నాలోచించుటకొక ప్రిలిమినరీ సభజరిగెను. కాని వివిధజాతులును తమ లాభములను పోగొట్టుకొన నొల్లకబోవుటచేతను, ప్రపంచ షేమమును మాని స్వలాభమునే ప్రధానముగ నుంచుకొనుటచేతను, ఒడంబడిక గుదురకబోయెను. సైన్యములను తగ్గించుటకు నిర్బంధ సైనికపద్ధతి గల వారంగీకరింపకబోయిరి. నౌకలను తగ్గించుటకు, నౌకాదళ బాహుళ్యము గలవారంగీకరింపకబోయిరి. నానారాష్ట్ర సంఘ యాజమాన్యముక్రింద గూడిన ఆయుధ నిర్ణయసభ విఫలమైయుండ, అమెరికా అధ్యక్షులగు వైసిడెంటు కూలిడ్జిగారు మూడుజాతులసభను ప్రత్యేకముగ గూర్చుచున్నారు. ఈసభవారు నౌకాదళ సంఖ్యను తగ్గించుటకు లని విచారించెదరటం. రాబోవువారమునందీ సభ జీనీవాలోగూడును. అమెరికా, ఇంగ్లాండు, జపాను దేశముల ప్రతినిధులీ క్రొత్త సమావేశమునకు హాజరయ్యెదరు. దీని పర్యవసానముగూడ, ఇతర సమావేశముల పర్యవసానమువలె పరిణమించునని తలంప

వచ్చును. ఒకవేళ ఏకీభావము కుదిరి, అనుకూల తీర్మానములు గావింపబడినను, అవి సఫలమగునను నాశ ఎక్కడిది? ఇట్టి సమావేశములకు తమ తీర్మానములను అమలులో పెట్టుట కధికారములేదు. ఆయాదేశముల ఇష్టమునకే విడువవలసియుండును. వాపింగుటను సమావేశ తీర్మానములగతి ఏమయ్యెను?

ఏదియో యొకసాకుజెప్పి, వివిధ దేశముల వారును తీర్మానములను విఫలపరచిరి. ఎవరికి బనికీ వచ్చు వ్యాఖ్యానమును వారు గావించిరి. స్వయం నిర్ణయసూత్రము పేరయినను వినుపించుటలేదు. స్వల్పజాతుల స్వాతంత్ర్యమును కేక, అణగిపోయినది. మాండేటురాజ్యములు పరాధీనములై పెద్దజాతుల వశమయినవి. వారిలాభములను వెంచుచున్నవి. మూఢస్థముద్వారా తగవులు పరిష్కారమగుపద్ధతి వదలివేయబడెను. ఇట్టిస్థితిలో ఎట్టితీర్మానముల గావించినను, ఫలముండునని తలంపజాలము. పై యాడంబరము లెన్ని యున్నను, హృదయము మార్పుజెందనిది, లాభముగలుగదు. అట్టిహృదయ పగవర్తనము ఏమూలను గనుపింపదు. ఈజుట్టుకును ఇంగ్లాండుకును మధ్యబెరిగిన మనస్పర్ధలు తగ్గెననియు ఈజుట్టునమస్యపరిష్కార మయ్యెననియు వార్తలు దెలుపుచున్నవి. ప్రపంచశాంతికి, స్వయంనిర్ణయ ధర్మము మూలాధారము గావలయును. సర్వ జాతులకును స్వేచ్ఛనిచ్చుటకు బూనుకొనవలయును. పశుబలస్థానమును ప్రేమయు, అహింసయు నాక్రమింపవలయును. రాజనీతిపేరజరుగుచున్న యక్రమములను మాని, సత్యమునే యనుసరింపవలయును. అంతదనుక, కలహములు దొలగజాలవు. ప్రపంచశాంతి గుదురజాలదు. కొంతకాలముక్రిందట, ప్రపంచదృష్టి హిందూదేశము వంకకు దిరిగెను. ఇందుకు కారణము లేకపోలేదు. భారతభూమి అహింసను సత్యమును ప్రధానసాధనములుగ నుపయోగించి, గాంధీమహాత్ముని నాయకత్వముక్రింద స్వేచ్ఛ బడయ నిశ్చయించుటచే భారతీయుల ప్రయత్నములు ఫలించుచో ప్రపంచ విముక్తి సిద్ధించునని ఆశపడినవారు బయలుదేరిరి. నాగరిక దేశములందుగల కవులు, తత్వవేత్తలు, మతాభిమానులు మున్నగువారెల్లరుగలసి హిందూ దేశ ప్రయత్నము లేమగునోయని నిశ్చయించుకొనిరి. మహాత్ముని యుద్యమమును జాగరూకతతో పరిశీలించుకొనిరి. కాని దురదృష్ట వశమున, భారతీయులు అహింసను తుదివరకు నిలుపుకొనలేక బోయిరి. హిందువులును మహమ్మదీయులును పశుబలమునే ఆధారము జేసికొని పోరాడసాగిరి. శాంతి వాతావరణము తొలగిపోయెను. అందుచే, ప్రపంచమున పలువురికు ఆశాభంగము కలిగెను. అయినను తిరిగి ఆర్యావర్తమే అహింసను నిష్కర్షగ కొనసాగించి, ప్రపంచమునకు మార్గదర్శకురాలగునని నమ్మెడము. హిందూదేశము అహింస నవలంబించుటవలన తన ముక్తిని సాధించుకొనుటయగాక, లోకకళ్యాణమునకు సయితము తోడ్పడునను సంగతిని మరువజనదు. ప్రపంచము ఐహిక భోగాభిలాషను ఆదర్శముగ నుంచుకొనుట మాని, ఆముష్మికానందము నాదర్శముగ నుంచుకొనగలిగినపుడే, సరియగు మార్గము గనుపించును. తదర్థమై నానారాష్ట్రాది సంఘములు ప్రయత్నించుచు, వివిధజాతులలో

ప్రభోధము గలిగింపగల్గుచో, అనుకూల పరిణామ మేర్పడును అందుకు మార్గము వెనుకటి పద్ధతులకే మార్పుచేర్చి బెట్టి కృత్రిమముగ అంతర్జాతీయ సంఘములను నెలకొల్పిన మాత్రాన, నెట్టి ప్రయోజనము గలుగజాలదు.

కర్నూలు మండల సమావేశము

గోదావరిమండల సభాధ్యక్షులు మద్రాసు శాసనసభలోని కాంగ్రెసుపక్ష సభ్యులచర్యను నిరసించియుండ, నేటిదినము ప్రారంభమయిన కర్నూలుమండల సమావేశమున కధ్యక్షులు గుస్వామి వేంకటాచలం శ్రేష్ఠిగారు కాంగ్రెసు పక్షసభ్యుల చర్యను పూర్తిగ సమర్థించియుండిరి. మండల సమావేశము గావించు తీర్మానము గూడ యీతిరుననే యుండవచ్చును. ఈరీతిని ఒక మండలమువా గొకరితిగను, మరియొక మండలము వారిగొకరితిగను తీర్మానించుచు, కాంగ్రెసు ముఖ్యులు భిన్నాభిప్రాయములను ప్రకటించుచుండు సంతవరకు, ప్రస్తుతవివాదములు తగ్గజాలవు. అఖిల భారత కాంగ్రెసుసంఘ నిర్ణయమునకు వివాద విషయములను వదిలిపెట్టి, శాసనసభలకు వెలుపల జేయదగిన పనులను నెరవేర్చుటకై కాంగ్రెసు ప్రముఖులెల్లరును కలసి పనిజేయుట వివేకము. శాసనసభలలో జరుగు చర్యలవలన స్వరాజ్యము లభించుట కల్లయని స్పష్టమగుటచే, మంత్రులవేతనములను తొలగించినను తొలగింపకున్నను, స్వాతంత్ర్య సిద్ధి విషయమున అంతగ మార్పుండదు. కాంగ్రెసుపక్ష సభ్యులచర్య, కాంగ్రెసు తీర్మాన ప్రతిష్ఠ సంతవరకు కాపాడెనను విషయమే ముఖ్యమయినది. ఈ విషయమై యిదివరకు విశేషముగ చర్చజరిగినది. భిన్న భావములు ప్రకటించబడినవి. విగిలిన విషయముల నన్నిటిని విడనాడి, ఈయొక్క విషయముగూర్చియే అంతులేని చర్యల జరుపుటవలన, ఏ పక్షమువారికిని ప్రయోజనముండునని దోచదు. కాంగ్రెసులో గలిగిన చీలిక, శత్రుకోటి కాష్టాదము గలిగించి, వారి పన్నాగములకు తోడ్పడుట సహజము. అందుచే కాంగ్రెసు సభ్యులు పరస్పర సహాన సద్భావముల గనుబటచి, అఖిల భారత కాంగ్రెసు సంఘ నిర్ణయమునకు కట్టుబడి, యంతటితో సీచర్యలను విరమించుట మేలు. ఏపక్షమువారికిని దురుద్దేశ్యముల నారోపింపక, ఐకమత్యమును పెంపు జేయుట మేలు. వీరులనియు, పిరికిపందలనియు విభజనముగావించి రోషములను పురికొల్పక, కాంగ్రెసు కార్యక్రమానుష్ఠానమునకు ఎల్లర సహాయము బడయుటయవసరము. త్యాగము వినయమువలననే ప్రకాశించును. త్యాగశక్తి కొందరియం దధికము గను, మరికొందరియందు అల్పముగను వికాసము నొందుచున్నది. నిజమగు త్యాగధనులు, తమ త్యాగమునుగూర్చి యంతగ వెల్లడిజేసికొనరు. అల్పత్యాగులను నిందింపరు. త్యాగులకు త్యాగమే తగినబహుమానము. తమ త్యాగమువలన లోకశ్రేయమును పెంపుజేయగల్గుటయే వారికి నిజమగు పారితోషికము. అందువలనగలిగెడి సంతృప్తియే ఆత్మానందము నొసగును. అన్యులను నిరసించుటవలన, త్యాగశక్తికి తీరనిలోటు వాటిల్లగలదు. త్యాగులు భోగులను భేదములేక, ఎల్లరనుండియు దేశభ్యుద

యమునకై రాబట్ట దగిన సహాయమును రాబట్టుటయే వివేకము. ఆ కారణముచేతనే గాంధీమహాత్ముడు కనీసత్యాగము నెల్లరకునువిధించెను. చూలు వడుకుటయు, కద్దరును ధరించుటయు కనీసత్యాగమని ప్రకటించెను. సమిష్టిపై జరుగుత్యాగము స్వల్పమయినను, మహాత్తరఫలము నిచ్చునని, మహాత్ముడు ఉపదేశించెను. అహంకార తహితముగ గొప్పత్యాగముల గావించగలుగువారు కొలదిమంది యున్నను, దేశమునకు స్వాతంత్ర్యమును చేకూర్చగలరనుట నిర్వివాదాంశము. అట్టి యనుకూలస్థితి లేనపుడు, ఎట్టి సేవజేయువారి సాయమునయినను, గైకొనుట యవసరమగుచున్నది. శాసనసభల ద్వారా శాసనోల్లంఘనాది ప్రశ్నిక్రియల నవలంబింప వచ్చునను యూహ భ్రమయని తేలినది. ద్వంద్వ ప్రభుత్వమును ధ్వంసమొనర్చిన మధ్యరాష్ట్రములు, మంత్రపదవుల నంగీకరించుటకు ముందంజవైచుటయే యిందుకు తార్కాణము. అందుచే శాసనసభల వెలుపల స్వరాజ్యనిర్మాణ ప్రయత్నములు చురుకుగ జరుగనంతవరకు, శాసనసభలలో సహకార వాతావరణము వ్యాపించుట సహజము. శాసనసభల లోపలకన్ననుగూడ, వెలుపల కాంగ్రెసు పనులు త్వరితగతి నడుచుట యవసరము. ఇందునిమిత్తమై కాంగ్రెసు ప్రముఖులందరునుకలసి పాటుబడుటకు బూనుకొనెదరు గాక! కర్నూలుమున్నగు పశ్చిమాంధ్రమండలములు సంతత ఔమహితము లగుటకు, జలాశయములు లేకుండుటయే ముఖ్య కారణము. సభాధ్యక్షులగు వేంకటాచలం శ్రేష్ఠిగారి విషయమై నిజస్థితిని వివరించిరి. ఇంతవరకును, పశ్చిమాంధ్రదేశపు నీటికటవును బోగొట్టుటకు కృషి జరుగుటలేదు. కర్నూలు మండలమునకు అడవి యిబ్బందు లెన్ని యోగలవు. ఇట్టియిబ్బందు లనేకములు ప్రజలస్థితిని దుర్భరము గావించుచున్నవి. ప్రజలకోర్కెలు సఫలమగుటకు మార్గము కనుపింపదు. శాసనసభలలో ప్రజాప్రతినిధులు జేసెడి మొరలు అరణ్య రోదనము లగుచున్నవి. ప్రజేచ్ఛ నెరవేరవలయుననిన, వారికి బాధ్యతవహించు పరిపాలన మవసరము. అందుచే, ఆంధ్రదేశమునం దన్నిమండలములవారు స్వపరిపాలనాసంపాదనకై కృషిసలుపుట కెంతయవసరముగలదో యూహింపవచ్చును. కర్నూలు మండల సభకు జయము గలుగుగాక!

స్వదేశ సంస్థానాధీశుల ధర్మము

సంస్థాన ప్రజల కోర్కెలను సఫలపరుపనిది, స్వదేశసంస్థానములు అభివృద్ధి గాంచేరవని స్పష్టమగుచున్నది. అంతవరకు సంతృప్తి ప్రబలజాలదు. నిరంకుశాధికారులను కొందరను తృప్తిపరచిన మాత్రాన, సంస్థానములకెట్టి యిబ్బందియుండదని తలచుట పొరబాటు. ఇంగ్లండుకు వెడలిన సంస్థానాధీశుల రాయబారమువారు భారతజాతీయాశయముల పట్ల తమకు సానుభూతి గలదని చెలిపిరట. సమయమునకు సరిపోవుమాటల జెప్పి ప్రయోజనము లేదు. వీరి సానుభూతి కార్యరూపము దాల్చవలెను. ఇంతకుమున్ను సంస్థానప్రజల యసంతృప్తి లోలోపల దాగియుండెడిది. నేడది, పరిస్థుటమగుచున్నది. ఇటీవల తిరువాన్కూరు రాజకీయ సమావేశము వారొక రాయబారమును, రీజెంటు మహ

రాణి గారికి పంపని శ్చయించిరి. కాని రాయబారము దెలుపు సంగతులను వినుటకు, మహారాణిగారు నిరాకరించిరట. అందుచే తిరువాన్కూరు ప్రభుత్వమువారికి ప్రజలతరపున విజ్ఞాపనను సమర్పించుటకు, నిశ్చయింపబడెను. మహారాణిగారికిని, రాజప్రతినిధిగారికిని గూడ, విన్నపముల నకలును పంప తీర్మానింపబడెను. తమ మొరలు సఫలముగానిచో, సత్యాగ్రహము నవలంబించుటకుగూడ తీర్మానింపబడినటుల, నేటివార్తలు దెలుపుచున్నవి. ఇడాక్ సంస్థానప్రజల సమావేశ మొకటి జరుగగ, దానిని భగ్నపరచుట కనేకప్రయత్నములు జరిగెను. కాని, ప్రజలు నిరోధములను పాటింపక, సమావేశమును జయప్రదముగ నిర్వహించినటుల వార్తలు దెలుపుచున్నవి. సంస్థాన ప్రజల యిబ్బందులను కనుగొనుటకు స్వతంత్రమగు కమిషను నొకదానిని నియమింపవలెనని, తీర్మానింపబడెనట. ఇట్టి సందర్భములలో సంస్థానాధీశులు ప్రజల ప్రేమను చూరగొని, వారి యిబ్బందులను తీర్చుటయగాక, స్వపరిపాలనాశయమునుగూడ సఫలపరచుట, అవసరమని ఎంచవలయును.

విశ్వవిద్యాలయధనము: నిషేధాజ్ఞ

మదరాసు విశ్వవిద్యాలయపు డబ్బును పెంట్లలు అర్బునుబ్యాంకులోగాని ఇంపీరియల్ బ్యాంకులోగాని యుంచవలయునేగాని, ప్రైవేటు బ్యాంకులలో నుంచగూడదని ప్రభుత్వమువారు ఉత్తరువు చేసినటుల తెలియుచున్నది. ఇండియను బ్యాంకులోలు సోప్తవమగు బ్యాంకులలో, విశ్వవిద్యాలయధనము నేల నిలువయుంచగూడదో తెలియదు. ఇట్టి నిషేధము అనవసరమని దోచును. ప్రైవేటు బ్యాంకుల యభివృద్ధి కిది తోడ్పడనేరదు.

చైనాకు వైద్యసహాయధటదళము

హుబ్లి, జూన్ 13:— హిందుస్తాన సేవాదళపు కార్యదర్శి డాక్టరు హానీకరుగారు ఈక్రింది ప్రకటన గావించుచున్నారు:—

చైనాకు వైద్యసహాయదళముతో పోవుటకు ఉత్సాహము తెలుపుచు స్త్రీలుగూడ దరఖాస్తులు పంపినారు. పూనా నుండి 45 సంవత్సరములు వయస్సుగల స్త్రీ దరఖాస్తుపంపియున్నారు. తాను తన పెద్దకుమారునితో చైనాకు వెళ్ళుటకు సిద్ధముగ నున్నట్లు ఆమె వ్రాయుచున్నది. నేను బలవంతురాలను. పరదేశగమనము నైతికజీవితపు జీబ్బందులనుభరింపగలనని ఆమె వ్రాయుచున్నది. ఉచితమున ఆమె తనకుమారునితో దేశసేవ చేయ సిద్ధముగ నున్నది.

మరియొకపార్శ్వస్త్రీ ఇట్లు వ్రాయుచున్నది. — స్త్రీ సహాయములేకమీరు చైనాయందలి స్త్రీలయొక్కయు బాలురయొక్కయు విశ్వాసమును పొందజాలరు. సంపతులుకొందరు దరఖాస్తులు పంపియున్నారు.

బొంబాయి, కర్నాటకము, డిల్లీ, సంయుక్త రాష్ట్రముల కాంగ్రెసుసభవారు ఈఖర్చుకై విరాళములను పనులుచేయుటకై ప్రారంభించియున్నారు. ఆంధ్రులకూడ విరాళములను పనులుచేయుచున్నారు. పనులుచేయబడిన మొత్తములు హిందుస్తాన సేవాదళపు వారితక్కును ఖర్చుబాంకివారికి పంపవలెను. (ప్రీ ప్రెసు)

బొంబాయి జూన్ 14:— బూరిపుబోర్డువారి సూచనలను ఇండియా ప్రభుత్వమువారు నిరాకరించినందులకు ఆక్షేపణప్రకటన తయారుచేయ నియమింపబడిన మిల్లుయజమానుల ఉపసంఘమువారు నేటిదినము సమావేశమై చిత్తుప్రకటనను తయారుచేసిరి.

జాతిసమితి సభలు

మూడే యుండవలెననుట

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

జనీవా, జూన్ 13:—జాతిసమితి సభలు ప్రతిసంవత్సరము నాలుగుకు ఒకటి మూడే జరుగవలెనని చర్చించిరి. చాంబర్లెనుగారి తీర్మానమును బలపరిచిరి. విదేశాంగ మంత్రి సీసభలకు నచ్చుటచే లాభముగ నున్నదనిరి. వారు తమస్థానములను విదలి తరుచువచ్చుట కష్టమగుచున్నదిగాన సభలను మూడే జరుపవలెననిరి. జాతిసమితి అసెంబ్లీ కార్యక్రమములో జేర్చిరి.

కాన్సుగారి విమానము మే 26 తేదీని సివిల్స్ గారు మీదగా బోయినట్లు తెలియుచున్న వయచున్నారు.

మెక్కాయాత్ర

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, జూన్ 13:—మెక్కా తీర్థయాత్ర పూర్తి అయినది. యాత్రికులు ఆరోగ్యముగ నుత్సాహముగ నున్నారు.

సోవియటు మంత్రి హత్య

పోలండు ప్రభుత్వము పరిహారమునీయదు

స్టాన్, జూన్ 12:—పోలియటు మంత్రిహత్యకు తాను పూచీగానుచు అతనికుటుంబమునకు ఆర్థికసహాయము చేసెదము గాని సోవియటులుగోరిన పరిహారము నీయువారము గానుని పోలండు విదేశాంగమంత్రి పోయింకేరుగారితో చెలిపెను. పోయింకేరుగారి అంత్యక్రియలుగూడ జరిగినవి.

యూరపులో పారిశ్రామిక పరిస్థితులు

అభివృద్ధిజేయుటకు ఆలోచనలు

బ్రిటిషు జర్నలు పారిశ్రామిక ప్రముఖులు యూరపు లో పారిశ్రామిక పరిస్థితుల సభివృద్ధిజేయుటకు ఆలోచించుచు న్నారు. ఆంగ్లో జర్నలు సభలో అంతర్జాతీయ పంచాయితీ సభలకేర్పాటు గావలెననిరి. రాబోవు అంతర్జాతీయ వర్తకసంఘసభలో స్టాన్ బూములో, కొన్ని ప్రశ్నలను ప్రవేశపెట్టుటకు తయారుజేసెదరు.

ఇటలీ వైమానికుడు లిస్సును జేరెను 11 తేదీని.

విడ్డండు బ్యాంకువారు క్రొత్తపద్ధతిని చెక్కు పుస్తకముల ఏర్పాటును కాళ్ళతముగ ఎత్తివేసెనరట.

చీనాలో బ్రిటిషు దుశ్చేష్టు !

న్యూయార్కు కమ్యూనిస్టులు ఖండించుట

న్యూయార్కు, జూన్ 11:—న్యూయార్కులో రాడికల్స్ కమ్యూనిస్టులు పతాకములను బూని చీనాలో బ్రిటిషువారు చెడ్డకార్యములను జేయుచున్నారని ఖండించుచు బ్రిటిషు కాన్సులు కార్యాలయము దగ్గర సభచేయ పోలీసు వారు సభ నాపిజేసిరి.

లండను ఆర్బంట్లను వైమానికతపాలు

లండన్, జూన్ 13:—పడమటి ఆఫ్రికానుండి లం యెనుండి ఆర్బంట్లను తపాలను విమానముమీద ఏర్పాటు జేయుటచే 7 నాండి 10 నాళ్లు కలిపివచ్చునట.

స్వదేశ సంస్థానములు

లండనులో సంస్థానాధీశ్వరుల రాయబారము

లండన్, జూన్ 11:—ఇండియా ప్రభుత్వములో స్వ దేశ సంస్థానముల సంబంధమునుగూర్చి దౌత్యపుటకు సంస్థానాధీ శ్వరుల తరపున రాయబారులు లండనులో దిగిరి.

ఇండియా స్వపరిపాలనమును గడించుటకు స్వదేశ సంస్థానాధీశ్వరులకు ఆక్షేపణలేదనియు, భారతీయులు తమ స్వరా జ్యప్రాప్తికి పాటుబడుచుండవలెననియు తమకు మాత్రము కం టకముగ ఏర్పడరాదనియు దౌత్యపుటకుమినియు, ప్రస్తుత ప రిస్థితులకు ఇదియే మంచిసాధనమనియు ఇండియాలో సాంఘి కకలపాములు విస్తారముగ నుండుటచే రాచకీయ పరిస్థితులు భ యమును కలగజేయుచున్నవనియు, అందుచే పూర్వము తమ ఒడంబడిక ప్రకారము స్వదేశ సంస్థానాధీశ్వరుల ప్రతిపత్తికి భంగమురాకుండ ప్రభుత్వమువారు చేయవలెననియు, బ్రిటిషు పత్రికలతో రాయబారులు చెలిపిరి. ఇండియా ప్రభుత్వము యొక్క భావిపరిణామమునుగూర్చి సంస్థానాధీశ్వరుల సంగతి నిగూర్చి పూర్తిగ స్పష్టముగా దౌత్యపుటకుమినియు, ఏపక్షము వారును జోక్యము కలుగజేసికొను యవకాశములేకుండ జేయవ లెననిరి.

నాయువార్తలు, రైల్వేలు, కష్టమునున్నులు, ఒడం బడిలో లేని ఇతరవిషయములను సరిగాజూచి పరిశీలన మొన ర్చవలెననిరి. స్వదేశ సంస్థానములకు తిన్నగా దిగుమతియగున రుకులపై ప్రభుత్వమువారు ఎక్కువ ఆదాయమును సుంకముల రూపేణా పనులుజేయుచున్నారు. బ్రిటిషు ఇండియా భార ములో అన్యాయముగ సంస్థానములు పాల్గొనునటుల జేయుచు న్నారు. ఇండియాలో బ్రాడ్ బాస్టింగు ప్రారంభమైనప్పటి నుండి నాయువార్తా ప్రచారము విషయమై సంస్థానాధీశ్వరు ల సంగతిజేమియు దెలుపలేదనిరి.

ప్రిన్స్స్ చాందరు మూలమున సంస్థానాధీశ్వరుల ఇ బ్బందులు తొలగెననియు, దీనిద్వారా సతతము ఇండియా ప్ర భుత్వమువారు సంస్థానాధీశ్వరులతో ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములను జరుపుచుండ వచ్చుననిరి.

కప్టన్ లిండింబర్గుగారు వాషింగ్టను జేరుట తోడుతనే ఆఖండ స్వాగతమియ్యబడెను. మాల్దీవ్ గారంతయు పాగడిరి. వైమానిక పతాకమునిచ్చి సత్కరించిరి.

ప్రాంసులో కమ్యూనిస్టులవైదాడి

పారిస్, జూన్ 11. — ప్రాంసులో కమ్యూనిస్టులు సైనికులను అవినీతులుగా చేయ ప్రయత్నించుచున్నారనియు వారిని విధ్వంస మొనర్చవలెననియు ప్రెంచి పార్లమెంటులో తీర్మానింపరి. కమ్యూనిస్టు పార్లమెంటు సభ్యులను శిక్షించ వలసి వచ్చినచో ప్రభుత్వమువారు వెనుదీయ రనిరి పోయిం కేరుగారు.

ఇండియాలో నిరుద్యోగ సమస్య

కార్మికసభలో సెఫీగారు

వాల్మనుగారి ప్రత్యుత్తరము

జనీవా, జూన్ 11:—ఇండియాలో నిరుద్యోగ సమ స్యను గూర్చి జనీవాకార్మికసభలో సెఫీగారు ప్రస్తావించ వాల్మనుగారిట్లు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరి:—సెఫీగారు జెప్పినంత విస్తారముగ నిరుద్యోగసమస్య లేదు. ఇండియా ప్రభుత్వము వారు నిరుద్యోగ సమస్య ఒడంబడిక ప్రకారము నడుప లేదని సెఫీగారి యభిప్రాయ మగుచో ఇండియా ప్రభుత్వ ప్రతినిధులు గొప్ప ఆక్షేపణలను చెలిపెదరు వైసజెప్పిన ఒడం బడికను ధృవపరచిన పిదప ఇండియా ప్రభుత్వమువారు తమ వైఖరిని నిరుద్యోగ సమస్య విషయమై నిష్కాపట్యముగ ప్రకటించెదరనిరి. పడమటి దేశములో అనగా పాశ్చాత్యదేశ ములలో నున్న పారిశ్రామిక జీవనోపాధి లేకపోవు పరి స్థితులు ఇండియాలో లేవనెద రనిరి. వ్యవసాయవిషయములో పనిలేక పోవుటలో ఇండియాలో పనిని గల్గించు ఏర్పాటు లేన్నియో గలవనిరి. ఇండియాలో ఇది చాల మంచి ఏర్పా టనిరి. ఇండియా ప్రభుత్వమువారి విషయమై నిరుద్యోగ సమస్య విషయమై కనుగొనవలె నని యడుగుటను గూర్చి ఇండియా ప్రభుత్వమునకు ఎట్టి ఆక్షేపణ లేదనియు యడుగ వచ్చుననియు నుడిచిరి.

బ్రిటిషు కమ్యూనిస్టు విధానము భగ్నమగుట

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, జూన్ 14:—బ్రిటిషు కమ్యూనిస్టు పక్షము వారు ఆరుగురు బ్రిటిషు పిల్లలను, 12 లేక 13 సంవత్సరముల ప్రాయముగలవారిని రషియాకుంపి అచట రెడ్ యువజన సంఘ పక్షతులను తెలిసికొనటకు బంపనిశ్చయించిరి. కాని విదేశాంగ కార్యాలయమువారు ప్యాస్పోర్టుల నీయకపోవుటచే వారి ఏ ర్పాటు భగ్నమైనది. బొత్సాలు గ్రహపురుగుదిరమున విడ్డొలు సభ వృధా అయినది. ఈ అన్యాయమునకు పిల్ల లెంతయో ఖండించిరి.

ఆంగ్లో ఈజిప్టు రాయబారములు

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

కయిరో: మరల ఇంకొక లేఖను ఈజిప్టు ప్రధానా మాత్యున కందజేసిరి. దానికి ప్రత్యుత్తరమును త్వరలోనే ఎదు రుజూచుచున్నారు. విషమావస్థ తొలగినదనే యనుకొనుచు న్నారు.

అంతర్జాతీయ కార్మికసభ

కార్మికుల భీమా

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

జనీవా, జూన్ 11:—పారిశ్రామిక వర్తక పరిశ్రమ లందు పనిచేయుకార్మికులును, వ్యవసాయమునందున్న కార్మికు లును భీమాజేయించుకొని తీరవలెనని అంతర్జాతీయ కార్మికసభ వారు తీర్మానించిరి. అనారోగ్యముగ నున్నపుడు జీవనోపాధి నిమిత్తము తప్పక భీమాచేసికొనవలె ననిరి.

నృత్యమునల్పవారిని గొల్చుట

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

బ్రెజిలులో నృత్యము సల్పుచుండ సైనికులు నృత్యము సల్పవారిని కాల్చిరి. 11 గురు చనిపోయిరి. 27 క్షతగాత్రు లైరి. లోపలికి రానీయక పోవుటచే అట్లు తమయధికారి యు త్త రవగుటచే జేసిరట. సైనికులను అరస్తు జేసిరి.

8 సంవత్సరములనుండి స్కూలులో 70 అడుగులలోకు నీటిలో సముద్రములో మునిగియున్న 28000 బున్నుల బగువుగల జర్నలు క్రూయిజరు మార్చ్చిని బయటకు దీసిరి.

కాన్సు వైమానికుని గతి యేమైనది ఇంతవరకు తెలియ లేదట. వెదకుచున్నారు.

అమెరికా ఆర్థికపత్రము

ఆదనపు ఆదాయము

వాషింగ్టన్, జూన్ 10:—జూన్ 30 లో ఆంథ్ర మును ఆర్థిక సంవత్సరమునకు 599000000 డోలరుల ఆదాయ ము తప్పక మిగులునని మావిడ్జిగారు చెలిపిరి. వచ్చే సంవత్సరము 888000000 అదనముగ నిలువ లేలునట ఈ సంవత్సరపు నిలువ అదనపు టాదాయ అంతనవృద్ధిపడినదిగాదనిరి. ప్రస్తుతముందున్న ఖర్చులపై ఎక్కువ జేయదాదనిరి లేనిచో లాభియవలసిన వాటిని తీర్చుటకు వీలుండదనిరి.

శ్రీదు యూనియను బిల్లు

వేసవి సెలవులకుముందు శాసనరూపము దాల్చును రుగ్బీ, జూన్ 11:—సోమవారము కామన్సుభ మరల గూడును. శ్రేడ్ యూనియను బిల్లులో ఆఖరు అను బంధములను కమిటిలో ఆలోచించెదరు. ఇదిముగిగవారము లో పూర్తియగును. అపుడు క్రొత్తయనుబంధములను విచా రించెదరు. వేసవి సెలవులకు ముందుగనే బిల్లును శాసనరూప ము దాల్చునటుల జేసెదరు. జూలై 2 తేదీ లోపుగ సార్వ భౌమని సమ్యుతిని గూడ ఇచ్చునటుల ప్రభువులసభకు బంధి ద రనుకొనుచున్నారు.

కర్నూలుమండల కాంగ్రెసుమహాసభ-సంవ్యాస

సామి వెంకటాచలం శ్రేష్ఠి (యం. ఎల్. సి.) గారి ఆధ్వర్యమున.

కాంగ్రెసు పక్ష శాసనసభ్యుల చర్యను సమర్థించుట.

అప్పడోయారా! సోదరారా!

కర్నూలు మండలము

కర్నూలుమండల జాతీయమహాసభను నన్నగ్రామవాసినామెన్నుకొనినందులకు ఆశ్చర్యమునకు పు మిహాలకును, కర్నూలుమండల మదీయనగర మహాశయులకును నాహ్వానము పూర్వక కృతజ్ఞతావందనముల సర్పించుచున్నాడను. భారత మాత యనుండు పుత్రులం దీనా దీహననీయకము నధిష్ఠింప జేసారాధనలు, తమ సర్వస్వమును భారత మాతృభూమికి వినియోగించుచున్న రాజకీయ ధుంధుర లనేకులున్నను, సన్నీపవతికి నియమించుటను నాపై మీకు గల యవ్యాజకజాతారంజిత అభిమానమే కారణముగాని నేరుకాదు అయ్యది మీ దయాహృదయ సౌలభ్యములకు వన్నె చెచ్చినది. ఋశ్యమూక గిరి ప్రక్కను మిగలుచున్నది. కోశ్ఘాతాకృతయై రోజుకొములలోకమొలను నువ్వెత్తు కబళింప వేంజినభంగి తిగనాల్కలబాదుమ డ్డోటిలబుబుతటిరి క్రుంగరిజేయగ జాలునా ర్కటియు సంక్షోభంబు గానిందు మి వెంతనామందగమునయె చరించుచున్న తుంగభద్రస్థు ప్రతిమై నొసలమున్న తీర్థపానంబులకును, ఎరుగదేవుని దయాదన ప్రకాశజలధారలకై చక్కెరములకై వడి ఎదురుచూచుచుండు కర్నూలు మండల సోదరభృగద ముకు, సహజముగ దయాహృదయ జనిత యాత్మియమునకు నేను ఎలయ్యలటనుం దేవై పరీత్యమును గాన్పించదు. నేనీనాడ ఈపవని నలంకరించు కిండుక వెంకటేశ్వర కార్య, ప్రామాణ్యనాదుల దంపనభితికి లోనై, శృంఖలాబద్ధయై, లోక మంతటికి తనను ఆనాధభావ్యములచే నీంపిచెచుచు, మానవ పాలనమువల్ల కలిగిన యిమానమును న్యోజాలక పరితాప భరమున గుందియున్న భరతమాత పాదపద్మంబులందు, క్షాత్తులతోడ పీఠభాజలజేయు యుద్ధభువికైవడి, నాదుపీఠిలును ధర్మము నెర నేర్చుటకై మీ సముక్షమున నేనీనాడు మీయాజ్ఞను జరదాబజాలక మీయీబహుమానము నంగుకొనట కియ్యకొంటిని భక్తిమై నేనొనరించు మాతృదేవతారాధనయందు నాకండక విలివి నన్ను ధన్యునిజేయుదురని నమ్ముచున్నాడను. సస్య సమృద్ధిలేదుచే, ఫలవంతములగు నితరమండలములకన్న, సంపద్యమునునుం దించుక తస్యతేయం దుండుబుంకిసి, ఆభివృద్ధి యందించుక వెనుకాడుచున్న మండలములం దొక్కటియైనా, ఆకారమునుబట్టియే భగవంతుని ప్రత్యేకాభిమానములకు పాత్రు గలదియైయున్నది.

తొమ్మదేవత

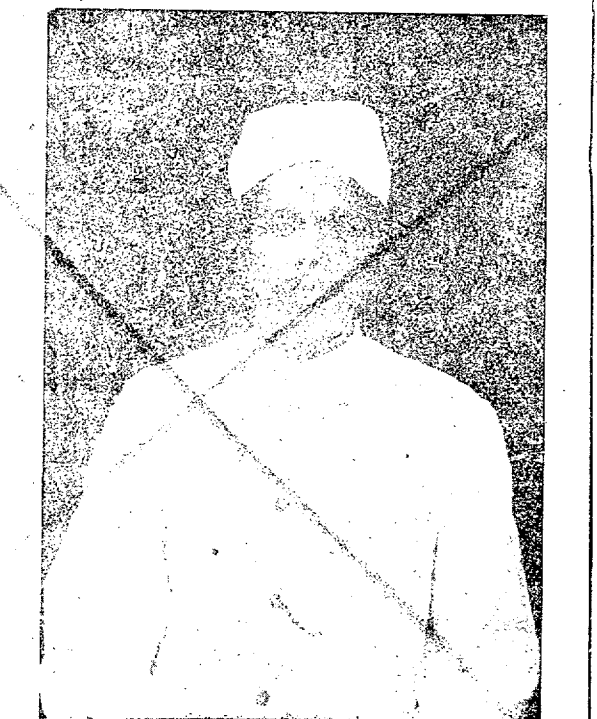
సదా తొమ్మదేవత కాలవాలమై దుర్గరమైనవేసవికాట పట్టె విరంజితము పంటలలేమిచే దుస్తరచు నాధి కజీవితమునకు లోపమున్న నీమండలవాసులయవస్థ ఎట్టి ప్రజాహిత్య ప్రభుత్వమునకైనను, జాలి పుట్టింపకమానదు. నై సర్గికారణజనితము లగు అనాదులయులును, విద్యాధిక్యముతోడను, నై పుష్కలముతో ఊకు లంఘించుటయేగాక, అనాదులయులుగ మార్చుకొనదగినంతటి శాస్త్రజ్ఞానము నవినప్రపంచమునందు ప్రబలినను అయ్యది మనదేశమునం దీనాటికైనను అచటనుం దుంపబడవాయెను. హిందూస్థానపు రైతు, నిర్భాగ్యదామోదర శిఖామణియై యేక చ్యుతాభివృద్ధి సాగించుచున్నాడు. హైందవులపై సానుభూతిగల యాంగ్లేయుడు ఆతనిని దుస్థితి నీవిధముగ నిర్ణయించి యుండెను.

ఇంతటి దుర్గభితియందుండియు, ఆతడుచావక బ్రతికి యుంటుండే ఆశ్చర్యమునవిషయము. సాధ్యమగుంతటి లభ్యతీవితమును సాగించుట కలవడి పడి యున్నందుననే యాతడు విగతజీవుడు గాకయున్నాడు. ఆతనిభవనము, తాటాకులతో కప్పబడిన మట్టిగడిసె. ఆతనిమంచము అయ్యది ఒకటి యాతని ముండుట ప్రాప్తించి యుండినచో, నయ్యది భూమిపై నిలవ బెట్టబడిన రెండుకొయ్యలు. తనగడిసెను, కిటికీలుగా, తలుపులుగాని లేవు. ఆతడు విశ్రమించు తివాచి బంకమట్టితో ఎత్తు చేతుబడినభూస్థలము. నడుము పైనుండుకల్లాయుగ డ్డతప్ప కేలొండాతనికిలేదు. ఆకలివాదచే చచ్చుకొను యానందంతో తలుతొగుచుండును. ఈవర్ణన హిందూదేశమునందలి సామాన్యరైతు వ్యవస్థయైయున్నది. దత్తమండలములరైతు ఆతనికన్న తక్కువ

స్థితియందేయున్నాడు. రైతుయొక్క దౌర్భాగ్యమును తొలగించుటకును, తుదికు అద్దాని కార్యమును తగ్గించుటకైనను, ప్రభుత్వమునాగు తను చిటికె ప్రేమనైన కనంపకుండుట కడుంగడు శోచనీయము కేవలము తనస్వభావముకై పెనగులాడును, తను చక్రశిఖాంబులకై ప్రభుత్వమును చలాయించుచున్న అంగ్ల రాజ్యాంగమునాగు హైందవుల శ్రేయమునకై ఎట్లు కార్యభారమువహించి తగుమార్గుల గావించగలడు.

తుంగభద్ర జలాశయము

కొన్ని సంవత్సరములక్రితమే తుంగభద్రజలంబుల తగు దోహదముతో, మి ధూనులకు ప్రసిద్ధి సాంబడి ఎరమలంబుల హెచ్చుకై నైసాని తినిలోలు నగయిరాలు జరిపియుండి కనీ ఇంతకొద్దిన కాజలాశయనిర్మాణము ప్రారంభింపబడవాయెను. మీజిల్లా యందు 6310 ఎకరములపై 98.25 ఎకరముల నుగానే నీటి సాగునీటిని దేవుడను గునగ్రామము మీకు

స్వామి వెంకటాచలం శ్రేష్ఠిగారు
(యం. ఎల్. సి.)
కర్నూలుమండల సభాధ్యక్షులు

చరికలిగించియుండును. కాని కొలవడినములలో నై ప్రభుమధిధానము మార్చుకొందెనని కొన్ని నాళ్లుకు ఘనముగ ప్రభువర్గులు హైదరాబాదు నైజాముగారి యంగీకార మాజ్యకమనియు అందులకై ప్రభుత్వమునాగు వారితో సంపత్తిచదున్నారని యి, ప్రభుత్వమునాగు ప్రాధులున్నుచున్నారు. ఇంకను ఎన్ని వశ్యములకోగదా మన కట్టిజలాశయ నిర్మాణముల గాంచుభాగ్యము లభించుట! సవితిశ్లిష్టమై నీరీక్షించు పసిపాపలగతి యు నింతయేకదా?

ఆడము స్థితము నొకయోగివేత్త తూర్పుఇండియా కంపెనీవారి పాలనమునుగుఱించి యిట్లు చెప్పియుండెను:

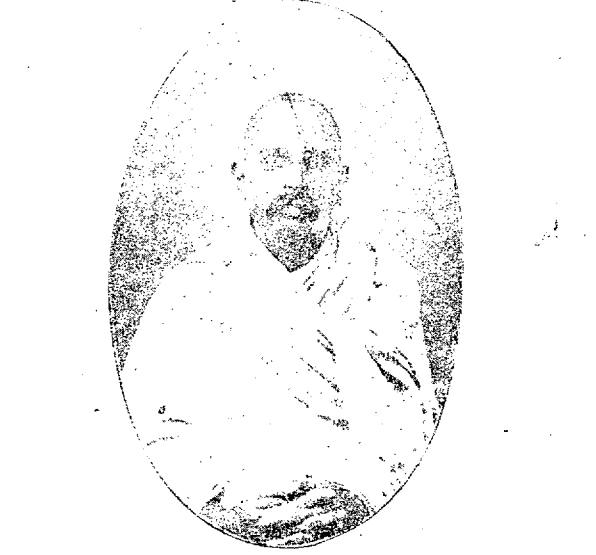
హిందూదేశమును పాలించుచున్న ప్రతి ప్రభుత్వోద్యోగియు ఆదేశమును ఎప్పుడెప్పుడు విడిచిపెట్ట గలుగుదుమా యని తలంచుచుండి ఆతడు నేకరించిన ద్రవ్యముతో తనస్వదేశమును చేరినతోడనే, తనుచే పాంపబడుచున్న దేశము భూకంపములను, పాతాళలోకమునం దమిషిపోయినను సరియె, తన కేమాత్రము నిమిత్తములేదని నిర్ణయభావమున జూడగల యుద్యోగియులతో నిండి అద్దానికి సరియగు దృష్టాంతము వేరొండు లేదనికొనుకొననట్టి ప్రభుత్వము ఈస్టిండియా కంపెనీవారు చలాయించుచున్న ప్రభుత్వము. పేరుమాత్రము మారినను స్వభావమునను, చర్యయంగను సంపూర్ణముగ కంపెనీప్రభుత్వముతో సమాన్యము మగచున్నది.

కెందె పెద్దనీటిసాగుబడి విధానములగతి యిట్లుండ మై నరవర్గము ట్యాంగుల రెహ్మాచేమనసీము అనంబడు చిన్నచిన్న సాగుబడి విధానములును, తిలాకహువ జీర్ణోద్ధారణోద్యమముల గతి యంతకంటె సత్తీహినుమగనున్నది. పూర్వమురాజులు బా

వులు తర్కించియు, కెలుల గట్టించియు, శాశ్వతీర్థి సంపాదించుకొనిరి. ప్రస్తుతము ఈ ప్రభుత్వమునాగు నాటికి సరియైన మరమ్మతుల గావించి యుంచుకొనేనీర్థి సంపాదించుకొనుచున్నాడు.

వీటిసాగుబడులస్థితి, యిట్లుండ వ్యవసాయభివృద్ధియెడల ఎట్టిసానుభూతిని కలిగియున్నాలో కొంత విమర్శించి చూతము.

ఈ ప్రభుత్వపు పరిపాలన భూమికి స్థులకు మతుపదాగ్ధములపై విధింపబడు సుంకములను జీవించుచున్నది. 100 కి మూడు రు 65 భూమికి స్థులను, రు 65 లు తదితరసుంకము లాదిగాగలవాల్సలను నమ్ముచున్నది. హిందూదేశమునందున్న రాష్ట్రములకన్నను, చెన్నరాజధానిపై భూమికి స్థు హెచ్చుగా విధింపబడియున్నది. బంగాళమునందు పూర్తిగాను బొంబయి రాష్ట్రమునందు కొంతవఱకును యేర్పడియున్న శాశ్వతముగు భూమికి స్థువిధానము దౌర్భాగ్యవశమున మనరాజధానియం ద మలునందు లేకుండటచే ముప్పదినంవత్సరముల కొకపర్యాయము శిస్తులేట్లు హెచ్చుచేయబడుచున్నవి. ఇట్లు పునఃపునః హెచ్చుగ నిర్ణయింపబడి విధింపబడుచున్న శిస్తులేట్లులను రహితాంగమును భూస్వాములును అనభివేదించుచున్న కష్టములచెప్ప నలవికాదు. మొత్తమున పూర్ణ ఆదాయమున 100 కి 20 వంతున భూమిపన్ను చెల్లించునట్లు తేలుచున్నది. బొంబయి రాజధానికి మినహా మరే యితరరాజధానియందును మొత్తాదాయమున నింతగొప్పభాగము భూమికి స్థుగా చెల్లించబడుట లేదు. బొంబయి రాజధానియందు వ్యవసాయమే జీవనాధారముగ నుండుకొన్న ప్రజాసంఖ్య నునరాష్ట్రమునందున్నంతగ

గాడిచర్ల హరిసర్వోత్తమరావు
గారు (ఎం. ఎల్. సి.)
కర్నూలుమండలసభకు ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులు

లేదు. అంతయగాక అచ్చు పారిశ్రామికశాఖ మన దేశమున కన్న హెచ్చు భాగ్యవంతముగ నున్నందున, ఇచ్చువలె భూమికి స్థుభారము అంత హెచ్చుగ కనిపింపదు. ఇందుకు తగినట్లు రిసెట్ మెంటు గోరుచుట్టుపైకోకటిపోట్లు ఇప్పటికే చెప్పారానంతటి దారిద్ర్యము ననభరించుచున్నరైతుని మజిలీతేవ వానిం తేయుచున్నది. శిస్తుఖర్చులుపోననిక రాదాయము శృణుమాత్రమే యగుటచే, తన కుటుంబపాదాము కష్టమునందుండ ఎట్టులో జీవమాత్రమనడవును, ఋణుడుడచున్నాడు. నిరంతరము నీరీక్షించుచుండు తొమ్మదేవత కైయె, నడ్డివ్యాపారుల హస్తములంజిక్కి మలముల మాడిపోవుచున్నాడు. మోగులెండు శాస్త్రవేత్త అక్కరనాటి హిందూదేశమును ఈ నాటిస్థితితో పోల్చి యిట్లు చెప్పియున్నాడు.

వ్యవసాయపు స్థితియూమేరీ గ్రామములకూదాయము పెరిగినట్లు కాన్పింపదు. అప్పటికన్న తక్కువయేయెట్లు గ్రహించవచ్చును. లేదా కొంత హెచ్చనియే యుకొందము. అప్పటికిని ఆర్థికస్థితియం దభివృద్ధి గాని, స్వస్థమైనమార్పుగాని యుండనేగదు. ఇప్పటి దుస్థితిని నివారించుటకు ప్రభుత్వము నారు చేయుచున్న కార్యభార మత్కల్మషై దిక్షాపాతమై యున్నది. ప్రభుత్వమునాగు యేమియు జేయలేదనిన నారు కోపగించుకొందురేమో, ఏవోకొన్నింటిని జేసి కాని ఆవన్నియు చేయరాదని.

ఇ. రిగేచర్ల చట్టము
వ్యవసాయశాఖ ప్రస్తుతము మంతులయినామునందున్నదని వేరేకాని తనయధికారమునకు గల లోపములతో బాటు వ్యవసాయమునకు ఆయువుపట్ల గుండగు నీటిసాగు విస్తరణములు

మొదలయినది అధికారవర్గము వారి యధీకారమునందే యున్నది. వరసతిసంఘముల యుద్ధేత్యములు భూమినియును నను ఆచరణ యందు ముఖ్యభూమి గాక పోవుచున్నది. ఎక్కువ ఉపయోగ కరముగ పరిణామింపజాలకయున్నది. రయితులకు ప్రవృత్తహా యము హెచ్చునట్టి కిచ్చువారి దహదాక్షిణ్యములకు లోనై యున్నది. ప్రతినితీలు మెండు యుద్ధోగ్యులనిపించుట, నిబం ధనములు కార్యనిర్వాహక వర్గమువారు కాసనసభలో నిమిత్త ములేకయే అమలులోనికి తెచ్చుచున్నారు. అట్టి నూతననిబం ధనము శిష్టుపెరిగిండుట మొనలైనది కాసనము గావించుట యందుని శిష్టులనుచేసిరి. కాని మద్రాసు ప్రభుత్వమువారు భా మ్యకారులు గనుక వారి శిష్టులను వేరే మొండు కల్పించి, ప్రజలకు హమలులోనుండు నిబంధనలనే చట్టముగ జేయమార్చి కా సనసభయందు ప్రవేశపెట్టిరి. కాని అయ్యది అధిక సంఖ్యా తులచే నిరాకరింపబడెను. చుట్టొకపర్యాయ మద్రాసుని రా దోపు సమావేశమున ప్రవేశపెట్టె యత్నించుచున్నారు. శిష్టు యెప్రసాదము ననుసరించి విధింపబడునో ఆహ్వాన కాసన సభవారి యధీకారమునం గుండునను అట్టిచట్టమును కాసనసభవా రించమాత్రమును అంగీకరింపరని నేను స్పష్టముగాను, ఖండితము గాను జెప్పుచున్నాడను.

మద్యపానము

ప్రభుత్వమువారు ప్రజాప్రతినిధుల యభిప్రాయములకు వ్యతిరేకముగ ముందు కార్యములందు సారాయమొదలగు మత్తు పదార్థములను ముట్టియొకటి. ఈ వ్యాపారమునకును, మన దేశపు రైతునకును అవివాధానపరంబును లేకయెడల యాతరుణము మద్రాసునిగట్టింది ప్రస్తావించుట కవకాశము లేక యుండును. అదిగతవ్యాధివలె పీడించుచుండు దరిద్రజీవిత ప్రిష్టుడు అనపాయనిగ నుండునుజుడు ఎప్పుడైనను తనభా ధనుమరచి ఆవేశించుకొనిన మనస్సంతోషమును పొందుటకు నుద్విగ్నమునందును. తమపరిస్థితుల మాగులచే విశేష సంతో షము ననుభవింప తేలికపడె మత్తుపదార్థములను నొడలు మైమఱచి సంతోషమున నోలలాడును. ఒకపర్యాయము వాటి ఊచిమాచేనాయావజ్జీవమాంభాసమునందేపిండుకొనజాలక నశించును. ఇట్టిమద్యపానసౌఖ్యముల ప్రజలకు కల్పించుటలో మన ప్రభుత్వమువారు అద్వితీయప్రణాళిలు. తపాలాకచ్చేరిలు లేనిగ్రామము లకేమటుండవచ్చును గాని, కల్లసారా దుకా నములుండని గ్రామముండరాదు. బావులు, చెరువులు లేని గ్రామములైన నుండవచ్చునుగాని మత్తుపదార్థముల యంగడులు లేనిగ్రామముండరాదు. దేవాలయములేని గ్రామములైన నుండు తేమాగాని దేవమత్తుమగు మద్యముతో గూడిన పళ్ళెగృహము లేనిగ్రామము ద్రిటిమ ప్రభుత్వమువారి రాజకీయవేదమునందలి సిద్ధాంతములప్రకారము భూలోకమున నుండరాదని కాస్త్రు తే త్ర లక్ష్యించుచున్నారు.చెన్నరాజ్యాంగమునకు యీదుర్ని తియుతమగు వ్యాపారములను 15 కోట్లరూప్యములు లభించు చున్నవి. ఈగొప్పమొత్తము కృతించు కూలీవర్తనందీయు సశం ఘనందున్న రైతువర్తనందీయు వసూలుచేయబడుచున్నది. ఇం తికన్న హైన్యమును నీతిబాహ్యమును అనుకార్యము మఱొకటి యుండజాలదు. ద్వంద్వప్రభుత్వపు విధానము ననుసరించి యీ గర్భితమైన వ్యాపారము మంత్రివర్గమువారియధీనమునం దున్న దేయినను, కార్యనిర్వాహకవర్గమువారి బహుత్కారమైన కా సనములకును, కట్టుబాటుకును, జీర్ణద్వర్తరైకొంతయు, ప్రజా సౌఖ్యమునకన్న తమ యుద్ధోగ్యకాశ్యతమే ఎక్కువగ గణించిన మంత్రివర్గమువారు అధికారమునం దుండుటచే కొంతయు ఈ దుర్వ్యాపార మనవేగమును అరికట్టలేక పోయిరి. 1920-21 సంవత్సరములలో మద్యపానాభిలాషులగు ప్రజల బుజ్జరింపు లచే నివారించ సమకట్టిన సత్యాగ్రహాలగు ప్రచారములను, దేశమునందలి శాంతికి భంగకారము లను మిషమై కారాగృహ ములం దీప్రభుత్వమువారిచే బంధింపబడిరి. ఆరోగ్యాధికారులు మద్యపానము నిషేధముని బోధింపరాదను యుత్తరువు చలాయించిరి. ఏమి ప్రతినిధుల ఘోషపడలేక మద్యపానమును తగ్గించు టకు సహజ నోసంకుటకు కమిటీల నేర్పించిరి గాని, కమిటీ వారు నిర్వచించినస్వల్పమార్పుల సంయుక్త గవర్న మెంటువారు ఆచరణలోనికి తెచ్చకపోయిరి. ఈరీతి జనల యోగక్షేమము అమ మాజ్ఞాలము ఎలుకలను పోషించినరీతి నొనరించి జప్తిను వత్తుమువారు దిగంత విశ్రాంత కీర్తిమతులైరి.

గొప్పవైన యిట్టివిషయములందును, దేశీయవిషయముల రీత్యా స్వల్పమైనవైనను మండలవాసుల దినచర్యయందు విశేష ప్రాముఖ్యము నాక్రమించుకొనినచైన అడవులపంచాయితీ మొ దలగు విషయములందును ప్రజాసామాన్యముయొక్క క్షేమ మొ

కతెచ్చెయుండ ప్రభుత్వమువారి రాజ్యాంగపద్ధతి మఱియొక ప్రక్కను వాటికి వీటికి సంబంధము లేదో యని తోచునట్లు పోవుచున్నది. ప్రతినిదేశీయప్రభుత్వమునకును కలిగినలోపమే యియ్యది. అన్యప్రభుత్వములవారి కియ్యది సామాన్యదోషమై నను ద్రిటిమప్రభుత్వమువారు తమచర్యయందు సందేహము కలి గించుటకు కావలసినంత చేసియున్నారు. కనుక ఎవరెంత పాటు పడినను ప్రభుత్వవిధానమునందు గొప్పమార్పు కలుగునంతకు మన దేశమునకు విమోచనముకలుగదు. 1919-వసం॥న ద్రిటిమ పార్ల మెంటువారిచే నొసంగబడిన సంస్కరణములు దేశమునందు వ్యాపించియుండిన యశాంతిని మఱింతగ వృద్ధిపఱచినది సంస్కరణములవల్లను ప్రభుత్వపు సెలవులు ఉద్యోగియుల సంఖ్య వృద్ధి యగుట తప్ప దేశమున కొంతకాంతైనను తృప్తి కలిగింప లేక పోయెను. ఈసంస్కరణములపథకమున రాష్ట్రవ్యవస్థయందుండినప్పుడే యీసంస్కరణములు మనకు పనికిరావనియు, చాలవనియు, జాతీయమహాసభవారు ఖండితముగ ఘోషించియుండిరి. ప్రజా భిప్రాయమునకు విరోధముగ సంస్కరణములవల్లమును అమ లులోనికి తెచ్చిరి. అప్పటినుండి దేశమందు శాంతి ప్రబలెను. సహాయనిరాకరణోద్యమము ఆనేతుహిమాచలపర్యంతముగల ప్రజలశక్తుల నేకీభవంపజేసి, ప్రభుత్వమువారిని భయకంపితుల గావించెను. మనదేశమునకు సహజమగు గురవృత్తవశమున ఆ యుద్ధమును సాంతముగ ఫలింపకపోయెను. అంతిమకు చిహ్న మగ్రింపబడిన కాసనసభలకు దేశీయమహాసభాసభ్యులు మీ ప్రతినిధులుగ ప్రవేశించుట కొప్పుకొనిరి గాని దేశమునందు నిరాకరణోద్యమతీవ్రత తగ్గనందున పూర్వమనస్సుతో ఎన్ని కలకు ప్రవేశించక పోయిరి. ఈసమయము నూతన కొని బ్రాహ్మణేతర సోదరులు కొందఱు దేశక్షేమమే వారీక్షేమము కాదని భావించి ప్రత్యేకకక్షిక నేర్పడి జాతీయమవ్యములను పెంచిన జప్తిసవత్తుమువారు ఎక్కువగ కాసనసభలలో ప్రవేశించి మంత్రిపదవులను పొందిరి. అగుసంవత్సరములకాలము మంత్రిపదవుల స్వీకరించి త్యాగబుద్ధితో కాంగ్రెసుచేసిన దేశో పకార్యముల కన్నింటికి విఘాతముల కా విం చు చుం డి రి.

ప్రభుత్వమువారి ఆగడమునకన్న ఈ జప్తిను కక్షివారి స్థానిక స స్థల ప్రభుత్వ విధానమును, కాంగ్రెసు నెడల కలిగిన దుగభి మానమును తొలగించుకొనవలసినదే ముఖ్యకర్తవ్యముగ దోచి నందునవల్లను ఇటీవల జరిగిన ఎన్నికలందు కాంగ్రెసు పక్షము వారు ఎక్కువ పరిశ్రమ గావించి మీ యభిమానమును పొంది యధికసంఖ్యాకంబుగ కాసనసభలలో ప్రవేశింపగలిగిరి. కడ ప, బర్హారి కర్నూలు జిల్లాల దేశ సేవాధురంధరులను దృఢమన స్కలును, విశ్వాసపాత్రులునునగు శ్రీయుతులకోటిరెడ్డి, పరగు రామరావు, శివరావు, బీబీరెడ్డి, నారాయణరెడ్డివారి సహృద్యత మ రావుగారువారిని ప్రతినిధులుగ నెన్నుకొనిన దేశీయకక్షిని కాసనసభయందు కుమారస్వామి ఆరుముఖములవలె ప్రజ్వరింప జేసి వారి విఘ్నేశ్వర ధర్మములను నిర్వర్తించు చున్నారు. మీ మండలవాసులకు ఈయంపకారమునకు మేముచేయు ప్రతిక్షియ శతనమస్కారములే.

మంత్రులవేతనములు- కాంగ్రెసు పక్ష సభ్యులచర్య.

కాసనసభయం దధికసంఖ్యాకులు మేమే యగుటంతేసి మంత్రిపదవుల స్వీకరింపవలసినదని గోషమప్రభువుగారుకొరగా మాకప్పుడు నాయకుడును ఇప్పుడు కాసనసభాధ్యక్షునిసామ నధిష్ఠించి యుండు మనుజురీడు శ్రీయుత చింతలపాటి వెంకట నరసింహారాజుగారు కాంగ్రె సుని ర్ణయ ము లం జ ట్టి మంత్రిపదవుల నిరాక రిం చి రి. ఇ ట్టి త్యాగ ము చే సిన యీ కాంగ్రెసుపక్షముపై మంత్రుల జీతములను ప్రోసేవేయక తలపసుగు నుండినందులకు కాంగ్రెసువారు కొందరును ప్రతి కక్షివారల లోపముగ నెంచించారోపణము గావించుచున్నా రు. ఈవాదమును ఖండించుచు నిదినరక బహిరంగముగసభలో చెప్పియుంటిని. కాని విచక్షణకన్న అవేశమేప్రధానముగ నెం చు మనవారుకాంగ్రెసునాయకులలో వైషమ్యముల వృద్ధిపఱ చుటకు వేచియుండు మనప్రతికక్షివారును తృప్తిపొందుచున్నా రు. ఈ రెండవతెగవారు తృప్తిపొంద గలరని నేనిప్పుడును త లంచియుండలేదు. ప్రతికక్షులవారిని తృప్తిపొందించుటకై యే నాడు మనము ఒకకార్యము చేయదలచుకొంటిమో అప్పుడే ఆ కక్షికి వివాళనమానన్న మైనదని నాయభిప్రాయము. మొదటి తె గవారైన మా సోదరదేశసేవకులు మాకక్షివారికి మాకార్యమును మెప్పింపవలసినది మాకుపరమప్రీతికరమైన విధిగానున్నది. కనుక మావాదమును వారు సాదరముగ వినవలయును. అగ్రహం ర్తికులై శాంతస్వభావులై స్వక్రియవాద జయమునే యాశింపక మావాదములోనుండు నిస్సంగత్యమును యథార్థమున గ్రహింప వలయును. మేము మంత్రులజీతముల విషయమున తలపసుగు నుండుటగోహతికాంగ్రెసుతీర్మానమునకు విరుద్ధము కాదనియు నాదృఢమైన నమ్మకము.

గోహతి కాంగ్రెసుతీర్మానము మేరకు కాన్పులులో నుండు కాంగ్రెసుసభ్యులు స్వరాజ్యసంపాదనమును నిరోధించు ఏ గవర్న మెంటు కార్యమైనను తదితర యేకార్య మైనను ప్రతి ఘటించవలయునని ఆజ్ఞాపించుచు అట్టిప్రతిఘటనమార్గము నూచించియున్నారు. అట్లు విశేషించబడిన మార్గమున నొక అంశము మంత్రిపదవుల స్వీకరింపకుండుట. మఱియొకటి ప్రభు త్వపు సాగుబడికి కావలసినద్రవ్యము మంజూరుచేయక యుం డుట. ఈరెండవ అంశమువల్ల ఘంత్రివర్గ సృష్టిని విఘాతము చేయుట యేర్పడును.

స్వరాజ్యప్రాప్తిని నిరోధించు ఏకార్యము ప్రభుత్వము వారివల్ల అట్టికార్యముచేయబడినను లేకమఱియొకరకము నల్లను గావించబడినను ప్రతిఘటించవలసిన దనునది ముఖ్యమైన విధి. ప్రెమాపు విడిచి గమ్యస్థానము చేరగల కార్యవిధానము ను గుఱించి వివాదముల పెంచుకొనుట హాస్యాస్పదమగును

ఈరాజధానియందు ప్రభుత్వమువారు స్వరాజ్యసంపా దనమును నిరోధించుటకన్న వారి అనుచరులగు జప్తి సుకక్షివారి విమఖత్వము ఎక్కువ బాధింపుచుండిన విషయము మాకు తెలి సియే యున్నది. మా కాంగ్రెసుసభ్యులు ఎన్నికలలో పోటీ చేసినప్పుడు ద్వంద్వప్రభుత్వమును ధ్వంసముజేయుటకు పాటు పడెదమనియు జప్తి సుపక్షమువారిని అధికారమునండి తొల గించెదమనియు వాదనము చేసియుంటిమి. ఈరెండువాదన ములను ఒకే తగణమున పూర్తి గావించలేమిచే నొకటియైనను పూర్తిగావించుట మంచిదియో లేక ఒకటికొనపుడు రెండవది సయితము పూర్తికావించ నిరాకరించుట మేలొ జ్ఞానవికారము లగు యీసభాసదులను నే నీ ప్రశ్న యడుగుటవలన వారిని అవ మానించిన ట్లనుకొనరాదు. మనమిత్రులు కొందరు మిక్కిలి పట్టుదలతో యీప్రశ్నకు ప్రత్యుత్తరమొసగ సందేహించు చున్నారు గనుక మమ్ముల నడుగ సాహసించిరి.

మేము మంత్రిపదవుల నిరాకరించిన పిమ్మట జప్తి సు పక్షమువారు మంత్రిత్వ మంగీకరించుటకు సంసిధులుగా నుండి యుండిరి. కాని వారు జీర్ణబలయుతులగు మం డి నం దు న గవర్నరుగారు పస్తాయించుచుండిరి. ఇంతలో గోషమొడి ప్పి దూకినట్లు ముగ్గురు అనాశ్రయముల తాము మంత్రిత్వమును సా గించెదమని భారము వహించిరి. (నశేషము)

కళావంతుల సంఘసంస్కారసభ

నరసన్నపేట (గంజాంజిల్లా)

ఈ గ్రామములో 5-6-27 తేది ఆదివారం రిక్తి గంటలకు మ. చెరువూరి సన్యాసిగారింటను గుడివాడతాలూకా సుబ్బి చె టువుగ్రామం బంధువులు ము॥ కారంగుల చలపతిగారి యధి పత్యమున కళావంతులసభ జయప్రదముగా జరుపబడెను. ఈ గ్రామమున యీసంఘస్థులు స్వల్పసంఖ్యాకుల వైనను అందఱు సంఘాభిమానులైవిచ్చేసిరి. నరసాపురం వాస్తవ్యులు ము॥ భా సుగర్ల ఈశ్వరుడుగారు యీసభలో యీసంఘస్థులు యితర బాలికలను పెంచకుండుట యింటుపుట్టిన ప్రతిబాలికకు వివా హముచేయుట మొదలగు సంగతు లుపన్యసించిరి. ఈదిగవ ను దహరింపబడిన వారందఱు యావత్తు నిబంధనలకు ఒప్పుదలయై ఆంధ్రదేశకళావంతుల మహాసభకు మెంబర్లుగాచేరిరి.

చెరువూరు నీలకంఠగారు.

పాడుగు రామమూర్తిగారు.

చెరువూరు సుందరరావుగారు.

చెరువూరు సన్యాసిగారు.

దెహతా కృష్ణమూర్తిగారు.

దెహతా లక్ష్మీకాంతగారు.

దెహతా రత్నంగారు.

దెహతా మహాలక్ష్మిగారు.

చెరువూరు నారాయణగారు.

చెరువూరు అన్నప్పగారు.

బొంపాడ రామడుగారు.

అగడపోలు కారదాంబగారు.

అగడపోలు కాంతంగారు.

గంటసాల చంద్రమ్మగారు.

బూసి మహాలక్ష్మిగారు.

పోతురెడ్డి సుందరమ్మగారు.

కంతుభుక్త జేజమ్మగారు.

జర్లాపు సత్యంగారు.

జంపా అదిలక్ష్మిగారు.

చెరువూరు సుందరరావు కార్యదర్శి.

వాతావరణస్థితి

1927 సం॥ జూన్ నెల 15-వ తేదీ బుధవారము

మఖ్యజిల్లాలు	తెలంగాణలో అత్యధిక వర్షము గరిష్ఠ 24 గంటలలో	తెలంగాణలో అత్యల్ప వర్షము గరిష్ఠ 24 గంటలలో	తెలంగాణలో సగటు వర్షము గరిష్ఠ 24 గంటలలో	తెలంగాణలో సగటు వర్షము జూన్ నెల 1-వ తేదీ నుండి వర్షము	సాధారణముగ సవత్సరమునకు కురిసే వర్షము
గోపాల్ పూర్	91.9	83.0	...	0.53	— 1.60
విశాఖపట్టణం	90.2	77.0	0.01	2.45	+ 0.11
కాకినాడ	91.8	76.4	...	1.36	— 0.49
మచిలీపట్టణము	94.6	77.0	0.07	2.58	+ 0.29
కర్నూలు	91.6	78.3	0.15	2.77	+ 1.49
బళ్లారి	88.4	75.6	...	1.80	+ 0.68
అనంతపురం	...	...	...	1.59	+ 0.13
కడప	92.6	78.7	...	3.02	+ 1.57
నెల్లూరు	97.1	81.0	...	0.05	— 0.57
మద్రాసు	99.5	82.5	...	0.26	— 0.77
కడపూరు	95.6	80.2	...	0.64	+ 0.14
వేలము	87.4	73.8	0.08	6.40	+ 4.57
కోయంబూరు	85.7	71.8	...	1.30	+ 0.44
తిరుమనాపల్లి	92.4	79.3	...	1.46	+ 0.69
నాగపట్టణము	97.1	78.8	...	0.45	— 0.12
మధుర	92.4	79.7	...	0.84	+ 0.12
పాంబం	86.8	80.7	...	0.17	+ 0.07
తిరునల్వేలి	...	...	...	0	— 0.41
తిరువేంగళము	81.7	74.8	1.08	9.53	+ 1.87
కొచ్చిక్	82.6	77.0	0.21	19.12	+ 4.86
కాలికట్టు	84.6	78.1	1.40	25.70	+ 7.65
మంగళూరు	86.0	71.6	0.82	26.33	+ 6.33
తెంగళూరు	82.8	67.1	...	1.68	— 0.80
మేర్కాట్	68.0	63.2	1.60	7.16	— 4.87
కొడెకనాల్	62.2	52.8	0.01	4.79	+ 2.56

సర్కారులు: విశాఖపట్టణములో మచిలీపట్టణము లో చినుకులుపడెను. మేఘములు విస్తారముగనున్నవి. విశాఖ పట్టణములో ఆర్ద్రత ఎక్కువ. గోపాల్ పూర్ లో కొంచెము పగటివేడిమి, రాత్రివేడిమి ఎక్కువ తక్కినచోట్ల సాధారణముగ 3 నుండి 5¹/₂ డిగ్రీలు తక్కువ.

డక్కన్: కర్నూలులో 0.15" పడించెను. మేఘములు విస్తారముగనున్నవి. ఆర్ద్రత మామూలుగనున్నది. పగటివేడిమి 5 నుండి 7¹/₂ డిగ్రీలు తక్కువ. కర్నూలులో రాత్రివేడిమి 8 డిగ్రీలు తక్కువ.

కర్నాటకము: మేఘములు విస్తారముగనున్నవి. ఆర్ద్రత కొంచెము తక్కువ. నెల్లూరులో పగటివేడిమి 4 డిగ్రీలు తక్కువ.

వ. వ. నారాయణ అయ్యర్,
సహాయ వాతావరణశాస్త్రజ్ఞుడు.

రంగూను కార్పొరేషనువారు రంగూను విశ్వవిద్యాలయమువారికి లక్షరూపాయల విరాళమునుగీ తీర్మానించుకొనిరి ఈ మొత్తము 4 సంవత్సరములలో చెల్లించబడును.

(ఆ. ప్రె.)

క్రాన్ థియేటరు 2253

15-6-27 తేదీ బుధవారమునుండి దినమునకు 2 ప్రదర్శనములు
సా॥ 6 గం-15 ని॥ రాత్రి 9 గం-30 ని॥

మ ద న్ థి యే ట ర్సు లి మి టె డ్ వారు

“ఫేటల్ ఫార్బున్”

ప్రస్తుతము ప్రదర్శింపబడుచున్న కథ యందు
2 వ భాగమును పదర్శించెదరు.

హెలెన్ హోమ్సు, లెఫ్టి నెంటు కాక్ లీవరింగు యిందులో ప్రధాన నటులు. మరణము నలక్ష్యము చేయుట, ధైర్యసాహస అద్భుతములు కొంచెములో తప్పించుట మొదలగునవి చూడదగినవి.

నేటిరాత్రి 4, 5, 6 ఉపకథలు. ప్రదర్శించబడును.
ఫిల్ములునుకూడ ప్రదర్శించబడును.

ఇండియన్ మెడికల్ స్టూడెంట్స్ హాస్టల్

(బ్రాహ్మణ, బ్రాహ్మణేతర విద్యార్థులకు)

ఇది పూనమల్లి హైకోర్టునందున్న గవర్న మెంటు ఇండియన్ మెడికల్ స్కూలుకు సమీపముననే ఏర్పాటు చేయబడి యున్నది. నిపుణులగు బ్రాహ్మణ, బ్రాహ్మణేతర వంటవాండ్లు గలరు.

రుచియైనభోజనము, విశాలమైనస్థలము ఎలెక్ట్రిక్ దీపములు, గృహోపకరణములతో సహా గలరు. వర్షము 1-కి అభ్యంగనము, ఫలవారము మొదలగువాటితో సహా భోజనమునకు, గదులకు రు 25 లు మాత్రమే చెల్లించకలిసి యుండును. పదరు ఆవరణములోనే చాకలరేవు, ట్రైరశాల, అగత్యపైన వస్తువులు గల దుకాణము మొదలగునవి కూడ గలవు. స్థలము కావలసినవారు తక్షణమే ఈవిషయవిలాసమునకు రు. 10 ఫీక్స్డ్ డిపాజిట్టుతో దరఖాస్తును పంపుకొనవలెను.

టి. వి. పురుషోత్తము, భూస్వామి, ప్రొవైటరు, ఇండియన్ మెడికల్ స్టూడెంట్స్ హాస్టల్ “కోటా హౌస్” పూనమల్లి హైకోర్టు కీల్ పాకు, మద్రాసు.

నూతన

Oldsmobile
ఆ టు
మిక్కిలి సుప్రసిద్ధమైన
కారులు యిప్పుడే వచ్చినవి.

మా ప్రదర్శన గదులకు దయచేసి ధరలయందు
భేదములు గల కారును చూడుము.

టూరింగు మాడలు 6 గురికి తగినది రు 3925

4 తలుపులుగల సీడన్ రు 4395

Sole Distributors
R. PATEL & CO.,
General Patters Road. Mount Road. Madras.

మదరాసు వార్తలు

దేశబంధు నిర్వాణవాన్ని కోల్పోవము
మహాజనసభవారి యాజమాన్యమునను మద్రాసుజిల్లా కాలేజసు కమిటీవారి యాజమాన్యమునను మద్రాసు పౌరల సమావేశము 16-6-27 తేదీ గురువారము సాయంకాలము 6-15 గంటలకు తిరువల్లికేట్లలో నీచివర్తజరుగును. దేశబంధు చిత్తరంజ నదాసుగారి నిర్వాణవాన్ని కోల్పోవము జరుగును.

శ్రీమన్ యస్. శ్రీనివాసయ్యంగారు, సి. యస్. ముత్తరంగ మొదలియ్యంగారు ఏ. రంగస్వామయ్యంగారు, వి. రామదాసుపంతులుగారు, యం. రత్న సభాపతి మొదలియ్యంగారు, టి. పి. వివాసాక్షి సుందరపిళ్లగారు, ఓ. కందస్వామి చెట్టిగారు, బుర్రా సత్యనారాయణగారు, డి. కొళండై గారు, జనాల్ అబ్దుల్ హమీద్ ఖాన్ గారు, బషీర్ అహమ్మదుసయ్య దుగారు, ముఫీ మహమ్మదుగారు ఉపన్యసించెదరు.

వనివాండ్ల సమ్మె

మాసీ కంపెనీ ఫనివాండ్లు నేటి ఉదయం సభచేసి తమ తరపున ఎన్నుకొనిన ప్రతినిధులు నేటి మధ్యాహ్నం మాసీ కంపెనీ అధికారులను వద్దకు రాయబారముచెల్లి తమ కష్టములను మనవిచేసికొనెదరు. అసిస్టెంటు లేబరు కమిషనరుగారు కూడ అప్పుడు హాజరయ్యెదరు. పల్లికు వర్కు డిపార్టుమెంటు ఫని వాండ్ల సమ్మెరివయమై విచారించుటకు మంత్రియగు ఏ. రంగ నాధమొదలియ్యంగారు ఉదకమండలమునుండి వచ్చిరి. కర్మా గారాధికారులతోను అసిస్టెంటు లేబరు కమిషనరుగారితోను పరిసితులనుగూర్చి చర్చించెదరు.

మైసూరు వార్తలు

పండిత మాలవ్యగారి ఉపన్యాసము

మైసూరు, జూన్ 14:—రాధాపు మామజేలమంది సభ్యులెవరూ సర్ పుట్టున్న శిష్యులైన అన్యకతన నేటిదినము పండిత మదనమోహన్ మాలవ్యగారు 1¹/₂ గంటసేపు ఉపన్యసినిరి. మైసూరురాష్ట్రపు అభివృద్ధికి సంబంధించు ప్రజలు జేశభక్తి గలిగి నేనాతెత్తులైనవారిని రాష్ట్రము అభివృద్ధి గాంచునది. మహారాజుగారి శిలమును నిమ్మకూపాతలుది ప్రబాదరణను ప్రశంసించిరి. ఖిద్దరువాల్లపి సంస్కృతవాఙ్మయ ఆదరణము అనసరమనిచెప్పి పండితును తనఉపన్యాసము ముగించెను.

నిన్నటిదినము మైసూరుప్రతినిధి సభవారు కాసనసభకు 8 మందిసభ్యులను ఎన్నుకొనిరి. 49 అభ్యర్థులు పోటీచేసిరి. ఈఅభ్యర్థులు బ్రాహ్మణేతర స్వతంత్ర అభివృద్ధి పక్షములకు చేరినవారుగనుండిరి. మొదటివోటింగు 28 మందిఅభ్యర్థులు ఓడిపోయిరి. వెనక 21 రికిమాత్రమే పోటీజరిగెను. వారిలో 10 మందిబ్రాహ్మణులు 8 మంది బ్రాహ్మణేతరులు మువ్వరు స్వతంత్రులు. 8 మంది బ్రాహ్మణేతర అభ్యర్థులు ఎన్నుకొనబడిరి.

వ్యవసాయ విచారణ సంఘము

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంబి)

లండన్, జూన్ 14:—రాయలు కమిషను ఎడెటు సర్ పత్రికు ప్యాగర్ గారిట్లు సాక్ష్యమిచ్చిరట— గ్రామములందు వ్యవసాయ పద్ధతులను బాగా గ్రహించిన యాపాధ్యాయులు చాలమంది యున్న బాలికా బాలికలకు వైవిధ్యమును గూర్చి బోధించుటకు వీలగును. కాని అట్టి యాపాధ్యాయులు దొరకుట కష్టము. ఉపాధ్యాయులకు సమగ్రముగ అన్నిటిని తెలిసినపుడుగల నుండవలెను. అత్యుత్తమమైన టేబుల్ ట్రాక్ నిర్బంధవిద్య సాగుట కభ్యంతర ముండునని కోచరు. కొండపాతులలో వ్యవహరించునపుడు మంచి యుక్తి బాగ్రత గావలెను.

చిన్న పురి కార్యశేషము

నీటి దుబారా

ఈ సం॥ నీరు నీరు కేంద్రము రిజిస్ట్రేషన్ చేరు పురిలో నీరు తక్కువగా ఉన్నది నీటి కరవుచేతగా మద్రాసులోని ప్రజలు నీటిని జాగ్రత్తగా వాడుకొనగలగుటకై యీ క్రింది పరిశోధనలను గలగొన్నది. ఉదయము 4 గంటల మొదలు 10 గంటల వరకును సాయంకాలము 3 గంటల మొదలు రాత్రి 9 గంటల వరకును నీటి కరవు చేయబడును.

కుళాయిలవద్ద స్థిలము ఆకుకొన నియ్యరాదు. కుళాయిలను తెరచి యుంచరాదు. రంగ్ర మెచ్చుటచేతను ఉండి నీరు కారిపావుచున్నయెడల వెంటనే కుళాయిని తెరిచియున్న పనులను ఆకుకొన వాడుకొనగలగొన్న పరిశోధన కమిషన్ తెలియజేయ వలయును. సహచారమును తెలియజేయదగిన కార్యాలయముల బాలిత యీ దిగువనన్నది.

నీటి దుబారా ఆపివేయుట యెట్లు?

(1) నీళ్లను కేరే యొక పాత్రలో పట్టియుంచుకొని సుపయోగించుటకేగాని కుళాయియింటి నీళ్లు ప్రవహించ జేయుచు ఉపయోగించకూడదు.

(2) పండ్లు తోమునప్పుడుగాని, పాదములుకడుగునప్పు యుగాని కుళాయిని తెరచియుంచుచు నీరుప్రవహించజేయవద్దు.

(3) ఇంటిపనికి కావలసిన నీరుకన్న ఎక్కువనీరు పట్టి యుంచుకొనవద్దు. ఉదయం పట్టిన నీరు సాయంకాలము పనికి రానియెడల నృథాగా పారపోయివలసి వచ్చును.

(4) మీ బిందెలు నిండిన కిమ్ములు కుళాయి తెరచియుంచ కాదు.

(5) కుళాయి తెరచియుండి నీరు నృథాయగుట యొక్క డనైనను నీవు మాచినయెడల వెంటనే మూసివేయము. అట్లు మూయుటకు సాధ్యము కాకయెడల వెంటనే సమీపముందున్న వాటరు వర్కుస్ ఆఫీసునకు తెలియజేయుము—నీరు ఆఫీసుల బాలితక్రింద తెలుపడమైనది.

(6) తోటల కుపయోగించుటకై కుళాయి నీటిని యుపయోగించకుడు. వంటయింటిలో వృధాయగు నీరును స్నాన పు గడిలోని నీరును తోట కుపయోగపడునట్లు ఏర్పాటుచేయుము. తోట కుళాయిలను మర బిందెల నుంచుట మంచిది.

(7) మరుగుదొడ్ల ప్రక్క నుండు కుళాయిల నీటిని నిత్యము ప్రవహించజేయుట మానివేసి ఒక కుండలోగాని బక్సెటులో గాని నీరు నిలువజేసి మరుగుదొడ్లలో యుంచవలెను.

(8) ఈ పరిశోధన నీరు తెలిసిన ప్రతివానికిని తెలియ జెప్పి ప్రచారము చేయుము.

బెజ్జముల మరమ్మత్తు యెట్లు?

(1) ఎక్కడనైనను బెజ్జ పేర్పడినను నృథాపోవుచున్నయెడల 2202 నెంబరు టెలిఫోనుగల కార్యాలయమునకు తెలియజేయును.

(2) కర్రపేర్పడునాయి మూతల మూతలనీరునృథాగాపోవుచున్నయెడల తోటకట్ల కెండు అణాలు ఖరీదుగలది కొని యుపయోగించివయెడల నృథాకావాలగు.

(3) అందులకుపాడా ప్రయోజనము లేనియెడల చౌక ధరగల తేలిక నమోనా బిరడాలు రు 2-4-0 లకు లభించగలవు. ఇవి చాలమంచివి.

(4) రోడ్డుపాటుచుండుతూములలో ఎచ్చబునైనను పగిలి నీరుపోవుచున్న నీరుకట్లపై యెడల కిట్లాకుపంపించు ప్రేమ వనుకు (టెలిఫోను 2202 నెంబరు) కిలిచి టెలిఫోను వ్వారా తెలియజేయును. సరకు టెలిఫోను నెంబరు ఆ పనులుచు లోపలదైన స్థితిలో లేనియెడల యీక్రింది టెలిఫోనులో వేటి కైనను సిలిచి తెలియజేయును.

(1) 2988 నెంబరుగల కార్యాలయమునకు ఉదయము 11 గంటల మొదలు సాయంకాలము 6 గంటలవరకు.

(2) వాటరువర్కుస్ ఆఫీస్ వెంట ఇంజనీరుగారి కార్యాలయము టెలిఫోను నెంబరు 3406 రాత్రి 7 గంటల మొదలు ఉదయం 6 గంటలవరకు.

(3) మద్రాసు కార్పొరేషను ఇంజనీరుగారి యింటికిసాయంరేం 7 గంటల మొదలు ఉదయం 6 గంటలవరకు.

(4) యీ విషయములనుకూడా ప్రజలకు తెలియజేప్పుము. మీ యింట్లో ప్రతివానికిని మీ యింట్లో నవుకర్లకునుయీ విషయములనుగూర్చి తెలియజేప్పుము. బుద్ధివంతముగా నీళ్లు దుబారా చేసేయెడల దుర్భరమైన నీటికరవు వచ్చునని తెలియ జెప్పుము. కుళాయిలవద్ద స్థిలము ఆకుకొన నియ్యవద్దు.

వాటరువర్కుస్ ఓరరువేయగ్ల ప్లాగు

యీ క్రిందిస్థాయిలో కలవు

(1) 1, 2 డివిజనుల ప్లాగు మిల్యువీధి, పాటియెయి విధి కలియునా

(2) 3, 4 డివిజనుల వాటరువర్కుస్ ప్లాగు కిబో డిబో

(3) 5, 6 డివిజనుల—తెయిలెట్టివిధి 83 నెంబరు.

(4) 7 (5) 9, 10 డివిజను 161 నెంబరువాయనీధి.

(5) 7 (6) 8, 11 డివిజను—కిబో డిబో.

(6) 12 13 డివిజను—అణ్ణా, లైక్వి- వాల్టూర్సువిధి కలియునా

(7) 14, 15 డివిజను—ఎలిఫెంట్ కేలు పోలీసు ప్రేమన ప్రక్కన.

(8) 16, 17 డివిజను చూతెయిస్సువర్గ డిమెల్టోసు రోడ్డువద్ద—

(9) 18, 21 (5) డివిజను గంగాకర్వేర్ తోపెలివిధి పరమవాము.

(10) 19 డివిజను—కార్పొరేషను కార్యాలయము వెనుక త్తము.

(11) 20 డివిజను—హరిహరస్వామి-హరిసు రోడ్డు
(12) 21 (5) డివిజను “కాటో” కిట్లకుమడరు సు
(13) 22 (5) డివిజను నంగంపాకం, విలేజ్ రోడ్డు 10 నెంబరు యిల్లు

(14) 23, 24 (5) 25 (5) డివిజను—ఎల్లిసురోడ్డువద్ద. బాలముత్తు విధిలో.

(15) 25 (5), 26 డివిజను కిబో.

(16) 24 (5) 27, 22 (5) డివిజను వైక్రాప్టో రోడ్డు పశ్చిముకొన.

(17) 28, 29 (5) డివిజను మైలూరులో రాయపేట. వైక్రాప్టో 8/32 నెంబరు యిల్లు.

(18) 29 (5) డివిజను కిబో.

(19) 30 డివిజను—మైలూరులోని సర్కారు డిలొంట్ బహుమారువిధి.

ఈజిప్టు సైన్యాధికారము

గిర్మి, జూన్ 18:—ప్రే విషయమునుగూర్చి లాయర్ ప్రభువు సదా ఈజిప్టు ప్రభుత్వముతో సంప్రదించుచున్నాడు. రాయవారము కింకను సాగుచున్నది స్పష్టతగా.

మొదటరకము సీమక మలములను అతి తక్కువ ధరలకు నెరుగా తెప్పించునట్టివారైన

బా పా లా త్ అండు కో.

టోకు, చిల్లర సీమక మలముల వర్తకులు

మేము పచ్చలు, ప్రాతరకము వజ్రములు, ఆణిముత్యములు మొదలగువాటిని క్రయమునకు తీసుకొనెదము.

216 చైనాబజారు రోడ్డు, (పూల అంగడికి సమీపము) జి. టి. మద్రాసు.

ఆకలితేమికి

జబ్బు కుడిరితరువాత ఫస్ట్ ఫుడ్, ఆకలి పోయినట్లు కనబడును. క్యాంబ్లెట్ తయారుచేయబడిన ఆహారము సుపయోగించుడు.

దీనిరుచి ఎక్కువ—ఉదయమునకుకూడ ఎంతదీర్ఘమైన టానికు. ఫస్ట్ ఫుడ్ కిలిగించునట్టి వస్తువు లందులో చేరియున్నది. మీ శరీరము దక్కగా వృద్ధియగుటకున, మీరు పోగొట్టుకొనిన జీవనాధారశక్తిని తిరుగ గలిగించుటకును ఇది శీఘ్రముగా తోడ్పడును.

Address
Representatives: MULLER & PHIPPS
(India) Ltd:
Calcutta, Bombay, Madras, Delhi, Lahore,
Karachi, and Rangoon.

Quaker Oats

కేక్స్ తాకి బడటలేదు.

ఈ యింటికి ఆహారము శరీరము, ఎక్కువ, కండరములు మొదలగునవి ఆరోగ్యముగా ఆభివృద్ధి చెందుటకు తోడ్పడును. ఇది వివిధ రుచులను, భోజనమును ఆరోగ్యకరముగాను, మృదులగువాటిని నుటిచి తెలుపునట్టియు, ఉచితముగా పంపబడును. ఆరోగ్యపు ప్రేమనుకై ప్రార్థన.

డి చేక్ వారి గృహ ఔషధశాల.

విద్యార్థికిచేత తయారు చేయబడి నూటబక్క రోగములను కుదర్చగల, ఔషధములు వైద్యశాలయందు గలవు.

ఇవి సకలరోగములను సంహరించునట్టి చివ్యౌషధములు. ఇవి యుండునింట రోగము లుండవు. గ్రామాంతరములయందుండి ఉచ్యోగస్తులకును, నితరసంసారులకును డి చేక్ వారి గృహ ఔషధశాల అత్యవశ్యకమైన వస్తువు.

ధర రూ. 1-8-0.

పి. పి. రాజ్ అండు కంపెని, మదరాసు బ్రాంచి: రాయపేట, పోస్టు మద్రాసు.

DeChane's
LITTLE HOUSE DISPENSARY
of "electrified" medicine for
101 diseases
100 to 400 doses.
Cost Rs. 1-2-6 Only.
Excellent for Fevers, Stomach
troubles, Constipation, Piles,
Liver complaints, Coughs,
Children's ailments,
&c., &c., &c.
Manufacturers
J. & J. DeChane, (INDIA)
Agents for N. D. &c.
P. P. RAJ & CO.,
24, Nanpatti Station Road,
HYDERABAD (DECCAN).

జన్మము

ఒక గుడివాడ చందరి పశ్చాత్తాపము

ఆరేండ్ల క్రితము నేను జన్మపక్షవాతి నని చెప్పుకొనటం జూపినానుండెడిది. నేనుపట్టదలవాడనీ, వీరింఖ్యులైనా వాడనీ ఈ పక్షమువలన దేశమునకు మేలు కలుగవచ్చుననియు చొరతనమువారి కీ పక్షముమీద దయగనుక నేనుయిన వేళ్లు ప్రజలకు కలుగవచ్చుననియు నానించి మీరు చేయునట్లకు సంతోషముతో వెళ్లుచుండెడివాడను. మావారికి మృతిత్వము అభిమతమే కాక కొంతమందికి యద్యోగము లవతరుల తటస్థమయ్యెను. కాని యాపక్షమువారి స్వార్థపరత్వము చూచినను పక్షలలో మీరుచేయు యధోగములు చూచినను మీరయితేయములు వినినను మంత్రులై దేశములో గొందన అప్రతిమ వారినను ఈపక్షమునను మిక్కిలి యేవగింపు కలిగినది. అదివరకుండిన గర్భము ఈ తస్మాహము నశించిపోయినది. దేశమునకు ముప్పు వాటిల్ల జేసెను. ప్రజలలో వికమత్వము పోగొట్టెను. స్వార్థపరత్వము నేర్చెను. అర్థిగముగా ప్రజలకు లాభము కలుగలేదు. ఈపార్టీ చేసినవేళ్లు గగన పుష్పములే. అప్పుడు మీసాలదుర్భాష మేముజన్మించి పక్షమువారముని గండలుకొట్టకొని గంతులు చేసిన మహానాభావులు ఇప్పుడు తలలువంచుచున్నారు. పార్టీ గౌరవము నశించినది. బ్రాహ్మణుల మీమాంసచేసిన తమకార్యము లను బ్రాహ్మణులను ధనమిచ్చి జేయించుకొనెడివారు. రెండవ పార్టీ మొదటిపార్టీ యెన్నికలలో కొన్ని వేలు వెచ్చించి ఎందరినో బ్రాహ్మణులను తమకు సహాయులన జేసికొనిరి. మొత్తముమీద కపటనాటకమయినదిగాని నిజమయిన నృధిలేదు. అందుచేతి వైపునుపార్టీ అంటే లోకులకు అసహ్యము వెలుబట్టియే మూడవ పార్టీ యెన్నికలలో కొన్నికొని తిరిగి బ్రాహ్మణేతిరులు మూలములకు కూర్చుండవలసివచ్చినది. తలయెత్తి కాసనభలలోనికి రావలసింద. ప్రజలుచేసినారు. ప్రజలనగా మావారలే బ్రాహ్మణుల కుట్రయని యోడిపోయినవారు తిట్టినారు. ఏమయినామిని సింహములు గవాలలోదురి బయటకు రాలేకయన్నది. విరిలో పిరిక పరిపడలేదు. స్వార్థపరత్వ మెన్ని యనర్థములయిన తెచ్చును.

ఇప్పుడును మంత్రులు బ్రాహ్మణేతిరులేగదా. విరివీర విశ్వాసరామిశ్య తీర్మానము జన్మపక్షమువారల కేట్టి. ఈకార్యముతో జన్మపక్షము బలముయొక్క చృశ్యము దాని తత్వములోకులకు వెల్లడియైనది. ఇందుచేతనే స్వపక్షపరపక్ష నిర్మామభావశ్యము గలిగిన జన్మపక్షపు వాడనని చెప్పుకొనుట సిగ్గుగ్గు. మగవారిని దేశములోనుండి తరిమివేయండి నేను మహాపతివ్రతయ్యందనుని యొకయిల్లావన్నదట. మొన్న మధుర మీటింగులో కొన్నేండ్లవాక బ్రాహ్మణుల కుద్యోగ

మీయరాదని తీర్మానించటలో నేమైనను పాగమున్నదా? ఒకమొదట కిల్లవానిని తండ్రి అడిగినాడట. "నాయనా! నీవెప్పుడు క్లాసులో మొదటివాడ వగుదువా?" కిల్లవాడనుచున్నాడు. "అయ్యో!! నావైవారందరు చచ్చే నేను క్లాసు అగతాను" ఇవియో తెలిసికేటలు. ధనవంతులు మీరే. జమీందారులు మీరే. శూరవరులు మీరే. నృకపాయకులు మీరే. పంటలు గలవారు మీరే. భూమిఖామందులు మీరే. అయిన మీరు విద్య యభ్యసించి నామర్మము చూపి 7లసాందక అయి దేండ్లవరకు బ్రాహ్మణుల కిద్యోగ మీయవలెను తీర్మానము ఇది అందరు నగచున్నారు. అందరినగా ఎవ్వరు మనవారే. బ్రాహ్మణుల కుద్యోగ మీయనద్దంటే యేమన్నవారు. వారిసవరతి వారియాధిష్టత మీరింగిరించి నన్నే బ్రాహ్మణేతిర ప్రముఖులారా? మీ తీర్మానములకు అర్థమున్నదా? మీకేట్లలో ధనవంతులయిన నన్నదా? దేశము యొక్క లాభముచేసి ప్రజలపై చృష్టి పారెనా? వెనుకటి మంత్రులలో ఇద్దరి తిరిగి పీట్లు పంపాడిచుకొనటలో పిల్లలెంత చిక్కులువచ్చినవో ఎన్ని ప్రభావములు పునరివచ్చినవో ఎన్నికారణములలో ప్రసురింపబడినవో లోకుల దృష్టినిగమలో మిగిలినను నిరీక్షణమే అలాగిందినారా? ఏమన్న యేమి లాభము. ఖడ్గబుట్టినదుకుట పాటు ఇప్పుడా? అధికారిములో నానిమీద దాడియో? మీకు విధినిపేదములు కలవా? రామ రామ. అందుచేతనే నేనుపూర్వమునను పశ్చాత్తాప మృదయము తో వగచినగచి జన్మపక్షవాతి ననుకొన్నగచి యిప్పుడా పక్షమునుండి విడి దేశలాభముపై దృష్టిపూపగానే ప్రాము హ్యముగానున్నది. నాబోంట్లువేలకొండగ నుడురు ఇంజన్మి పక్ష మనుపేరు అచ్చిరాకేదు. గోండా ఆపేరు విడువండి. ఆశయములు మార్చండి. దేశము చూడండి.

మైసూరు ప్రతినిధిసభ

మైసూరు జూన్ 18:— మైసూరు ప్రతినిధిసభ బడ్జెటు సమావేశము నేటిదినుము దినాను మీర్జా ఇన్స్పెక్టుంగారి అధ్యక్షతన ప్రారంభమయ్యెను. ప్రభుత్వమువారి కార్యవిధానమును దినానుగారు వివరించిరి. ప్రశ్నోత్తరములు జరిగినవిక్కుంకా పనసభ్యుల ఎన్నికలుజరిగెను. ఈఎన్నికలయందు సభ్యులు సాంఘికరీతములను పాటించిరి.

రేపటిదినుము బెంచుకూడనందలి నుహారాజు మిల్లనందు పనివారి సమ్మెవిషయమై హాసకప్ప కృష్ణరావుగారిక అడ్డ రకుమెంటు తీర్మాన ముపపాదించెను. గాంధీ ఖాదీకి 25 వేల రూప్యముల ప్రభుత్వమువారు విరాళ మొసగవలయునని కృష్ణరావుగారి మరయొత్తీర్మాన ముపపాదించెదరు.

(అ. పే.)

రాజప్రతినిధి నిరాదరణ

బొంబాయి మిల్లుయజమానుల తంతివార్త

బొంబాయి, జూన్ 18:— బొంబాయి మిల్లుయజమానుల సంఘమువారు రాజప్రతినిధికి ఆక్రంది తంతివార్తపంపిరి.

టారిఫుబోర్డువారి నూతనలను ప్రభుత్వమువారు నిరాకరించి పరిశ్రమకు అన్యాయము జేసినందులకు ప్రజలయం దేవ్వనిన అశాంతిని ఆకాభంగమును తపకులెంప మేము ఉద్దేశించితిమి. ప్రజాభిప్రాయములు తెలిసికొన మీరు త్వరపడెద రని నమ్మియుంటిమి. కాని మా రాయబారిమును సందర్శింప అవకాశములేదని మీరు తెలిపినందులకు మిగుల విచారించు చున్నాము."

టారిఫుబోర్డువారి నూతనలను నిరాకరించుట అందుపై మిల్లుయజమానుల రాయబారు సందర్శింప రాజప్రతినిధిగారు అనకాశ మివ్వకండుటచే ప్రజలు ప్రభుత్వమువారి సదుద్దేశము లను సందేహించ అనకాశము ఏర్పడినది మిల్లుయజమానులు అభిప్రాయపడుచున్నారు.

టారిఫుబోర్డువారు నివేకపంపిన 6 నెలలకు ప్రభుత్వ మువారు సర్తల అభిప్రాయములను తీరస్కరించుచు బోర్డు వారి నూతనలను నిరాకరించుటచే సర్తలను తీరనివికాభంగ మేర్పడినది. భారతదేశపు పరిశ్రమలపట్ల ప్రభుత్వమువారు నిరాదరణ చూపుచున్నారని తలచుటకు అనకాశ మేర్పడినది. నేతపురుష్షిని ప్రభుత్వమువారు గమనించిన వారు ఈవిధమున ప్రవర్తించియుండురు. రేషియో విధానమువల్లను, నేతపరిశ్రమ సంక్షోభములను ప్రభుత్వమువారు అలంబించిన వైఖరిచూడ వారు భారతీయుల లాభముకొరకు ఈదేశమును పాలించుట లేమియు, బిదేయుల లాభముకొరకు వారు దెప్పువిధమున నే క్షమును పాలించుచున్నారనియ తోచుచున్నది. (అ. పే.)

జీర ర సాయ న ము

25 మాత్రల డబ్బీ వెల రు. 1-4-0.

1. ఆకలి లేకపోవుట, 2. అస్తిసాంస్యము, 3. మల బద్ధము, 4. కడుపుబో హత, 5. అరుచి, పుష్టికేపులు, 6. వికారము, సంఘటనలను రొమ్ముగోను మంట, బరువు 7. తలనొప్పి, తలదిమ్మ, 8. క్ష-ములు, 9. జ్వరము, ప్రోవి 10. వెన్నపూసమీదను పత్తిగలగుళ్లలోను పొట్టుకి ఆయాసము వెువలనవని. ఆ యాసములు కనిపించినపు. వెంటనే జీరరసాయనపు మాత్రలను నేవించిన, జీర్ణశక్తి మెచ్చును, బలబద్ధము మానును. రక్తము పుష్టి జేయును. ఆకలి మెచ్చును.

అయ్యతాంజనంజిపో, బొంబాయి - మదరాసు

జబ్బుకుదిరినతరువాత త్వరలో ఆరోగ్యమును సంపాదించుడు ప్రతిదినము విన్ కార్ని సును పుచ్చుకొనుడు

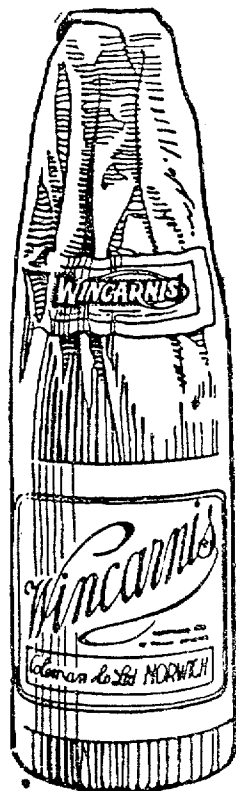
జబ్బువలన మీరు బలహీనులుగాను, బడలికగాను నుండునపుడు విన్ కార్ని సు మీకు పోయిన బలమును త్వరలో సమకూర్చును. ప్రతిదినము తీసుకొనినచో మీజీవితమునకు ముఖ్యముగా కావలసి నట్టిశక్తిని, పుష్టిని త్వరలోకలిగించును. మరియు రక్తవృద్ధిని గలిగించి, దేహమునందు నూతనచర్మమును గలిగించుటకుకూడ తోడ్పడును. విన్ కార్ని సు పరిశుద్ధమైనట్టియు ఎట్టిలోషమును లేనట్టి స్వాభావికమైన బలవర్ధక బోషధము. దీనిని నేవించుటచే మీరు సౌఖ్యము ననుభవితురు. మొదటిమోతాదును పుచ్చుకొనినప్పటినుండియే బలము, త్రాణగలుగును. నూతనఆరోగ్యము, ఉత్సాహము మరల మీకుగలుగును. ఎప్పుడును ఒకబుడ్డి విన్ కార్ని సును మీవద్ద నుంచుకొనుడు. సంవత్సరము పొడుగునను ప్రతిరోజును ఒక మోతాదును పుచ్చుకొనుచుండిన మిమ్ములను ఆరోగ్యవంతులుగాను దృఢవంతులుగా జేయును.

WINGARNIS
"The Wine of Life."

విన్ కార్ని సునే పట్టుదలతో వాడు. ప్రతిబుడ్డివైనను, చీటివైనను నుడువట్టి పేరును జాగ్రత్తగా చూడుడు. విన్ కార్ని సు అన్ని దుకాణములందును, స్టోరులందును దొరకును.

17,000 వైద్యులచేత సిఫారసు చేయబడినది.

హిందూసంఘ సంస్కరణసభ

హైదరాబాదు, జూన్ 13:—నేటిదినము హిందూ సంఘసంస్కరణసభ శ్రీమతి సరళాదేవి చౌదరాణిగారి అధ్యక్షతన మరల సమావేశమయ్యెను. విద్యావిషయములందు రాష్ట్రమునందలి హిందువులు చెనుకజిక్కియుండుటచే ఆ విషయమై పరిశీలనమొనర్చి తగు సూచనలు గావింప రాయలు కమిషనును వీర్వరుపనలయు నని నై జాముప్రభుత్వమువారిని కోరుచు ఒక తీర్మానము గావింపబడెను. రాష్ట్రమున పౌరసభలు జరుపు విషయమై విధింపబడిన నిర్బంధములు అంతమొందవలయునని మరియొక తీర్మానము గావింపబడెను. అస్పృశ్యతా నివారణము, వితంతుదాహము, స్త్రీవిద్య తది మున్నగు విషయముల గురించి కొన్ని తీర్మానములు గావింపబడెను. ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయమున హిందుమత శాస్త్రకర్తను ఉపాధ్యాయునిగా నియమింపవలయుననియు కారాగృహములందలి హిందువులకు హిందూ మతగురువుచే మతబోధ కరపవలయుననియు తీర్మానములు గావింపబడెను.

శ్రీమతి చౌదరాణిగారు సభను ముగించుచు హిందువుల వికాసమును ప్రశంసించిరి. (ఆ. ప్రె.)

భారత రాజకీయములు-సంస్థానాధీశులవైఖరి
లండను, జూన్ 11—సంస్థానాధీశులకు ఇండియా ప్రభుత్వమువారికి గల సంబంధములను స్పష్టముగ నిర్ణయించుకొన

సంస్థానాధీశుల ప్రతినిధుల రాయబారమువారు లండనుచేరి తమ హక్కులకు ప్రజాదరణము గలుగగలందులకై వీరు ప్రచారము నులుపుచున్నారు.

భారతీయుల స్వపరిపాలనాశయములపట్ల తమ ఆభిప్రాయములను తెలుపవలయునని పత్రికాప్రతినిధులు రాయబారపు సభ్యులను ప్రశ్నింప వారిట్లుచెప్పిరి. స్వపరిపాలనము పొందవలయునను భారతీయులకోరికలను ప్రతిఘటింప వలయునని మా కెంతమాత్రము ఉద్దేశములేదు. బ్రిటిషుఇండియా ప్రజలు సంపూర్ణముగ ఆభివృద్ధి చెందవలయునని యే మా ఆభిప్రాయము. కాని సంస్థానములకు గాని సంస్థానమునందలి ప్రజలకుగానియిట్లుండు తేర్చడగుడదనియే మా ఆభిప్రాయము. భారతదేశమున సాంఘిక సంస్కర్తలమువల్ల రాజకీయపరిస్థితులు విషమముగ పరిణమించుచున్నవి. సంస్థానాధీశులహక్కులు అధికారములు స్పష్టముగ నిర్ణయించుట అవసరము. ఒకరివిషయములలో మరియొకరు అనవసరముగ జోక్యము కలుగజేసికొన కుండునట్లు ఈసమస్య ఒకటిపర్యాయము పరిష్కారమగుట అవసరము. సుంకములలో సంస్థానముల కెంతచేరవలసినదియు బ్రిటిషుప్రభుత్వమువారికి ఎంతచేరవలసినదియు నిర్ణయింపవలెను. సంస్థానాధీశులసభ స్థాపించబడినప్పటినుండి కొన్ని చిన్న సమస్యలు పరిష్కారమైనవి. గాని అన్ని సమస్యలు పరిష్కరింపబడవలయునను ఉద్దేశముతో ఈ రాయబారులు ఇచ్చటికి వచ్చియున్నారు. (ప్రెస్)

మదరాసు మార్కెట్ రిపోర్టు

(15-6-27)

నీమజవుళి దినుసులు

ఇరువది గజములు పీస్ ధరలు రు. ఆ. పై
కారికొమ్మలు—22 X 22 ముంగిసూర్కు (బి) 8-10- 8-9-0
" " సరాసరికము 7-9, 7-10-0
కారికొమ్మలు—22 X 22 "మాటూరుపైకెలు" (బి) రు 8-0-0
" " సరాసరికము (20 X 20) రు 7-0-0
కారికొమ్మలు—22 X 22 వేరుకములు (బి) రు 8-4-0
" " సరాసరికములు రు 7-4-0
తెలుపు మల్లు—1708 (నెట్) రు 11-15-0 గ్లాస్ 9000
(నెట్) రు 12-4-0; 1702 రు 10-0-0 ఎల్. ఎల్.
78, 8-8-0 ఇ. సి. 78 రు 8-8-0; 88/888 రు 18-8-0;
8978 రు 7-14-0; 880 రు 8-2-0 Z. Z. రు 8; Z.
78 రు 10-8; జి. జి. 78 రు 7-15; 7668 రు 7-14;
78078 రు 7-14;
తెలుపు వర్తింగ్స్—H.K. 62 రు 17-4; C. 40000
రు 21-14; బి. బి. బి. రు 15-0-0.
టివ్ ను 100,000—గజము 1-కి రు 0-9-6;
నూలు
40 నెంబరు సీమ (5 పా కట్టులు)—ట్రాక్ రు 5-1-0
చలువ (కొంగ) రు 6-14-0; చలువ ("ఎనిటిక్స్") రు 6-4-0;
చలువ (నాగకన్యక) రు 6-5-0. చలువ (గుప్తి) రు 6-9-0; చలువ
(గడ్డజెండా) పచ్చసరము (ఎర్ర) రు 8-5; పడవ
(ఎర్ర) రు 7-8; నూలువ్యాపారి రు 7-0; పచ్చపాము రు 7-12.
40 జపాన్ (పదిపానులకట్టు) నత్తుతము రు 10-6-6;
60 సీమ (5 పానులకట్టులు)—అడకతైర రు 15-0, నెమలి
రు 15-12; "డంబుల్ ను" (ఎర్ర) 15-4-0 రాట్టుము (ఎర్ర) రు
14-12; కలసము (ఎర్ర) రు 12-0; రుదుకారము రు 8-4-0;
గడ్డిబండి—రు 8-4-0 ఎద్దు గడియారము రు 8-1-0; పెన్ సిల్
7-14-0.
60 నెంబరు జపాన్ (10 పానులకట్టులు) నీలంచేప రు
15-14-0; లోహములు "బారువధరలు"—
ఇత్తడికేములు—(డిట్ మేక్) రు 286 (కృషియర్)
రు 288; రాగిరేప రు 255, 257.
సిమెంట్ పీపా వెల్:—
గిల్ గ్ పేమ్ ("చెయ్యి") రు 11-4; జర్మన్ "నెన్"
రు 10-0-0 జర్మన్ "రేడి" రు 9-4-0.
చక్కెర మూటయొక్క ధర—
బావా "రేడి" రు 80-0-0. జూన్ రు 29-12.
జూలయి రు 29-12.
వేరుసెనగనూనె
"ఇంగ్లీషు బారువధరలు"—గానుగ రు 128; "ప్రెస్"
రు
ఆముదము
(మిల్ డెలివరీ) రు 115.
పదునువేసినతోలు రతి 1-కి ధరలు
ఆవుతోలు (7½ టు 8) "అవకంట్రిస్" రు 0-15-8; 0-15-9
" (8½ టు 9) " రు 0-14-6 టు 0-15-8
" (తేలిక) " రు 1-1-6 టు 1-2-6
" (8½ టు 9) బెంగళూర్ రు 0-15-8 టు 0-15-9
" (7 టు 7½) " రు 1-0-8 టు 1-0-9
" (తేలిక) " రు 1-2-0 టు 1-2-9
" (8 టు 8½) బెజవాడ్ రు 0-15-0 టు 0-15-8
" (6½ టు 7) " రు 1-0-0 టు 1-0-8
" (7 టు 7½) విజయనగరము రు 1-0-0 టు 1-0-6
" (6½ టు 6¾) " రు 1-0-6 టు 1-0-9
" (7 టు 7½) ఏలూరు రు 1-0-0 టు 1-0-6
" (6 టు 6½) " రు 1-0-9 టు 1-1-0
గజతోలు రు 0-10-8 టు 0-10-9
గజదూడతోలు రు 0-15-8 టు 0-15-9
ఆవుదూడతోలు రు 1-14-0 టు 2-0-0
పదునువేసిన మేకడి రు 2-9-0 టు 2-12-0
పదునువేసిన గోరెడి రు 2-8-0 టు 2-10-0

ప్రతికల్పనలనుచూచి

మోసపోకుడు!

నరనమైన లోహాలు అపరిమితముగా నూలుతోను, కంఠలను బాగుగా మర్దనచేసినవాటి తోను తయారు చేయబడినవియే, అప్పట్మైన ఉన్ని లోహాలని యివ్వబడుచున్నవి.

ఇట్టివి త్వరలోనే నూతన రూపును పొగొట్టుకొని స్వల్పకాలములోనే చినిగిపోవుచున్నవి.

లోహాలు సరికిసరి

అప్పట్మైన ఉన్నితోనే తయారుచేయబడు చున్నవని పూచి నియ్యబడును. ప్రస్తుత కాలము నకు తగినట్టి కర్మాగారమునందు హిందూదేశమునందే హిందూదేశీయ పనివారివలననే తయారు చేయబడుచున్నది.

ధ ర లు	పొడవు		వెడల్పు		ధర
	గజములు	అంగు.	గ.	అం.	రూ. అ.
నెం 3 రు లోహాలు (తెలుపు, ఇతరరంగుగలది)	3	0	1½	0	7 10
" 25 రు "	2	15	7	6	6 10
" 26 రు "	2½	0	1½	0	5 2
" 418 రు "	2	12	1	5	5 4

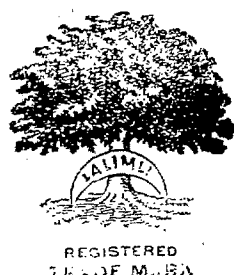
2986

30 ర క ము ల రంగులలో గలవు.

Manufactured only by

The Cawnpore Woollen Mills Company.

(Branch of the BRITISH INDIA CORPORATION Ltd.)
P. O. Box No. 5. CAWNPORE.

Lalimli Agency—

Messrs. KAPURCHAND & Co.,

CHICKPET,

BANGALORE City.

ఈవర్తక గుఱుతును
గమనించుచుండుడు

“బిడ్డ”

బ్రాండు

తియ్యని కండెన్సుడు పాలు

అప్పటముగా స్విచ్ నంబే తయారైనది. దీనియొక్క పరిశుద్ధతకును, యిందులో గల పుష్టికరమైన వస్తువులకు పూచీ నివ్వబడును. ఇదివరలోనే దీనిని వాడినవారు తక్షణమే ఈ పాలుయొక్క గొప్పసుగుణములను అంగీకరించుచున్నారు. ఇది విశేషముగా వైద్యశాలలందును, గొప్పసంస్థలందును వాడబడుచున్నది.

ఒకటికి 14 బౌన్సులు గల డబ్బాలు 48 గల పెట్టె 1-కి నికరముగా రూ 20 లకు మద్రాసునం దివ్వబడును.

BEST & Co. Ltd.,

Post Box No. 63, MADRAS.

పగుళ్లకు తైలము

వెల డబ్బీ 1-కి రు 0-6-0; వి. పి. తో 0-11-0

అరికాళ్లు, అజిచేతులు, చర్మము కారకమువలన, శీతగా వీలవన పగిలి నీరుకారుటయు, జిలపుట్టుటయు సంభవించును. ఈ తైలమును రాచిన పగుళ్లు మాని జిల పోయి మంచిచర్మము రాగలదు. పగుళ్లనొప్పియు నయచును. స్వల్పక్రయము.

రోమమారి

డబ్బీ 1-కి రు 0-8-0; వి. పి. నహా 0-13-0

ఈ భస్మమును నీటితో కలిపి పట్టించిన, రోమములు రెండు నిమిషములలో మొదలంట రాలిపోవును. దీనివలన చర్మము నలుపెక్కడు, మంటయుండదు. రోమములు రాలిపోవును. అమృతాంజనం డిపో, బొంబాయి - మదరాసు.

ప్రతాప కస్తూరి మాత్రలు

మిక్కిలి ఘాటును సువాసనగలది 3357

1-2 మాత్రలను పుచ్చుకొనిన అనంతముగా నుండుట యేగాక అజీర్ణము, వాయువ, జలుబు, జ్వరము, దగ్గు, ఉబ్బసము, కఫము, చిన్నబిడ్డ గుణము, కలరా, ప్లేగు మొదలగు అనేకమగు వ్యాధులను హరించుటయేగాక బలమును, జీర్ణశక్తిని, ఆరోగ్యమును గలిగించు వరప్రసాదము. ప్రతి గృహ మందుండవలసినది. 8857

250 మాత్రల సీసా 0 4 0
12 సీసాలు 2 8 0
వి. పి. చార్జి ఎన్నటికైనా 0 6 0

వి. శి. వ. అందు కో. ఆయుర్వేదసమాజం, పెరిదేవీ - నెల్లూరు జిల్లా.

ఆరోగ్యమే ఐశ్వర్యము!

GANDHI

వెల రతి 1-కి రు. 2-0-0

ఆరోగ్యము, ఆకలి, సువాసన, రుచి మొదలగువాటికి మేము ప్రత్యేకముగా ఇరానునుండి తెప్పించినట్టి మిష్కి నల్ల ఇంగువను ఉపయోగింపుడు.

కర్పూరము, పచ్చకర్పూరం, కుంకుమ పువ్వు, కస్తూరి మొదలగు నవి గూడ మావద్ద గలవు.

ఒకసారి ఆర్డరును పంపిన మీకు తప్పక తృప్తి నిచ్చును.

GOPAL

వెల రతి 1-కి రు. 1-12-0

TILAK

వెల రతి 1-కి రు. 1-10-0

Apply to:-

Messrs.
GOPALJI CHAMPSHI & Co.,
21, GOVINDAPPA NAICK ST.
OPP. SOUNDARYA MAHAL
GEORGE TOWN, MADRAS.

GOVINDA

వెల రతి 1-కి రు. 1-6-0

చెన్నపురి బజారు ధరలు

1927-వ సం॥ జూను నెల 15 తేది బుధవారము

1. ధాన్యములు.

దని చూలు బా 1-కి	రు 129	మొదలు	148	వరకు
బియ్యముబస్తాలు				
కునుమ తెనాలివి ,, వ 42 కలవి	రు 14 0 0		15 0 0	
నెల్లూరివి ,, డిటో	15 8 0		16 0 0	
డిల్లి ,, డిటో	16 4 0		17 0 0	
రాగులు ర. 164 బస్తా 1-కి	9 10 0		10 0 0	
సువ్వులు ,,	22 0 0		25 0 0	

2. ధాన్యముపప్పులు.

కందులు బస్తా 1-కి ర 205	0	18 0 0
నెనగలు ,, డిటో	14 0 0	15 0 0
పెసలు ,, డిటో	16 0 0	18 0 0
మినుములు ,, డిటో	17 0 0	19 0 0
ఉలలు ,, ర 195	14 0 0	14 4 0

3. నూనెవస్తువులు.

సువ్వులనూనె బా 1-కి	153 0 0	156 0 0
నెయ్యి మ 1-కి	14 0 0	25 0 0
కొండాపురంవేరు నెనగపప్పుబా1-కి,	54 0 0	56 0 0
ఇతరప్రదేశము ,,	50 0 0	52 0 0
వేరు నెనగనూనెగానుగ బా 1-కి రు 126 మిమూ నూనె	121 0 0	
ఆముదము బా 1-కి	114 0 0	115 0 0

4. చిల్లరవస్తువులు.

చాయపసుపు బా 1-కి	77 0 0	79 0 0
కూరపసుపు ,,	45 0 0	50 0 0
మిరపకాయలు(గుంటూరువి) బా 1-కి	120 0 0	135 0 0
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు మణుగు 1-కి	రు 40,45	
కాళహస్తపాయకట్టు	50,55	
తెల్లము బా 1-కి	రు 40 0 0	60 0 0
చింతపండు బా 1-కి	21 0 0	56 0 0

5. ఇనుము.

పట్టారకం బా 1-కి	30 0 0	
చదరం	26 0 0	29 0 0
రవుండు	25 0 0	29 0 0

6. నూలు.

నెం 20 తెన్ని సింహం యాటి	6 14 0	
నెం 6 తెన్ని ధర	8 14 0	
నెం 24 ,, లాకి	6 0 0	
నెం 60 ,, కారం తెన్ని	9 0 0	
నెం 40 ,,	10 0 0	
నెం 44 ,,	5 3 0	
నెం 20½ న్యూకాట్	6 4 0	
నెం 12½ చూళ	5 6 0	
నెం 16½ ,,	5 12 0	
నెం 20½ కాపురడి	6 8 0	
నెం 40 జుమ్మరు	9 14 0	
నెం 44 సాండ్	5 0 0	
నెం 4 తెన్ని	8 10 0	

7. దూది.

బోండాపెట్టు బాదన 1-కి	రు 300 0 0	
పల్నాడుదూది ,,	145 0 0	

8. లోహములు.

వెండి 100 తులంకు	60 12 0	రు 61 0 0
బంగారు, తులము 1-కి	21 0 0	21 2 0
పవరము 1-కి		18 9 9
ఇత్తడి బా 1-కి	285 0 0	240 0 0
రాగి బా 1-కి	258 0 0	260 0 0

కేదరిన్

గ్రంథకర్త:—శ్రీరణురామస్వామి చౌదరి

రామప్రసాద్ గారు వ్రాసిన హిందీగ్రంథమున కనువాదము. లోకప్రసిద్ధముగు ఒకవీరమాత చరిత్రము. అందరును చదువలసిన ముఖ్యకై లిలో వ్రాయబడినది. ఉన్నవ లక్ష్మీనారాయణగారి అమూల్యముగ పీఠిక గలదు. ధర 0-4-0.

ఆంధ్రపత్రికాకార్యాలయము, మద్రాసు.

నీ పెండుకలను పరిశుభ్రముగ నుంచుకొనుము

నీదేహముకంటె ప్రతిదినము పరిశుభ్రపరచ ప్రయత్నించుదువా? నీవే నీశరీరస్థుడగుట మరీకాకుండ పరిశుభ్రపరచ ప్రయత్నింపవలసి యుండును. నీ శరీరస్థుడగుట రంగుమలందు చుండు మున్నగు కల్మషపదార్థములకూడి యుండిన నీపెండుకలు పరిశుభ్రముగ లేవని గ్రహింపవలసి యుండును. ఈయందు వస్త్రాలు చేరునప్పుడు నీవుకేత నహించిన ఆత్మియ్యలలో నీలయంతయు కరువుల మయము గాగలదు. గనుక నీశరీరస్థు యిట్టి వాటికి లోనుగాకుండ కాపాడుకొన దలచినచో ప్రతిత్వము

కామినీయా తలనానె (రిజిస్టర్డ్)

నుపయోగించి తీరవలెను.

ఈ నూనె చుండను చేసినారు. ఒకవేళ నీవెందు వాయుండినరకే ప్రవేశించి యుండిన రెండుమాడుసారు లేనూ నను రాయుటతో నది అంతరింపవలసినదే. పెండుకల కున్నానికి సరాసరివోయి పరిశుభ్రపరచగలిగిన ఆమోఘమైన దినుసులనేక మింగు చేర్చబడినవి. ఇందు చేసిన యిది నూనెలు, మూత్రములు నీ పెండుకలను, తుమ్మెదలను, కెక్కులను, వికగలను, పట్టుపంకెల నెరుగునట్లు చేయగలవు. 50,000 వందలకే నేగా దీని నుపయోగించి దీని శ్రేష్ఠత్వమును గ్రహించి ప్రశంసాపత్రము లొసంగి యున్నారు. దీనిని మించినది వరకటి లేదని పోగడొందిన

కామినీయా ఆయలు
నీసా రు 1-0-0 తపాలాచార్జి 0-6-0 8 నీసాల ఖరీదు రు. 2-10-0 లు తపాలు చార్జి 0-12-0.

నమూనాను వాడి చూడుడు.

సువాసన ద్రవ్యములకు రాజు

ఓటోదిల్ బహారు (రిజిస్టర్డ్)

అంతామోయ, ఎండుకు కలిపి వేయి నను అనేక నీ వాడనీ ద్రవ్యములు బహారు నడుగలవు. ఓటోదిల్ బహారు నుపయోగించిన దీయెక్కి, శ్రేష్ఠత్వమును, మంచి నీ వాడ నకు అచ్చెరువొకటి. వస్త్ర మున్నగు ఆకరల కేరముగను తీసివారు. కేరే అలగను పంకెడు.

1/2 డెస్సు ఓటోదిల్ బహారు	రు. 2-0-0
1/4 " "	" 1-4-0
1 డ్రాము " "	" 0-12-0

నమూనా నీసా 0-2-0 రెండవల పోస్టు చేట్టు పంకెన పంకెడును.

వాసనకాడ్లు. డెజ్ 0-10-0 తపాలాచార్జి ప్రశ్నేకము

సోలు ఏజెంట్లు:—ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ ఆండు కెమికలు కంపెనీ,

126

285, జమ్మూమజీదు మార్కెటు, బొంబాయి. నెం 2.

ఆంధ్ర గ్రంథ మాల

నెం. 7 తంబుచెట్టిపీఠి, మద్రాసు.

ఈ గ్రంథమాలయందు, విజ్ఞానాభ్యుదయమునకు సాధనములై వివిధవిషయములకు సంబంధించిన గ్రంథములు రెండుమాసముల కొకగ్రంథమువంతున బ్రచురింపబడును.

వెలువడిన గ్రంథములు :

- 1 శతకమంజరి (భక్తిసంపుటము): వృషాధిప, సర్వేశ్వర, దేవకీసందన, నారాయణ, కాళహస్తీశ్వరాది శతకములు పది యిందు గలవు. ఒక్కొక్క శతకమునకు పీఠికయు, పాఠభేదములును గలవు. (ఈ శతకములు విడిగను దొరుకును) 0-5-0
- 2 జనవపురాణము (ద్విపద): పాల్కురికి సోమనాథుడు. అనేక తాళపత్రమాతృకలను బరిశీలించి కూర్చిన మూలము. పాఠభేదములు సూచింపబడినవి. శ్రీ వేటూరి ప్రభాకరశాస్త్రిగారు వ్రాసిన విపులమగుపీఠిక గలదు. 2-5-0
- 3 గాంధీమహాత్ముని జల్లాము కాంగ్రెసు ఆధ్యక్షోన్మాదము 0-8-0
- 4 కమలాక్షి (చిన్న విచిత్రకథ): రాయసం వేంకటకవిపుడుగారు 0-5-0
- 5 సీతీసిద్ధి: ఇది యొక యత్కృతసీతీగ్రంథము. ఇది తొల దొల్ల రెండువేలేండ్లకు ముందొక భారతీయ పండితునిచే తిబెతుభాషయందు రచియింపబడి పదజడి యనేక భావల బరివర్తితమై వ్యాప్తినిగన్నది. అనువాదకులు కేటూరి ప్రభాకరశాస్త్రిగారు 0-8-0
- 6 జీర్ణవిజయనగరచరిత్రము: కుందూరి ఈశ్వరదత్తుగారు, బి. ఏ. శ్రీకృష్ణదేవరాయ సామ్రాజ్యోత్థిపీఠమగు విద్యానగరము (హంపితిలిముల) యొక్క ప్రాచీనచరిత్రము, ప్రకృతసిద్ధిజ్ఞ యు నిందు వర్ణితములైనవి. 0-8-0
- 7 త్యాగరాజస్వామిచరిత్రము (పద్యకావ్యము): శ్రీరమమర్తి కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి కృతము. శ్రీరామభక్తాగ్రణీయు, గాయకపితామహుడు నగు శ్రీత్యాగరాజుగారి చరిత్ర మిందు సరసముగ వర్ణింపబడినది. సందర్భానుసారముగ త్యాగరాజుగారు రచియించినకృతులును నిందు జేర్చబడినవి. 0-10-0
- 8 భీష్ముడు: (అయిదంకముల నాటకము) నార్సేదేశపు కవిశిఖామణి యగు ఇబ్నెను గారి బ్రాండు అను నాటకమున కనువాదము. అనువాదకులు పోణకా పిచ్చిరెడ్డిగారు. 0-0-0

కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు, వ్యవస్థాపకుడు.

అమృతాంజనము

AMRUTANJAN

AMRUTANJAN DEPOT.
BOMBAY & MADRAS.

నీసా 1-5. కృమిమర్మ వి.పి.చార్జి రు. 2-0-0

కృమిమర్మ

ఈమందు గండరియా అను పెంగురొగమును 24 గంటలబా నివారించి మూత్రద్వారమునండి వెలువడు ప్రానమున మూత్రము విడుచునప్పుడు గలగు చురుకు, పోటు, మొదలగు బాధలను వెంటనే నలిపివేయును. స్త్రీలకుగలగు దేవిధవయిన కుసుమవ్యాధులయినను ఆశ్చర్యముగా మరుద్దును. 1172-1758 ఆనందకుటీరము. 3, బైరాగిమఠం వీధి, మద్రాసు.

ముఖ్యమైన మూడువిషయములు
ఆరోగ్యము, విశ్వరూపు, ధనము విడిచి మానవుడే వృధు కాంక్షించును. పిటిని సంపాదించుటకు మరేమియో కష్టపడవలసినదే. అయితే 150 పుటలు గల

కామశాస్త్రమును

చదివినచాలును. ఒకకార్డు వ్రాసిన మీకు యివాడుగా 8 పాల్ ఖర్చులేక పంపబడును. 211
ఆంతకనిగ్రహాభార్యసి, 26, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.
బ్రాంచి:— మెయిన్ రోడ్డు, కాకినాడ

ఇంద్రజాల మహేంద్రజాలము

ఈ గ్రంథములో జర్మనీగారిడి, హస్తలాభము, ఆంగ్ల ఇల్లడ జాలము, మంత్రశాస్త్రము, భూతనైద్యము, యంత్రములు, చీట్ల పేక తిమాహులు, వినోదవిద్యలు మనస్సుని మాయముచేయుట, మామిడిచెట్టును పుట్టించుట, శివముతో సమాధియగుట, మొదలగు విచిత్రములున్నవి. దీనిచే మేజిక్ చేయగలరు. నెల రూ 4 Mesmerised Talisman సంజీవి దీనిధరించిన విశ్వము, ఆరోగ్యము, బుము, ధనలాభము, తెలివి, అదృష్టమునిచ్చును. పని చేయరును. స్వాపారమున లాభమువచ్చును. అనేకమందిచే మెప్పు పొందినది. 1-కి రూ 1-8, 4-కి రూ. 12-కి రూ 21. పి. ఆర్. జనార్దనంనాయుడు, ఒంగోలు. (గుంటూరుజిల్లా)

మాన సోల్లాసినీ మాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (పది అణాలు)
వలనలభము! (పోస్టుఖర్చులప్రత్యేకము) గుణమధికము శరీరములో ఉష్ణాధికముచే కలిగడి తెల్లకాకి, కీమాత్రలు దివ్యామృతము. అదీర్ఘము, అరుచి, అపులింతలం అగ్నిమాంద్యము, అతిదాహము, ఎక్కిళ్లు, సర్వాంగములందు బలక్షయము, పిక్కులు, పార్యములు, శరీరస్థి నేర్లు, అనులు మొదలగువానియందు గలిగడి నొప్పులు, పోగొట్టి దేహమును మంచి ఆరోగ్యమునకు చెచ్చును. ఈమాత్రలు మేహవాతనొప్పులను వెంటనేమాయు. ఇందు అనేక ఓషధులు చేరినవి. అనుభవముగల దే ముగుటచేతను పరమహంసక్రియ యని చెప్పవచ్చు ఒక్కసారి వాడిచూచిన నిజము తెలియగలదు. చిరునామా:—

ఆయుర్వేద వైద్యునిలయ

పోస్టు నిడుమోలు, పిలకుర్రు, కృష్ణ